

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΞΗΓΗΣΙΣ
ΤΩΝ
ΚΥΡΙΩΤΕΡΩΝ
ΠΑΡΑΒΟΛΩΝ.

Patent. Exegesis.

292²

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΞΗΓΗΣΙΣ

ΤΩΝ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΝΕΑΝ ΔΙΑΘΗΚΗΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΚΥΡΙΩΤΕΡΩΝ ΠΑΡΑΒΟΛΩΝ,

ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΙΣΑ ΕΚ ΤΟΥ ΑΓΓΛΙΚΟΥ

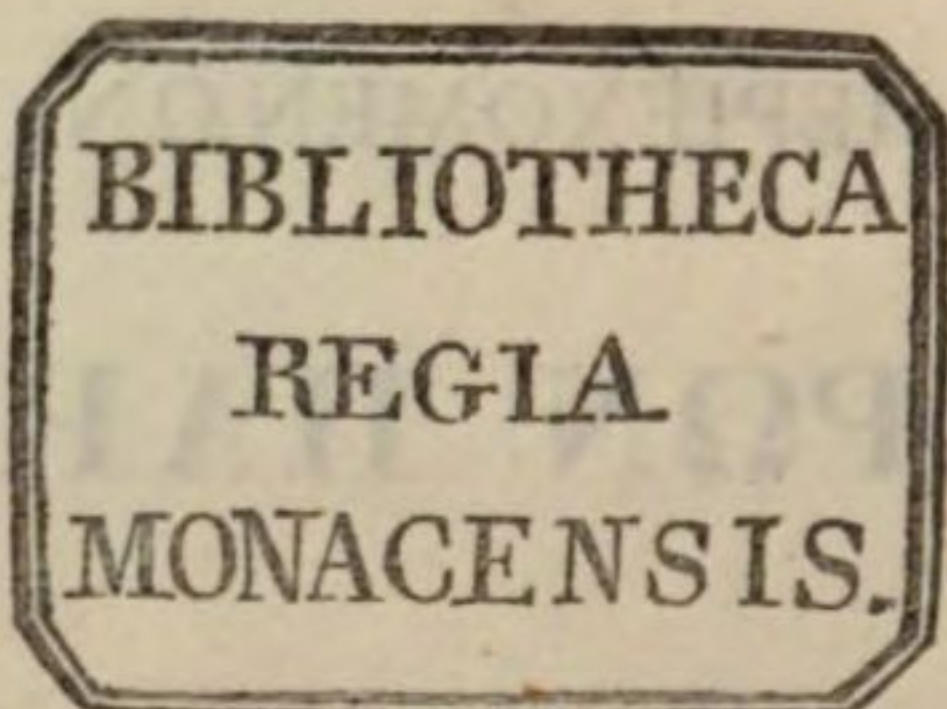
ΠΡΟΣ

ΧΡΗΣΙΝ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ.

ΕΝ ΜΕΛΙΤΗ

1835.

IN MEXICO

1881

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

Αἱ παραβολαὶ τοῦ Θεοῦ λυτρωτοῦ μας εἶναι ἐν ταύτῃ ἀξιολογώτατα παραδείγματα εἰς τοὺς διδάσκοντας, καὶ αἱ πλέον ἀρμόδια διδασκαλία, εἰς τὰς διδασκομένους. Μεταδίδεν διὰ τῶν αἰσθήσεων καὶ τῆς φαντασίας τὰς ὠφελιμωτέρας ἠθικὰς καὶ θρησκευτικὰς διδασκαλίας μὲ τὸν πλέον ἀπλῆν, εὐλογον καὶ φυσικὸν τρόπον. Ἡ τρυφερά ἡλικία ἠδύνεται κατ' ἐξοχὴν εἰς τὰς παραβολάς· καὶ ἡ διήγησις αὐτῶν τὸν ἐλκύει εἰς τὸ νὰ ἐπιμένῃ εὐχαρίστως εἰς τὰς περιστάσεις, αἱ ὁποῖαι ἐκθέτονται μὲ τόσον ὠραίαν ἀπλότητα καὶ ἀπέριτον γλαφυρότητα. Ἀφ' ὧν δὲ ἡ προσοχὴ τῶν διδασκομένων κινηθῇ ἔτι εὐαρέστως, εἶναι ὠφελιμώτατον νὰ ἐξηγῇται τὸ νόημα καὶ ἡ διδασκαλία τῆς παραβολῆς, καὶ νὰ παρασαίνεται εἰς τὸν νῦν

β.

των, ἕτως ὥστε νὰ καταλαμβάνωσι καὶ νὰ ἐνθυ-
μῶνται καὶ τὸ ἠθικὸν καὶ τὴν διήγησιν. Οὗτος
εἶναι ὁ σκοπὸς τῆς συνοπτικῆς ταύτης ἐξηγή-
σεως· καὶ ἂν αὕτη ἔθελε συντείνειν εἰς τὸ ν' αἰα-
πτύξῃ τὴν ἑξοχὸν καλλονὴν τῶν παραβολῶν, καὶ
νὰ εντυπώσῃ τὰς ἀξιολόγους διδασκαλίας εἰς
τὴν νεαρὰν καρδίαν, ὁ σκοπὸς ἕτος θέλει πλη-
ρωθῇ. Εἴθε τὸ πνεῦμα, ἀπὸ τῆς ὁποίου ἐνεπνεύ-
σθησαν αἱ παραβολαὶ αὗται νὰ ἀνοίξῃ τὰς καρ-
δίας ὅλων τῶν ἀναγνωστῶν καὶ διδασκομένων, διὰ
νὰ ἀποκτήσωσι μεγάλην πνευματικὴν διδασκα-
λίαν ἀπὸ ταῦτα τὰ ψυχωφελῆ μέρη τῶν ἁγίων
γραφῶν.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΞΗΓΗΣΙΣ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

ΓΕΝΙΚΗ ΕΞΗΓΗΣΙΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΒΟΛΗΣ.

1. Τί εἶναι ἡ παραβολή ;

Παραβολή εἶναι σύγκρισις, διδάσκουσα πράγματα πνευματικά διὰ φυσικῶν. Παρασαίνει εἰς τὸν νοῦν εἰκόνα, καὶ διδάσκει τι ἄγνωστον διὰ τινος πράγματος πολλὰ γνωστὰ καὶ οἰκεῖα εἰς ἡμᾶς.

2. Ποῖαι εἶναι αἱ ἰδιαίτεραι ὠφέλειαι τῶν παραβολῶν ;

Αὐταὶ προσηλόνουν σαθερῶς τὴν προσοχὴν καὶ κρατοῦνται εὐκόλως εἰς τὴν μνήμην. Διεγείρουν εὐχαρίστως τὸν νῦν εἰς τὸ νὰ ἐξιχνιάζῃ τὰ νοήματά των, καὶ τὸν καταπείθουν.

3. Κατὰ τί διακρίνονται αἱ παραβολαὶ τοῦ Χριστοῦ ;

Εἶναι κατὰ τὸ ὕφος ἀπλαῖ, εὐληπτοι, χαρίεσσαι, εὐτυπωτικάι, καὶ κατὰ τὸ νόημα καθα-

ραὶ, ἐκφραστικαὶ, περιεκτικαὶ, διδακτικαὶ καὶ ἐπωφελεῖς.

4. Πῶς ἐμποροῦμεν νὰ καταλάβωμεν τὸ νόημα τῶν παραβολῶν τοῦ Χριστοῦ;

Αὐτὸς συχνάκις τὰς ἐξηγεῖ. Αὐτὴ ἡ ἐκθεσίς των πολλάκις δείχνει τὸ νόημά των, καὶ παρατηρῶντες ταὶ περιστάσεις, εἰς ταὶ ὁποίας ἐλαλήθησαν, ἀνακαλύπτομεν τὸν γενικὸν των σκοπὸν.

5. Εἶναι ἀναγκαῖον ὥστε ἕκαστον περιττατικὸν ἀναφερόμενον εἰς τὴν παραβολὴν νὰ ἔχῃ ἰδιαίτερον νόημα;

Ὁχι· διότι τὰ περιττατικὰ χρησιμεύουν μόνον εἰς κωλυπισμὸν τῆς παραβολῆς, ἢ ἀποβλέπουν νὰ κάμωσι τὴν παρομοίωσιν πλέον ἐλκυστικὴν καὶ εὐάρεστον.

6. Πᾶς ἀποδείχνουν αἱ παραβολαὶ τὴν ἑξοχὸν τοῦ Χριστοῦ διδασκαλίαν;

Αὗται ἀποδείχνουν, ὅτι ὁ Χριστὸς ἐγνώριζε τὰ τοῦ ἀνθρώπου· ὅτι ἦτο Θεῖος διδάσκαλος· καὶ ὅτι αἱ ἀπλούσταται διδασκαλίαι τὰς ἐπεριεῖχον τοιαύτας ὠραιότητας, καὶ μετέδιδαν τοιαύτην γνῶσιν, ὥς τῶντι “Κανεῖς ἄνθρωπος ποτὲ δὲν ὡμίλησεν ὡς αὐτός.”

7. Ἀρμόζουν αἱ παραβολαὶ εἰς τὰ παιδιά ἐξαιρέτως;

Ναί· διότι εἶναι ἀπλαῖ, εὐκολομνημόνευτοι, εὐάρεστοι καὶ διδακτικά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Ο ΟΙΚΟΣ ΚΤΙΣΜΕΝΟΣ ΕΠΑΝΩ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΕΤΡΑΝ, ΚΑΙ
Ο ΟΙΚΟΣ ΚΤΙΣΜΕΝΟΣ ΕΠΑΝΩ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΜΜΟΝ.

Ματθ. Ζ'. 24—27.

“Καθεὶς λοιπὸν, ὅστις ἀκούει τοὺς λόγους μου
τούτους, καὶ τοὺς κἀμνει, θέλω τὸν ὁμοιάσει μὲ
ἄνδρα φρόνιμον, ὁ ὅποῖος ἐκτίσσε τὴν οἰκίαν του
ἐπάνω εἰς τὴν πέτραν.

Καὶ κατέβη ἡ βροχὴ, καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ,
καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι, καὶ ἐκτύπησαν εἰς τὴν
οἰκίαν ἐκείνην, καὶ δὲν ἔπεσε· διότι ἦτο θεμελιω-
μένη εἰς τὴν πέτραν.

Καὶ πᾶς ὅστις ἀκέει τοὺς λόγους μου τῆς-
τους, καὶ δὲν τοὺς κἀμνει, θέλω τὸν ὁμοιάσει μὲ ἄνδρα
μωρὸν, ὅστις ἐκτίσσε τὴν οἰκίαν τῆς ἐπάνω εἰς τὴν
ἄμμον.

Καὶ κατέβη ἡ βροχὴ, καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ,
καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι, καὶ ἐκτύπησαν εἰς τὴν
οἰκίαν ἐκείνην, καὶ ἔπεσε, καὶ ἡ πτώσις τῆς ἐγίνε
μεγάλη.”

1. Πότε ἐξεφωνήθη ἡ παραβολὴ τῶν δύο οἴκων;

Εἰς τὸ τέλος τῆς εἰς τὸ ὅρος διδαχῆς τοῦ
Χριστοῦ.

2. Ποῖος εἶναι ὁ φρόνιμος ἄνθρωπος ;

“Ὅστις ὄχι μόνον ἀκούει, ἀλλὰ καὶ βάλλει εἰς πρᾶξιν” τὰς παραγγελίας τοῦ Χριστοῦ.

3. Διὰ τί ἐμπορεῖ νὰ λεχθῇ, ὅτι ὁ φρόνιμος ἄνθρωπος κτίζει ἐπάνω εἰς τὴν πέτραν ;

Διότι κτίζει ἐπὶ τὸν Χριστὸν “τὴν πέτραν τῶν αἰώνων,” τὸ μόνον θεμέλιον, ἐπάνω τῷ ὁποίῳ αἱ ψυχαί μας δύνανται ἀσφαλῶς νὰ ἐπαναπαύωνται. “Διότι κανεῖς δὲν ἐμπορεῖ νὰ βάλῃ ἄλλον θεμέλιον εἰμὴ ἐκεῖνον ὅστις κεῖται, ὁ ὁποῖος εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός.” (Α΄ Κορινθ. γ΄. 11.)

4. Πρέπει ὁ χριστιανὸς νὰ προσμένῃ δοκιμάς ;

Ναί· λύπαι “πειρασμοὶ” καὶ καταδρομαὶ ὡς ἡ βροχὴ, ἡ πλημμύρα καὶ ὁ ἄνεμος, θέλουν ἐφορμήσειν ἐναντίον του· ἀλλ’ εἶναι ἀσφαλῆς, ἐνόσῳ ἐπαναπαύεται εἰς τὸν Χριστὸν καὶ εἰς τὸν λόγον του.

5. Ποῖος εἶναι ὁ “μωρὸς ἄνθρωπος ;”

“Ὅστις ἀκούει τοὺς λόγους τοῦ Χριστοῦ, καὶ δὲν τοὺς βάλλει εἰς πρᾶξιν· καὶ ὅστις, ἐνῷ διίσχυρίζεται ὅτι εἶναι χριστιανὸς, πράττει ἄνομα ἔργα.

6. Ποῦ ἐπιστηρίζει τὰς ἐλπίδας τὰς ὁ “μωρὸς ἄνθρωπος ;”

Εἰς τὴν ἄμμον, προσφυὲς ἔμβλημα τῶν εὐθραύσων καὶ ἁμαρτωλῶν ἀνθρώπων, οἵτινες κατοικῶν οἰκίας πηλίνας, θεμελιωμένους εἰς τὸν κονιορ-

τὸν, καὶ ἀφανιζόμενας ὥσάν ἀπὸ σάρακα.——
(Ἰωβ, δ'. 19.)

7. Πῶς περιγράφεται ἡ πτῶσις τῆς οἰκίας τοῦ μωροῦ ἀνθρώπου;

Ἐπεσε, καὶ ἡ πτῶσις τῆς ἦτο μεγάλη· τοιαύτη βεβαία καταστροφή θέλει συμβῆν εἰς ἐκείνους, τῶν ὁποίων αἱ κλίσεις εἶναι προσηλωμέναι εἰς τοῦτον τὸν κόσμον, καὶ εἰς ἐκείνους οἵτινες ἐλπίζουν εἰς τὸν ἑαυτὸν των.

8. Ἐπρεπε τὰ ὑπέροχα προνόμιά μας νὰ μᾶς παρακινῶσιν εἰς περισσοτέραν ἐπιμέλειαν;

Ναί· καὶ πρέπει νὰ ἐνθυμώμεθα, ὅτι ἡ κατάχρησις τῶν ἀπὸ τῆς θρησκείας ὠφελειῶν καὶ τῶν ἀρχῶν αὐτῆς εἶναι τὸ μέγιστον ἀμάρτημα τὸ ὁποῖον θέλει μᾶς ἐπιφέρει τρομερὰς τιμωρίας καὶ βασάνους.

9. Μὲ ποῖον τρόπον ὁ Χριστὸς θέλει ὁμιλήσει πρὸς τοὺς ἀκροατὰς καὶ πρὸς τοὺς μὲ ὄνομα μόνον χριστιανὲς, οἵτινες δὲν ὑπακούουν εἰς τὰς ἐντολάς του;

“Ποτὲ δὲν σᾶς ἐγνώρισα· φύγετε ἀπ’ ἐμὲ οἱ ἐργάται τῆς ἀνομίας.” (Στιχ. 23.)

10. Πῶς πρέπει νὰ δεχώμεθα τὰς διδατκαλίας τῆς Χριστοῦ;

Μὲ πίστιν, εὐλάβειαν καὶ εὐγνωμοσύνην.

11. Πῶς δυνάμεθα νὰ ὠφεληθῶμεν ἀπὸ τοὺς λόγους τοῦ Χριστοῦ;

Πρέπει νὰ παρακαλῶμεν διὰ τὴν ἐπενέργειαν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, διὰ νὰ δυνηθῶμεν νὰ δε-

χώμεθα τὴν ἀλήθειαν, καθὼς εἶναι εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν, καὶ διὰ τὴν ἐμπορῶμεν ἢ ἀγαπῶμεν ἢ νὰ κάμνωμεν ὅλας τὰς ἐντολάς του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Ο ΣΠΟΡΕΥΣ.*

Ματθ. ιγ'. 3—23. Μαρκ. δ'. 3—20. Λουκ. η'. 5—15.

Ἀκρόεστε· Ἰδὲ ἐκβῆκεν ὁ σπορευὺς διὰ τὴν σπείρη τὸν σπῆρον του· καὶ ἐνῶ ἔσπειρεν, ἄλλο μὲν ἔπεσεν εἰς τὸν δρόμον, καὶ κατεπατήθη, καὶ τὰ πετεινὰ τῶ οὐρανῶ τὸ κατέφαγαν· ἄλλο δὲ ἔπεσεν εἰς τὸ πικρὰ πετράδεις, ὅπῃ δὲν ἦτο γῆ πολλή, καὶ παρευθὺς ἐφύτρωσεν, ἐπειδὴ δὲν εἶχε βάθος ἡ γῆ· ὅταν δὲ ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος, ἐκάη, καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχε ῥίζαν, οὔτε ὑγρασίαν, ἐξηράνθη· ἄλλο δὲ ἔπεσε μετὰξὺ εἰς τὰς ἀκάνθας, καὶ ἐπειδὴ ἐφύτρωσαν μαζῇ αἱ ἀκάνθαι, τὸ ἐπνίξαν, καὶ δὲν ἔδωκε καρπὸν· ἄλλο δὲ ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν

* Εἰς ταύτην τὴν παραβολὴν ἐκρίθη εὐλογον νὰ συναφθῶσιν αἱ ἐκφράσεις καὶ τῶν τριῶν εὐαγγελιστῶν. Ὅθεν παρασάινονται διὰ μιᾶς ὅλαι αἱ ἰδιαίτεραι ὡραιότητες ταύτης τῆς ἐξόχου καὶ τελείας παραβολῆς.

τὴν καλὴν, καὶ ἔδιδε καρπὸν, ὅστις ἀνέβαινε καὶ ἠύξανε, καὶ ἔφερεν εἰς τὸ ἐν τριάκοντα, καὶ εἰς τὸ ἐν ἐξήκοντα, καὶ εἰς τὸ ἐν ἑκατόν· ὅποιος ἔχει ὥτια νὰ ἀκούῃ, ἄς ἀκούῃ.

Ὅταν δὲ ἔμεινε κατὰ μόνας, οἱ περὶ αὐτὸν μαζῇ μὲ τὰς δώδεκα τὸν ἠρώτησαν, λέγοντες· τί σημαίνει ἡ παραβολὴ αὕτη; Καὶ εἶπεν εἰς αὐτούς· δὲν ἐξεύρετε τὴν παραβολὴν ταύτην; καὶ πῶς θέλετε γνωρίσειν ὅλας τὰς παραβολάς; σεῖς λοιπὸν ἀκούσατε τὴν παραβολὴν τοῦ σπείροντος.

Ὁ σπόρος, τὸν ὁποῖον σπείρει ὁ σπορεὺς, εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Οὗτοι δὲ εἶναι οἱ ἐσπαρμένοι εἰς τὸν δρόμον, ὅπου σπείρεται ὁ λόγος· καὶ ὅταν ἀκούσωσι τὸν λόγον τῆς βασιλείας, καὶ δὲν τὸν ἐννοῶσι, τότε ἔρχεται παρευθὺς ὁ Σατανᾶς ὁ πονηρὸς καὶ σηκόνει τὸν λόγον, τὸν ἐσπαρμένον εἰς τὰς καρδίας των, διὰ νὰ μὴ πιστεύσωσι καὶ σωθῶσιν· οὗτος εἶναι ὁ σπόρος ὅστις ἐσπάρθη εἰς τὸν δρόμον. Ὁμοίως καὶ οὗτοι εἶναι οἱ σπειρόμενοι εἰς τοὺς πετρώδεις τόπους, οἱ ὁποῖοι ὅταν ἀκέσασι τὸν λόγον, τὸν δέχονται εὐθὺς μετὰ χαρᾶς, καὶ δὲν ἔχουν ρίζαν εἰς τὸν ἑαυτὸν των, οἱ ὁποῖοι πρὸς καιρὸν πιστεύουσιν, ἀλλ' εἶναι προσωρινοί· ἔπειτα εἰς καιρὸν πειρασμῶν, ὅταν γείνη θλίψις ἢ διωγμὸς διὰ τὸν λόγον, εὐθὺς σκανδαλίζονται καὶ ἀπομακρύνονται. Καὶ οὗτοι εἶναι

οἱ σπειρόμενοι μετξὺ τῶν ἀκανθῶν, οἱ ὅποιοι ἀφ' ἑ
 ἀκέσῳσι τὸν λόγον, φερόμενοι ἀπὸ τὰς φροντίδας
 τοῦ κόσμου τούτου, καὶ ἀπὸ τὴν ἀπάτην τοῦ
 πλούτου, καὶ ἀπὸ τὰς ἡδονὰς τῆς ζωῆς ταύτης,
 καὶ ἀπὸ τὰς λοιπὰς εἰσερχομένας ἐπιθυμίας,
 πνίγουν τὸν λόγον, καὶ γίνεται ἄκαρπος ἢ δὲν τε-
 λεσφορεῖ. Καὶ ἔτσι εἶναι οἱ σπαρθέντες εἰς τὴν
 γῆν τὴν καλὴν, οἱ ὅποιοι ἀκέουσιν τὸν λόγον τοῦ
 Θεοῦ, καὶ τὸν ἐννοοῦν, καὶ τὸν δέχονται, καὶ τὸν
 κρατοῦν μὲ καλὴν καὶ ἀγαθὴν καρδίαν, καὶ καρ-
 ποφοροῦν μὲ ὑπομονήν, ἄλλος μὲν τριάκοντα εἰς
 τὸ ἔν, ἄλλος δὲ ἐξήκοντα, καὶ ἄλλος ἑκατόν.

1. Ποῖον ἐννοεῖ ἡ παραβολὴ διὰ τοῦ σπορέως ;

Τὸν Ἰησοῦν Χριστόν· Ἱερεῖς καὶ διδάσκαλοι
 ἐμποροῦν παραμοίως νὰ ὀνομασθῶσι σπορεῖς.

2. Τί ἐννοεῖ διὰ τοῦ σπόρου ;

“Τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ.”

3. Τί ἐννοεῖ διὰ τῆς γῆς, ὅπου ἐρρίφθη ὁ σπόρος;

Τὰς καρδίας τῶν ἀκροατῶν.

Οἱ ὁμοιάζοντες μὲ τὸν δρόμον ἀκροαταί.

4. Ποῦ ἔπεσε τὸ πρῶτον μέρος τοῦ σπόρου;

Εἰς τὸν δρόμον.

5. Τί ἔγεινεν ὁ σπόρος, ὅστις ἔπεσεν εἰς τὸν δρόμον;

Ἐκαταπατήθη, καὶ τὰ πετεινὰ τῆς οὐρανοῦ ἤλθαν καὶ τὸν ἑκατάφαγαν.

6. Ποῖοι εἶναι οἱ ὁμοιάζοντες μὲ τὸν δρόμον ἀκροαταί;

Ἐκεῖνοι οἵτινες ἀκούοντες τὸν λόγον τῆς βασιλείας δὲν τὸν καταλαμβάνουν, καὶ τοιοῦτο-τρόπως μὲ τὴν ἀπροσεξίαν των γίνονται ὡς σπόρος ἐσπαρμένος εἰς δημοσίαν ὁδόν.

7. Πῶς πειράζει ὁ Σατανᾶς τὸν τοιοῦτον ἀκροατήν;

Ἀφ' αὐτοῦ ἀκέσῃ τὸν λόγον, ὁ πονηρὸς Σατανᾶς ἔρχεται ἀμέσως, καθὼς τὰ πουλῖα, τὰ ὅποια τρώγουν τὸν σπόρον, καὶ πέρνει τὸν λόγον, ὅστις ἐσπάρη εἰς τὴν καρδίαν του, διὰ νὰ μὴ πιστεύσῃ καὶ σωθῇ.

8. Ἀπαιτεῖται μεγάλη προσοχή διὰ τὴν ἀκρόασιν τοῦ εὐαγγελίου;

Ναί· ὁ εὐλογημένος Σωτὴρ μας λέγει “βλέπετε λοιπὸν πῶς ἀκούετε.” (Λουκ. ἡ. 18.)

9. Τί πρέπει νὰ κάμνωμεν προσέτι παρεκτὸς τῆς ἀκροάσεως τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ;

Πρέπει νὰ τὸν ἐννοῶμεν καὶ νὰ τὸν βάλλωμεν εἰς τὰς καρδίας μας· ἀπρόσεκτοι ἀκροαταὶ εἶναι βέβαιον ὅτι δὲν ὠφελοῦνται.

10. Ἀπαιτεῖται μεγάλη φροντίς ἀφοῦ ἀκούσωμεν τὸν Θεῖον λόγον;

Ναί· διότι ὁ Σατανᾶς ἀμέσως προσπαθεῖ νὰ ἐπάρῃ τὸν καλὸν σπόρον, καὶ δὲν πρέπει ν' ἀγνοῶμεν τὰς πανουργίας του.

11. Τί πρέπει νὰ μάθωμεν ἀπὸ τὴν μεγάλην ταύτην βίαν τοῦ Σατανᾶ;

Ὅτι πρέπει νὰ ἀγρυπνῶμεν καὶ νὰ προσευχώμεθα ἀφοῦ ἀκούσωμεν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ τὸν κρύψωμεν εἰς τὰς καρδίας μας, διὰ νὰ μὴν ἁμαρτήσωμεν ἐναντίον του. “Διὰ τοῦτο πρέπει ἡμεῖς νὰ προσέχωμεν περισσότερον εἰς ἐκεῖνα τὰ ὅποια ἠκούσαμεν, μήπως καὶ παρασυρθῶμεν. (Ἑβραι. α'. 7.)

Οἱ ὁμοιάζοντες τὴν πετρώδη γῆν ἀκροαταί.

12. Ποῦ ἔπεσε τὸ δεύτερον μέρος τοῦ σπόρου;

Εἰς πετρώδη γῆν, ἐπάνω εἰς πέτραν.

13. Τί ἔγεινεν ὁ σπόρος, ὅστις ἔπεσεν εἰς τὴν πετρώδη γῆν;

Ἐφύτρωσε παρευθύς· ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν εὗρηκε βάθος γῆς, ἀμέσως πάλιν ἐμαράνθη.

14. Ποῖοι εἶναι οἱ ὁμοιάζοντες μὲ τὴν πετρώδη γῆν ἀκροαταί;

Ὅσοι ἀκούουν μὲν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ μ' εὐχαρίστησιν καὶ ζέσιν, δὲν ἔχουν ὅμως βαθεῖαν αἴσθησιν τῆς ἁμαρτίας των καὶ στερεᾶς ἀρχᾶς τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ.

15. Πῶς φέρονται οἱ τοιοῦτοι ἀκροταὶ εἰς τὴν ὥραν τοῦ πειρασμοῦ;

Αὐτοὶ ἐπιμένουν πρὸς καιρόν· ἀλλ' ἔπειτα ἐν καιρῷ πειρασμοῦ, ὅταν ἔρχεται θλίψις, ἢ καταδρομὴ διὰ τὸν λόγον, ἀμέσως πειράζονται καὶ ἀπομακρύνονται.

16. Τί μᾶς διδάσκει ἡ περιγραφὴ τῶν τοιούτων ἀκροατῶν;

Ὅτι αἰσθήματα, γνώσεις καὶ ὁμολογίαι μόνον δὲν ἀρκεῖν εἰς σωτηρίαν· καὶ ὅτι πρέπει νὰ προσηλωθῶμεν εἰς τὸν Θεὸν μὲ τελείαιν ἀποφασιν τῆς καρδίας μας, ρίζονόμενοι καὶ θεμελιονόμενοι εἰς τὴν πίστιν τῆς εὐαγγελίου.

17. Πρέπει νὰ προσμένωμεν ὅτι αἱ ἀρχαὶ τῆς θρησκείας μας θέλουν δοκιμασθῆν;

Ναί· εἶναι βέβαιον ὅτι θέλομεν ἀπαντήσῃ πειρασμός καὶ δοκιμὰς, αἱ ὁποῖαι θέλουν μᾶς νικήσῃ, εἰὰν ἐλπίζοντες εἰς τὸν Χριστὸν δὲν ἐπιμείνωμεν σταθερῶς εἰς τὴν πίστιν.

Οἱ ὁμοιάζοντες μὲ τὰς ἀκάνθας ἀκροαταί.

18. Ποῦ ἔπεσε τὸ τρίτον μέρος τοῦ σπόρου;

Εἰς ἀκάνθας.

19. Τί ἔγεινεν ὁ εἰς ἀκάνθας σπαρθεὶς σπόρος;

Αἱ ἀκάνθαι ἐβλάστησαν ὁμῶς μὲ αὐτὸν, καὶ τὸν ἐπνίξαν, καὶ δὲν ἔδειξε καρπὸν.

20. Ποῖοι εἶναι οἱ τοιοῦτοι ἀκροαταί ;

Ὅσοι ἀφ' ἧς ἀκέσῳσι τὸν θεῖον λόγον, ἀπομαρύνονται ταχέως ἀπὸ τὰς διδασκαλίας τῆς, καὶ δίδονται εἰς τὰς φροντίδας τῆς κόσμου, εἰς τὴν δολιότητα τοῦ πλῆθους, εἰς τὰς ἡδονὰς τῆς ζωῆς καὶ εἰς ἐπιθυμίας ἄλλων ματαίων πραγμάτων.

21. Πῶς ἐνεργοῦν αἱ τοιαῦται κοσμικαὶ φροντίδες, καὶ ἡδοναί ;

Καταπνίγνυν τὸν λόγον καὶ τὸν κάμνουν ἀκαρπουν. Παρομοίως καὶ οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος ἀκροαταί, πνιγόμενοι εἰς τὰς φροντίδας καὶ ἐπιθυμίας τῆς προσκαίρου ζωῆς, δὲν τελεσφορῶν.

22. Τί πρέπει νὰ κάμνωμεν ἀφ' οὗ ἀκούσωμεν τὸν λόγον τῆς θεῆς ;

Πρέπει νὰ προφυλαττώμεθα νὰ μὴ πέσωμεν εἰς τὰς φροντίδας ἢ ἡδονὰς τῆς κόσμου τοσῶτον, ὥστε νὰ χάσωμεν τὰς διδασκαλίας τὰς ὁποίας ἐλάβαμεν.

23. Φέρει μέγαν κίνδυνον ἡ κατάχρησις τῶν κατὰ νόμον συγχωρημένων πραγμάτων ;

Ναί. Αἱ κοσμικαὶ φροντίδες καὶ τὰ πλῆθη πολλάκις εἶναι ἐπιβλαβῆ εἰς τὴν ψυχὴν· εἶναι πλήρη ἀπάτης, καὶ οἱ πειρασμοὶ τῶν τόσον κινδυνωδέστεροι, ὅσον ὀλιγώτερον τῆς ὑποπτευόμεθα καὶ προξενῶν ἡδονὰς καὶ ἐπιθυμίας, αἱ ὁποῖαι φέρουν τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων εἰς ἀπώλειαν.

Οἱ ὁμοιάζοντες μὲ τὴν καλὴν γῆν ἀκροαταί.

24. Ποῦ ἔπεσεν ὁ ἐπίλοιπος σπόρος ;
Εἰς καλὴν γῆν.

25. Τί ἔδοσεν ;

Ἔδοσε καρπὸς, καὶ ἐβλάστησε, καὶ ἠύξησε, καὶ μέρος μὲν ἐκαρποφόρησε τριάκοντα, μέρος δὲ ἐξήκοντα, μέρος δὲ ἑκατόν.

26. Ποῖοι εἶναι οὗτοι οἱ καλοὶ ἀκροαταί ;

Ὅσοι ἀκέοντες τὸν λόγον τὸν ἐννοοῦν, τὸν δέχονται καὶ τὸν φυλάττουν εἰς τὰ βάθη τῆς καρδίας των.

27. Ποῖον καρπὸν δίδουν οὗτοι οἱ καλοὶ ἀκροαταί ;

Αὐτοὶ μὲ τὴν ὑπομονὴν δίδουν καρπὸν οἱ μὲν τριακονταπλάσιον, οἱ δὲ ἐξηκοντάπλάσιον, οἱ δὲ ἑκατονταπλάσιον.

28. Ποῖον εἶναι τὸ πρῶτον σημεῖον τῶν καλῶν ἀκροατῶν ;

“ Ἀκέειν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ” μὲ σοβαρότητα, προσοχὴν καὶ προσευχὴν.

29. Ποῖον εἶναι τὸ δεύτερον σημεῖον ;

“ Ἐννοεῖν ” τὸν λόγον καὶ ἀφιερόνουν τὰς καρδίας των εἰς αὐτόν.

30. Ποῖον εἶναι τὸ τρίτον σημεῖον ;

Δέχονται, καὶ ἀγαπῶν τὴν ἀλήθειαν.

31. Ποῖον εἶναι τὸ τέταρτον σημεῖον ;

“ Φυλάττουν ” τὴν ἀλήθειαν εἰς τὰ βάθη τῆς καρδίας των.

32. Ποῖον εἶναι τὸ πέμπτον σημεῖον ;

“ Δίδουν καρπούς ” πρὸς δόξαν Θεοῦ, καὶ πρὸς ὠφέλειαν τῶν ἀνθρώπων.

33. Ποῖον εἶναι τὸ ἔκτον σημεῖον ;

Δίδουν καρπὲς “ μὲ ὑπομονὴν ” ἐξακολουθῶν-
τες τὰς καλὰς διδασκαλίας, τὰς ὁποίας ἔλαβαν,
καὶ ὑπερνικῶντες ὅλα τὰ ἐμπόδια, ὅσα ἤθελαν
παρουσιασθῇ.

34. Ἀπολαμβάνουν ὅλοι οἱ ἀκροαταὶ ἴσην ὠφέλειαν ;

“Οχι· τινὲς ἀπολαμβάνουν τριακονταπλασίαν,
τινὲς ἑξηκονταπλασίαν, τινὲς ἑκατονταπλασίαν.

35. Ποία πρέπει νὰ ᾔηται ἡ ἐνθερμος ἐπιθυμία μας ;

Τὸ νὰ δυνηθῶμεν νὰ δώσωμεν τὸ μεγαλήτερον
μέτρον τῶν καρπῶν πρὸς τιμὴν καὶ δόξαν Θεοῦ,
ἢ διὰ νὰ ἔχωμεν “ τὸν καρπὸν μας εἰς ἁγιασ-
μὸν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.” (Παῦλ. Ρώμαίους
5'. 22.)

36. Τί πρέπει νὰ κάμνωμεν ἡμεῖς, ἐνῶ τόσοι ὀλίγοι ἀκρο-
αταὶ τελεσφοροῦν ;

Πρέπει νὰ ἐξετάζωμεν τὸν ἑαυτὸν μας, ἢ νὰ
μετανοήσωμεν διὰ τὴν προλαβῆσαν εἰς τὰ μέσα
τῆς χάριτος ἀδιαφορίαν μας· καὶ ἐν ταύτῃ νὰ
ἐξακολουθῶμεν προσευχόμενοι ἐνθέρμως εἰς τὸν
Κύριον τοῦ Θέρους, ὥστε ὁ σπαρθεὶς σπόρος νὰ
γείνη ἀφθονος εἰς τὰς ἰδικὰς μας καρδίας, καὶ
ὅπου ἀλλῶ ἤθελε διασκορπισθῇ, καὶ νὰ στείλῃ
περισσότερους ἐργάτας εἰς τὸν ἀμπελῶνα του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

ΤΑ ΖΙΖΑΝΙΑ ΤΟΥ ΑΓΡΟΥ.

(Ματθ. ιγ'. 24—30. καὶ 36—43.)

Ἄλλην παραβολὴν τὰς ἐπρόβαλε, λέγων· Ἡ βασιλεία τῶν ὀρανῶν ὁμοιάζει μὲ ἓνα ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος σπείρει καλὸν σπόρον εἰς τὸ χωράφιόν του·

Καὶ ἐν ᾧ ἐκοιμῶντο οἱ ἄνθρωποι, ὑπῆγεν ὁ ἐχθρὸς του, καὶ ἔσπειρε ζιζάνια ἀναμέσον τῆς σιταρίου· καὶ ἔφυγε.

Καὶ ὅταν ἐβλάστησε τὸ χορτάριον, καὶ ἔκαμε καρπὸν, τότε ἐφάνησαν καὶ τὰ ζιζάνια.

Καὶ ὑπῆγαν οἱ δαυταὶ τῆς οἰκοκύρου, καὶ τοῦ εἶπον· Κύριε, δὲν ἔσπειρες καλὸν σπόρον εἰς τὸ χωράφιόν σου; πόθεν λοιπὸν ἔχει τὰ ζιζάνια;

Καὶ αὐτὸς τὰς εἶπεν· Ἐχθρὸς ἄνθρωπος ἔκαμε τῆτο. Λέγουσιν εἰς αὐτὸν οἱ δαυτοί του· Κύριε, θέλεις λοιπὸν νὰ ὑπάγωμεν, νὰ τὰ μαζώξωμεν;

Καὶ ἐκεῖνος εἶπεν· Ὁχι· μήπως καὶ μαζόνοντες τὰ ζιζάνια, ἐκριζώσητε μαζὺ μετ' αὐτὰ καὶ τὸ σιτάριον.

Ἀφήσατε νὰ μεγαλώσῃ καὶ τὰ δύο μαζὺ ἕως τὸ θερος· καὶ εἰς τὸν καιρὸν τῆς θερισμῆς θέλω εἰπεῖν εἰς τὰς θεριστάς· Μαζώξατε πρῶτον τὰ

ζιζάνια, καὶ δέσετέ τα εἰς δεμάτια, διὰ νὰ τὰ κατακαύσωμεν· καὶ τὸ σιτάριον μαζώξατε εἰς τὴν ἀποθήκην μου.

Τότε ἀφῆκε τὸν ὄχλον ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν· καὶ ὑπῆγαν οἱ μαθηταί τε πλησίον του, καὶ τῷ λέγουσιν· Ἑρμηνεύσον μας τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων τοῦ χωραφίου.

Καὶ αὐτὸς ἀπεκρίθη, καὶ λέγει τῷ· Ἐκεῖνος, ὁ ὅποιος σπείρει τὸ καλὸν σπέρμα, εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

Καὶ τὸ χωράφιον, εἶναι ὁ κόσμος, καὶ τὸ καλὸν σπέρμα, τοῦτοι εἶναι οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας· τὰ δὲ ζιζάνια, εἶναι οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ.

Καὶ ὁ ἐχθρὸς ὁ ὅποιος τὰ ἐσπείρεν, εἶναι ὁ διάβολος· καὶ ὁ θερισμὸς, εἶναι τὸ τέλος τοῦ κόσμου· καὶ οἱ θερισταί, εἶναι οἱ ἄγγελοι.

Καθὼς λοιπὸν μαζώνονται τὰ ζιζάνια, καὶ καίονται με φωτίαν· ἔτι θέλει εἶναι καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ κόσμου τῆτου.

Θέλει στείλῃν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἄγγελους του, καὶ θέλουσι μαζώξαι ἀπὸ τὴν βασιλείαν τα ὅλα τὰ σκάνδαλα, καὶ ἐκεῖνους οἱ ὅποιοι κάμνουσι τὴν ἀνομίαν.

Καὶ θέλουσι τοὺς βάλειν εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ θέλει εἶναι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

Τότε οἱ δίκαιοι θέλῃσι λάμψει καθὼς ὁ ἥλιος,
εἰς τὴν βασιλείαν τῆς Πατρὸς των. Ὅποιος
ἔχει ὥτια νὰ ἀκέῃ, ἅς ἀκέῃ.

1. Τίς εἶναι ὁ σκοπὸς τῆς παραβολῆς τῶν ζιζανίων τοῦ
ἀγροῦ;

Νὰ δείξῃ ὅτι μεταξὺ τῶν ὁμολογητῶν τοῦ
εὐαγγελίου εἶναι ἄνθρωποι διαφόρων χαρακτήρων,
ὑποκριταί, καθὼς καὶ ἀληθεῖς χριστιανοί. Ἄλλ'
ὅτι μεταξὺ τῶν τούτων θέλει τελευταῖον γίνεαι διάκρισις.

2. Ποῖον εἶναι τὸ νόημα τῆς “Βασιλείας τῶν οὐρανῶν”
εἰς ταύτην τὴν παραβολήν;

Ἡ ἐκκλησία τῆς Χριστοῦ. (ἡ εὐαγγελικὴ οἰκο-
νομία.)

3. Ποῖος ἐννοεῖται διὰ τοῦ σπορέως;

Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ὅστις ἐκήρυξε τὸ εὐαγγέλιον,
καὶ τοῦ ὁποίου ὁ λόγος εἶναι διεσκορπισμένος εἰς
τόσα πολλὰ μέρη.

4. Τί εἶναι τὸ χωράφιον;

Τὸ χωράφιον εἶναι ὁ κόσμος, ὅπου μέλλει νὰ
κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον.

5. Ποῖοι ἐννοοῦνται διὰ τοῦ σιταρίου ἢ τοῦ καλοῦ σπόρου;

Τὰ τέκνα τῆς βασιλείας, ἐκεῖνοι οἵτινες πι-
σεύουν εἰς τὸν Χριστὸν, καὶ ὑποτάσσονται εἰς τὰς
ἐντολάς του.

6. Τί πρέπει νὰ μάθωμεν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, οἵτινες ἐκοιμῶντο;

Ὅτι οἱ χριστιανοὶ δὲν εἶναι τόσον προφυλακτικοὶ καὶ ἔξυπνοι.

7. Ποῖος ἐννοεῖται διὰ τοῦ ἐχθροῦ τοῦ Χριστοῦ;

Ὁ διάβολος.

8. Διατί ἀναφέρονται τὰ ζιζάνια εἰς ταύτην τὴν παραβολήν;

Διότι εἶναι βλαβερά φυτά.

9. Ποῖοι ἐννοοῦνται διὰ τῶν ζιζανίων;

Τὰ τέκνα τῆς πονηρίας, οἱ ὑποκριταὶ καὶ ἄλλοι ἁμαρτωλοί.

10. Ὅποιον τι ἐφαίνετο τὸ χωράφιον;

Ὅταν τὸ σιτάριον ἐφύτρωσε, καὶ ἔκαμε καρπὸς, τότε ἐβλάστησαν τὰ ζιζάνια. Τοιοῦτοτρόπως μεταξὺ τῶν ἀληθῶν χριστιανῶν πολλοὶ φαίνονται τῆς ἐναντίας χαρακτῆρος.

11. Εἰς ποῖον ἀπέδωκεν ὁ Χριστὸς τὸ ἀνάμιγμα τοῦτο;

Εἰς κάποιον ἐχθρὸν, καὶ οὗτος εἶναι ὁ Σατανᾶς.

12. Ὅταν δοῦλοι ἐπρόβαλαν νὰ ἐκριζώσωσι τὰ ζιζάνια, ποία ὑπῆρξεν ἡ ἀπόκρισις τοῦ κυρίου;

Ὁχι ἀπεκρίθη, μήπως συνάζοντες τὰ ζιζάνια ἐκριζώσετε ὁμῶς καὶ αὐτὰ καὶ τὸ σιτάριον, ἀφήσατέ τα νὰ συναυξήσωσιν, ἕως εἰς τὸ θέρους.
(Στίχ. 29 καὶ 30.)

13. Τί ἐννοεῖται διὰ τοῦ θέρους;

Τὸ τέλος τῆς κόσμου.

14. Ποῖοι εἶναι οἱ θερισαί ;

Οἱ Ἄγγελοι.

15. Ποίαν ὁδηγίαν θέλει δώσειν ὁ Χριστὸς εἰς τὸ τέλος τοῦ κόσμου ;

Θέλει εἰπεῖν εἰς τὰς θερισάς· Συνάξετε πρῶτον τὰ ζιζάνια, καὶ δέσατέ τα εἰς δεμάτια, καὶ καύσετε τα· καὶ τὸν σῖτον συνάξατε εἰς τὴν ἀποθήκην μου. (σίχ. 30.)

16. Πῶς θέλουν ὑπακούσιν οἱ Ἄγγελοι εἰς ταύτην τὴν προσταγὴν ;

Θέλουν ἀποδιώξιν ἀπὸ τὴν βασιλείαν τὰ ὅλα τὰ σκάνδαλα καὶ ἐκεῖνους οἱ ὅποιοι κάμνουν τὴν ἀνομίαν, καὶ θέλουν τὰς ῥίψιν εἰς τὴν κάμινον τῆ πυρὸς ἐκεῖ θέλει εἶθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. (σίχ. 41 καὶ 42.)

17. Πῶς θέλουν εὐλογηθῇν οἱ ἀληθεῖς χριστιανοὶ εἰς τὰ τέλος τοῦ κόσμου ;

Τότε θέλουν λάμψιν οἱ δίκαιοι ὡς ὁ ἥλιος εἰς τὴν βασιλείαν τῆ Πατρὸς των (σίχ. 41.)

18. Ἡ παραβολὴ τῶν ζιζανίων εἶναι κατ' ἐξοχὴν ἀξία τῆς προσοχῆς μας ;

Ναί· Ὅστις ἔχει ὦτα νὰ ἀκούῃ, αὖς ἀκούῃ· (σίχ. 43.)

12. Πῶς εὐρίσκεται ὁ καλὸς σπόρος ἢ ὁ καλὸς Χριστιανὸς εἰς τοῦτον τὸν κόσμον ;

Ὁ Χριστὸς σπείρει τὸν καλὸν σπόρον, καὶ διὰ τῆς χάριτος καὶ τῆς πνεύματός τος κάμνει τὰς

ἀνθρώπους ἁγίους καὶ τὰς ἐτοιμάζει διὰ τὸν οὐρανόν.

29. Οἱ κακοὶ ἄνθρωποι εἰς τοῦτον τὸν κόσμον εἶναι μεμιγμένοι μὲ τοὺς καλοὺς ;

Ναί· εἶναι πολλοὶ ἁμαρτωλοὶ εἰς τῆτον τὸν κόσμον, καὶ πολλοὶ ὑποκριταὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, τῶν ὁποίων τὸν χαρακτῆρα γνωρίζει καλῶς ὁ Θεός, μολονότι ἡμεῖς τὸν ἀγνοοῦμεν.

21. Εἰς τοιαύτας περιστάσεις ποῖον εἶναι τὸ χρέος τῶν ἀληθῶν Χριστιανῶν ;

Νὰ εἶναι σοβαροὶ καὶ ἀγρυπνοὶ εἰς τὴν πονηρίαν καὶ ἐνέργειαν τῆ Σατανᾶ· νὰ λυπῶνται τοὺς ὑποκριτὰς καὶ τοὺς ἄλλους ἁμαρτωλούς, νὰ μὴ μεταχειρίζονται ὅμως προσπάθειαν ταχεῖαν καὶ βίαιον ἐναντίον των.

22. Θέλει κριθῇ πᾶσα ψυχὴ εἰς τὸ τέλος ;

Ναί· καὶ δὲν θέλει χαθῇ κανεῖς ἀληθῆς χριστιανός, καθὼς καὶ κανεῖς ἁμαρτωλὸς δὲν θέλει ἀποφύγει.

23. Ὅποία πρέπει νὰ ᾔηται ἡ προσευχή μας ;

Μὴ συναπολέσης, Κύριε, μετὰ ἀσεβῶν τὴν ψυχὴν μου. (ψαλμ. κς'. 9.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Ο ΣΠΟΡΟΣ Ο ΣΠΑΡΜΕΝΟΣ.

Μάρκος δ'. 26 — 29.

Καὶ ἔλεγεν· Οὕτως εἶναι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ,
καθὼς ἐὰν ἄνθρωπος ρίψῃ τὸν σπóρον εἰς τὴν γῆν·

Καὶ κοιμᾶται, καὶ σηκóνηται νύκτα καὶ ἡμέ-
ραν· καὶ ὁ σπóρος βλαστάνει, καὶ μακρύνει με-
τρόπον, τὸν ὁποῖον αὐτὸς δὲν ἐξεύρει.

Διότι ἡ γῆ ἀφ' ἑαυτῆς κάμνει τὸν καρπὸν,
πρῶτα χορτάριον, καὶ ὕστερον στάχυ, μετέπειτα
γεμάτον σιτάριον εἰς τὸ στάχυ.

Καὶ ὅταν μεσώσῃ, παρευθύς σέλλει τὸ δρέπα-
νον, διότι ἔφθασε τὸ θερος.

1. Ποῖος εἶναι ὁ σκοπὸς ταύτης τῆς παραβολῆς;

Νὰ δείξῃ τὸν βαθμηδόν, ἀλλὰ βέβαιον τρό-
πον, μετὰ τὸν ὁποῖον τὸ εὐαγγέλιον ἐξαπλᾶται.

2. Ἐξεύρομεν ἡμεῖς πῶς, καὶ διατί αὐξάνει ὁ σπóρος;

Ὁχι· ἀλλ' εἴμεθα βέβαιοι ὅτι τρώντι αὐ-
ξάνει, διότι βλέπομεν τὴν βλάστησιν καὶ αὐξησθῆναι.

του. Τοιουτοτρόπως μολονότι δὲν δυνάμεθα νὰ ἀνιχνεύσωμεν τὸν τρόπον, μὲ τὸν ὁποῖον τὸ εὐ-αγγέλιον ἐνεργεῖ, μ᾽ ὅλον τοῦτο δυνάμεθα νὰ βλέπωμεν τὰ ἀποτελέσματα του, καὶ νὰ ἀπολαμβάνωμεν τὰς καρπὰς των.

3. Αὐξάνει ἄραγε ὁ σπόρος πολλὰ γρήγορα ;

Ἦ Οχι, ἀλλὰ βαθμηδόν· διότι πρῶτον βλασάνει τὸ χορτάριον, ἔπειτα γίνεται στάχυς, καὶ ἀκολούθως μεσόνει. (σίχ. 28.)

Τοιουτοτρόπως ἡ θεία χάρις ἐνεργεῖ βαθμηδόν εἰς τὴν ἀνθρωπίνην καρδίαν, καὶ βαθμηδόν τὸ εὐ-αγγέλιον τῷ Χριστῷ ἐξαπλᾶται καὶ αὐξάνει.

4. Τί κάμνει ὁ γεωργὸς, ὅταν ὁ σπόρος φθάσῃ εἰς τὴν ἀκμὴν του ;

Ἦ Ὅταν μεσώσῃ, παρευθὺς σέλλει τὸ δρέπανον, διότι ἔφθασε τὸ θέρος. (σίχ. 29.) Τοιουτοτρόπως ἀπὸ τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ θέλει βλαστήσῃ θέρος δόξης πρὸς τὸν Θεόν, καὶ καλῶ πρὸς τοὺς αὐθρώπους.

5. Τί, μνησθάνομεν ἀπὸ τὴν ἐκθεσιν τοῦ σπαρμένου σπόρου ;

Νὰ ἐλπίζωμεν εἰς τὸν Θεὸν διὰ τὴν βεβαίαν αὐτὴν καὶ βαθμηδὸν ἐξάπλωσιν τῆς βασιλείας του εἰς τὸν κόσμον· νὰ χαίρωμεν διὰ τὰ σύγκαιρα δείγματα καὶ διὰ τὴν αὐξάνουσαν πρόοδον τῆς

πίστεως, καὶ σοβαρῶς νὰ σκεπτώμεθα περὶ τοῦ μέλλοντος θέρους, καὶ περὶ τῶν λόγων τῆς ὁποίας πρέπει νὰ εἴπωμεν εἰς τὸν Κύριον τῷ θέρους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ἙΚΤΟΝ.

ΟΙ ΔΥΩ ΧΡΕΩΣΤΑΙ.

(Λουκᾶς. Ζ'. 36—50.)

Καὶ κάποιος ἀπὸ τοὺς Φαρισαίους τὸν παρ-
κάλει νὰ φάγῃ μαζὺ μὲ αὐτόν· καὶ ὑπῆγεν εἰς
τὴν οἰκίαν τοῦ Φαρισαίου, καὶ ἐκάθισε.

Καὶ ἰδοὺ, μία γυνὴ εἰς τὴν πόλιν ἐκεῖνην, ἣ
ὁποία ἦτον ἁμαρτωλὴ, ἀφ' οὗ ἔμαθεν ὅτι ἐκά-
θητο εἰς τὴν τράπεζαν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Φαρι-
σαίου, ἔφερε μύρον εἰς ἀγγεῖον ἀλαβάστρινον.

Καὶ ἐστάθη ὀπίσω τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἔκλαιε, καὶ
ἄρχισε νὰ βρέχῃ τὰ ποδάρια του μὲ τὰ δάκρυά
της· καὶ μὲ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς της τὰ
ἐσφόνγιζε, καὶ κατεφίλει τὰ ποδάρια του, καὶ
τὰ ἤλειφε μὲ τὸ μύρον.

Καὶ ὁ Φαρισαῖος ὅπου τὸν ἐκάλεσεν εἰς τὴν
οἰκίαν του, ὅταν εἶδεν, εἶπε μέσα του, λέγων·
Τοῦτος ὁ ἄνθρωπος, ἂν ἦτο προφήτης, ἔθελε

γνωρίσῃ ποία καὶ τί λογῆς γυνὴ εἶναι, ἢ ὅποια τὸν πιάνει· ὅτι εἶναι ἀμαρτωλή.

Καὶ ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν εἰς αὐτόν· ὦ Σίμων, κάτι ἔχω νὰ σὲ εἰπῶ. Λέγει ὁ Σίμων· Διδάσκαλε, εἰπέ.

Δύο χρεωφειλέται ἐχρεώσουν εἰς κάποιον δανειστήν· ὁ ἓνας ἐχρεώσται πεντακόσια δηνάρια, καὶ ὁ ἄλλος πενήντα.

Καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχον καὶ οἱ δύο νὰ τὰ ἀποδώσωσι, τὰ ἐχάρισε καὶ εἰς τοὺς δύο. Εἰπέ με λοιπὸν, Ποῖος ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς δύο θέλει τὸν ἀγαπήσει περισσότερο ;

Ἀπεκρίθη ὁ Σίμων, καὶ εἶπε· Λογιάζω ὅτι ἐκεῖνος εἰς τὸν ὁποῖον αὐτὸς ἐχάρισε τὸ περισσότερο. Καὶ ὁ Ἰησοῦς τὸν εἶπε· Καλὰ ἔκρινας.

Καὶ γυρίζων εἰς τὴν γυναῖκα, λέγει εἰς τὸν Σίμωνα· Βλέπεις τούτην τὴν γυναῖκα ; ἐγὼ ἐμβῆκα εἰς τὴν οἰκίαν σου, καὶ νερὸν εἰς τὰ ποδάρια μου δὲν ἔχυτες· καὶ αὐτὴ μὲ τὰ δάκρυά της ἔβρεξε τὰ ποδάρια μου, καὶ μὲ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς της τὰ ἐσφόγγισε.

Σὺ δὲν μὲ ἐφίλησες· καὶ αὐτὴ, ἀπὸ τὴν ὥραν ὅπῃ ἐμβῆκα, δὲν ἔλειψε νὰ φιλῇ τὰ ποδάρια μου.

Σὺ μὲ λάδι τὴν κεφαλὴν μου δὲν ἤλειψες· καὶ αὐτὴ ἤλειψε μὲ μύρον τὰ ποδάρια μου.

Διὰ τέτην τὴν ἀφορμὴν σὲ λέγω, εἶναι συγχωρημέναι αἱ ἁμαρτίαι τῆς αἰ πολλαῖ, διότι ἠγάπησε πολὺ· εἰς ὅποιον δὲ συγχωρεῖται ὀλίγον, ἐκεῖνος ὀλίγον ἀγαπᾷ.

Καὶ εἶπεν εἰς αὐτήν· Συγχωρημέναι εἶναι αἱ ἁμαρτίαι σου.

Καὶ ἄρχισαν ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι ἐκάθοντο μαζὺ νὰ λέγωσι μέσα των· Τίς ἄνθρωπος εἶναι τοῦτος, ὁ ὅποιος καὶ ἁμαρτίας συγχωρεῖ;

Καὶ εἰς τὴν γυναῖκα εἶπεν· Ἡ πίστις σου σὲ ἔσωσεν· Ὑπάγε εἰς τὸ καλόν.

1. Διατί ἐπροσκάλεσεν ὁ Φαρισαῖος τὸν Κύριον εἰς τὴν οἰκίαν του;

Πιθανῶς ἀπὸ περιέργειαν, ἢ διὰ νὰ παρατηρήσῃ μήπως εὕρῃ τί ἀπρεπὲς εἰς τὴν διαγωγὴν του διὰ νὰ τὸν κατηγορήσῃ. Ὁ Σίμων βέβαια φαίνεται ἀπὸ τὴν ἐκθεσὶν μας ὅτι δὲν ὑπεδέχθη τὸν Χριστὸν μὲ τὸν συνήθη εὐγενῆ τρόπον τὸν ἀνέκοντα εἰς αὐτόν.

2. Πῶς ἐδυνήθη αὕτη ἡ πτωχὴ καὶ ἁμαρτωλὴ γυνὴ νὰ πλησιάσῃ εἰς τοὺς πόδας τοῦ Χριστοῦ;

Εἰς τὴν Ἀνατολὴν οἱ προσκαλεσμένοι εἰς δεῖπνον ἐπιστηρίζονται εἰς ἓν εἶδος προσκεφαλαίου, ἔχοντες τοὺς πόδας ἔξωθεν τῆς τραπέζης· ὥστε

αὐτὴ ἡδύνατο νὰ ὑπάγῃ ὀπισθεν τῷ Χριστῷ καὶ νὰ βρέξῃ τὰς πόδας τοῦ μὲ τὰ δάκρυά της, καὶ νὰ τὰς σφογγίσῃ πάλιν μὲ τὰς μακρὰς πλοκάμους της.

3. Ἐγνώριζεν ὁ Θεὸς τοὺς μυστικούς διαλογισμοὺς τούτου τοῦ Φαρισαίου;

Ναί. Ὁ Χριστὸς ὡς Θεὸς ἤξευρεν ὅτι ὁ Σίμων μυστικῶς τὸν ἐκαταφρονοῦσε, διότι δὲν ἀπέβαλε ταύτην τὴν φανεράν ἀμαρτωλόν.

4. Πόση ἦτον ἡ ποσότης τούτων τῶν χρεῶν κατὰ τὸ ἰδικόν μας νόμισμα;

Τὸ πρῶτον χρέος τῶν πεντακοσίων δηναρίων ἰσοδοναμεῖ μὲ περίπου 320 δραχμάς· τὸ δὲ δεύτερον τῶν πενήντα δηναρίων μὲ περίπου 45 δραχμάς.

5. Ποῖος ἐννοεῖται ὡς δανειστής;

Ὁ Μέγας Θεὸς, εἰς τὸν ὁποῖον χρεωστούμεν χρέος εὐγνωμοσύνης καὶ ἀγάπης τόσον μέγα, ὥς δὲν δυνάμεθα ποτὲ νὰ τὸ πληρώσωμεν.

6. Ἡ ἀμαρτία ὀνομάζεται χρέος;

Ναί· διδασκόμεθα νὰ προσευχώμεθα “Ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν.” Ὅταν συλλογίζώμεθα τὰς ἀμαρτίας μας, καὶ τὴν καλωσύνην τοῦ Θεοῦ, πρέπει νὰ ὁμολογῶμεν, ὅτι ποτὲ δὲν δυνάμεθα νὰ πληρώσωμεν τὰ χρεῖα μας, ἀλλ’ ἐξ ἐναντίας πᾶσαν σιγμὴν τὰ αὐξάνομεν.

7. Πῶς μεταχειρίζεται ὁ Θεὸς τοιούτους πτωχοὺς χρεώτας ;

Συγχωρεῖ προθύμως ὅλους τοὺς μετανοοῦντας ἁμαρτωλοὺς, καθὼς ὁ Χριστὸς ἐσυγχώρησε ταύτην τὴν πιστεύσαν ἐυγνώμονα καὶ ἁμαρτωλὸν γυναῖκα.

8. Πῶς θέλει θεωρεῖν ὁ συγχωρηθεὶς ἁμαρτωλὸς τὸν συγχωρήσαντα Θεόν ;

Θέλει τὸν ἀγαπᾶ πολὺ, καὶ ὅσον περισσότερον συλλογίζεται τὸ μέγεθος τῶν ἁμαρτιῶν του, τόσον περισσότερον ἐκτιμᾶ τὰ πολύτιμα πλούτη τοῦ Χριστοῦ. Θέλει ἀποδείξει ὅτι αἰσθάνεται τὴν ὑποχρέωσιν, μολονότι δὲν δύναται νὰ πληρώσῃ τὸ χρέος.

9. Τί θέλουν προξενήσῃν ἐπιπόλαιοι σκέψεις περὶ τῆς ἁμαρτίας ;

Ἐπιπολαίους σκέψεις περὶ τοῦ Χριστοῦ καὶ περὶ τῆς ἀξίας τῆς συγχωρητικῆς του χάριτος.

10. Πῶς πρέπει νὰ μεταχειριζώμεθα τοὺς συναμαρτωλοὺς ἀδελφούς μας ;

Μὲ συμπάθειαν καὶ ἀγάπην, αἰσθανόμενοι ὅτι χρεωσθῆμεν τὸ πᾶν εἰς τὸ ἔλεος ἐκείνου ὅστις μᾶς προσάξει ν' ἀγαπῶμεν καὶ νὰ συγχωρῶμεν ἀλλήλους, εἰὰν θέλωμεν νὰ ἀπολαύσωμεν τὴν συγχώρησιν καὶ χάριν του.

11. Ποῖα καλὰ προξενοῦνται ἀπὸ τὴν πρὸς τὸν Χριστὸν πίστιν ;

Ἡ συγχώρησις τῆς ἁμαρτίας, ἡ σωτηρία τῆς ψυχῆς, ἡ ἀνάπαυσις τῆς συνειδήσεως καὶ ἡ τοῦ ἁγίου πνεύματος χαρά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ "ΕΒΔΟΜΟΝ.

Ο ΑΣΠΛΑΓΧΝΟΣ ΔΟΥΛΟΣ.

Ματθ. ΙΗ'. 21—35.

Τότε ἔρχεται εἰς αὐτὸν ὁ Πέτρος, καὶ λέγει· Κύριε, πόσαις φοραῖς νὰ πταίσῃ εἰς ἐμὲ ὁ ἀδελφός μου, καὶ νὰ τὸν συγχωρήσω; ἕως ἑπτὰ φοραῖς;

Λέγει εἰς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς· Δὲν σὲ λέγω, ἕως ἑπτὰ φοραῖς, ἀλλὰ ἕως ἑβδομήντα φοραῖς ἑπτὰ.

Διὰ τοῦτο ὁμοιάζει ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ ἓνα ἄνθρωπον βασιλέα, ὁ ὁποῖος ἠθέλησε νὰ κάμῃ λογαριασμὸν μὲ τοὺς δέλους του.

Καὶ ὅταν ἄρχισε νὰ λογαριάζῃ, ἐφέρθη εἰς αὐτὸν ἓνας, ὁ ὁποῖος τὸν ἐχρεώνει δέκα χιλιάδας τάλαντα.

Καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχε νὰ τὰ ἀποδώσῃ, ἐπρόσβαλεν ὁ αὐθέντης τε νὰ πωληθῇ καὶ αὐτός, καὶ ἡ γυνὴ του, καὶ τὰ παῖδιά του, καὶ ὅλα ὅσα εἶχε· καὶ νὰ ἀποδοθῇ τὸ χρέος.

Ἐπεσε λοιπὸν ὁ δέλος ἐκεῖνος καὶ τὸν ἐπροσκύνει, λέγων· Αὐθέντη, μακροθύμησόν με, καὶ θέλω σὲ δώσειν ὅλα.

Καὶ εὐσπλαγχνίσθη ὁ αὐθέντης τὸν δοῦλον ἐκεῖνον, καὶ ἀπέλυσεν αὐτὸν, καὶ τὸν ἐχάρισε καὶ τὸ χρέος του.

Καὶ ἂφ' οὗ ἐβγῆκεν ἔξω ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, ἠύρεν ἓνα ἀπὸ τῆς συνδούλου του, ὃ ὅποιος τὸν ἐχρεώσται ἑκατὸν δηνάρια· καὶ τὸν ἐπίασε, καὶ τὸν ἐστενοχώρει, λέγων· Δός μοι ἐκεῖνα ὅπου μου χρεωστᾷς.

Ἔπεσε λοιπὸν ὁ σύνδουλός τε εἰς τὰ ποδάρια του, καὶ τὸν ἐπαρκαλάει, λέγων· Μακροθύμησον εἰς ἐμὲ καὶ θέλω σοῦ πληρώσει ὅλα.

Καὶ ἐκεῖνος δὲν ἤθελεν· ἀλλὰ ὑπῆγε, καὶ τὸν ἔβαλε μέσα εἰς τὴν φυλακὴν, ἕως ὅπου νὰ πληρώσῃ τὸ χρέος του.

Βλέποντες δὲ οἱ σύνδουλοί του τὰ γενόμενα, ἐλυπήθησαν πολλὰ καὶ ἦλθον καὶ ἐφανέρωσαν εἰς τὸν αὐθέντην των καταλεπτῶς ὅλα τὰ γενόμενα.

Τότε τὸν ἔκραξεν ὁ αὐθέντης τε, καὶ τῷ λέγει· Δοῦλε πονηρὲ, ἐγὼ σοῦ ἐχάρισα ὅλον ἐκεῖνο τὸ χρέος, ἐπειδὴ μὲ ἐπαρκαλάεσες.

Δὲν ἔπρεπε καὶ σὺ νὰ λυπηθῇς τὸν σύνδουλόν σου, καθὼς σὲ ἐλυπήθην καὶ ἐγώ;

Καὶ ἐθυμώθη ὁ αὐθέντης του, καὶ τὸν ἐπαράδωκεν εἰς τοὺς βασανιστὰς, ἕως ὅπου νὰ δώσῃ ὅλον του τὸ χρέος.

Οὕτω καὶ ὁ Πατήρ μου ὁ ἐπουράνιος θέλει κάμει εἰς σᾶς, εἰὰν δὲν συγχωρήσητε ἀπὸ καρδίας ὁ καθεὶς εἰς τὸν ἀδελφόν τε τὰ σφάλματά των.

1. Πεία ὑπῆρξεν ἡ ἀπόκρισις τοῦ Χριστοῦ, ὅταν ὁ πέτρος ἠρώτησε. “Κύριε, πόσαις φοραῖς νὰ πταίσῃ εἰς ἐμέ ὁ ἀδελφός μου καὶ νὰ τὸν συγχωρήσω ; ἕως ἑπτὰ φοραῖς ;”

Δὲν σέ λέγω ἕως ἑπτὰ φοραῖς, ἀλλ’ ἕως ἑβδομήκοντα φοραῖς ἑπτὰ.

2. Χρεωστοῦμεν ἡμεῖς τὸ πᾶν εἰς τὸν Θεόν ;

Ναί· χρεωστοῦμεν πᾶν ἀγαθόν εἰς τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ· καὶ ἡ δικαιοσύνη του ἐμπορεῖ νὰ μᾶς καλέσῃ νὰ δώσωμεν λόγον δι’ αὐτά.

3. Ποία εἶναι ἡ ἀξία τῶν 10,000 ταλάντων κατὰ τὸ νόμισμά μας ;

Ἐὰν ᾖναι χρυσᾶ, ἰσοδυναμοῦν περίπου μὲ 1890,000,000 δραχμας, ἔὰν δὲ ἀργυρᾶ, μὲ 126,000,000.

4. Τί πρέπει νὰ μᾶς διδάξῃ τὸ μέγεθος τῆς τοιαύτης ποσότητος;

“Ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ δυνηθῶμεν ποτὲ νὰ πληρώσωμεν τὸ πρὸς τὸν Θεὸν μέγιστον χρέος μας.

5. Ποίας προσαγὰς ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς διὰ τοῦτον τὸν χρεώστην;

Κατὰ τὴν συνήθειαν τῆς ἀνατολῆς, ἐπρόσβαξε νὰ πωληθῇ αὐτὸς, καὶ ἡ οἰκογένειά του, καὶ ὅ,τι εἶχε.

6. Τί λοιπὸν ἔκαμε τότε ὁ χρεώστης;

Ἐπεσεν εἰς τῷ βασιλέϊ τὰς πόδας μετὰ τὸν πλέον ταπεινὸν τρόπον, καὶ εἶπε. “Κύριε λάβε ὑπομονὴν, καὶ θέλω σὲ πλερώσει ὅλα.

7. Πῶς μετεχειρίσθη τότε ὁ βασιλεὺς τὸν χρεώστην του;

Ἐκινήθη εἰς συμπάθειαν, καὶ τὸν ἀπέλυσε καὶ τοῦ ἔχάρισε τὸ χρέος τῷ. Τοιοτρόπως ὁ Θεὸς λυπεῖται τὰς ἀβοηθήτους ἀμαρτωλὰς, καὶ ὅταν διὰ μέσου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ζητῶσι τὸ ἔλεός τινος, εἶναι πιστὸς καὶ δίκαιος εἰς τὸ νὰ συγχωρῇ τὰς ἀνομίας των, ὅσον μεγάλα καὶ ἂν ὑπῆρξαν.

8. Πόσῃ ποσότητι ἔχρεώσκει ἓνας ἀπὸ τοὺς συνδούλους του, εἰς τοῦτον τὸν χρεώστην;

Ἐκατὸν δηνάρια, ἢ, κατὰ τὸ νόμισμά μας, περίπου 84 δραχμαίς.

9. Πῶς ἐφέρθη ὁ σύνδουλος πρὸς τὸν χρεώστην του;

Ὁρμησε κατ’ αὐτῷ, τὸν ἐσενochώρει, ἐπέμενε εἰς τὸ νὰ πληρωθῇ· δὲν ἤθελε νὰ περιμείνῃ πε-

ρισσότερον, καὶ τὸν ἔσυρεν εἰς τὴν φυλακὴν διὰ τὴν μικρὰν ταύτην ποσότητα.

10. Ὃταν ὁ βασιλεὺς ἔμαθε τὸν σκληρὸν τρόπον τοῦ χρεώστου του, πῶς ἐφέρθη;

Ὁ πονηρὸς δὲ ἄλλε, εἶπεν· ἐγὼ σοῦ ἐσυγχώρησα ὅλα τὰ χρεῖά σου, διότι μὲ ἐπαρακάλεσες· δὲν ἔπρεπε καὶ σὺ παρομοίως νὰ λάβῃς συμπάθειαν διὰ τὸν δούλον σε, καθὼς καὶ ἐγὼ ἔλαβα διὰ σέ;
(σίχ. 31, 32.)

11. Πῶς ἐτιμώρησεν ὁ βασιλεὺς τοῦτον τὸν σκληρὸν καὶ ἀχάριστον δούλον;

Τὸν ἐπαράδωκεν εἰς τοὺς βασανιστάς, ἕως νὰ πληρώσῃ ὅσα τὸν ἐχρεώσῃ.

12. Πῶς προσαρμόζει ὁ Χριστὸς πρὸς διδασκαλίαν μας τὴν παραβολὴν τοῦ ἀσπλάγχχνου δούλου;

Τοιοιτοτρόπως, λέγει, θέλει κάμει καὶ πρὸς ἐσᾶς ὁ οὐράνιος μου Πατήρ, ἐὰν δὲν συγχωρῇ καθεὶς ἀπὸ καρδίας τὰ σφάλματα τοῦ ἀδελφοῦ του.

13. Τί ἀπαγορεύει ἡ παραβολὴ τοῦ ἀσπλάγχχνου δούλου;

Πᾶν μῖσος, ἀχαριστίαν καὶ ἐκδίκησιν.

14. Καὶ τί παραγγέλλει καὶ συσταίνει;

Πραότητα, καλωσύνην, συγχώρησιν καὶ ἀγάπην.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ "ΟΓΔΟΟΝ.

Ο ΕΥΣΠΛΑΓΧΝΟΣ ΣΑΜΑΡΙΤΗΣ.

(Λουκᾶς Ι'. 25—37.)

Καὶ παρευθὺς ἐσηκώθη νομοδιδάσκαλός τις, δοκιμάζων αὐτὸν, καὶ λέγων· Διδάσκαλε, τί νὰ κάμω διὰ νὰ κληρονομήσω τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον;

Καὶ ὁ Ἰησοῦς τὸν εἶπε· Τί εἶναι γραμμένον εἰς τὸν νόμον; πῶς ἀναγινώσκεις;

Καὶ ἐκεῖνος ἀπεκρίθη, καὶ εἶπε· Θέλεις ἀγαπήσει Κύριον τὸν Θεόν σου μὲ ὅλην τὴν καρδίαν σου, καὶ μὲ ὅλην τὴν δύναμίν σου, καὶ μὲ ὅλην τὴν διάνοιάν σου καὶ τὸν γείτονά σου ὡς καὶ τὸν ἑαυτόν σου.

Καὶ τὸν λέγει ὁ Ἰησοῦς· Καλὰ ἀπεκρίθης· τοῦτο κάμε, καὶ θέλεις ζήσει.

Καὶ ἐκεῖνος θέλων νὰ δικαιώσῃ τὸν ἑαυτόν τε, εἶπεν εἰς τὸν Ἰησοῦν· Καὶ ποῖος εἶναι ὁ γείτονάς μου.

Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς, εἶπεν· "Ανθρωπός τις κατέβαινεν ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλὴμ εἰς τὴν Ἱεριχῶν, καὶ ἔπεσεν εἰς τὰς χεῖρας τῶν ληστῶν οἱ ὅποιοι τὸν ἐξεγύμνωσαν καὶ τὸν κατεπλήγωσαν, καὶ τὸν ἀφῆκαν ἡμισαποθασμένον καὶ διέβησαν.

Καὶ κατὰ τύχην ἱερεὺς τις κατέβαινε εἰς τὸν δρόμον ἐκεῖνον· καὶ βλέπων αὐτὸν, ἐπέρασεν ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος.

Ὅμοίως καὶ κάποιος Λευΐτης, ὁ ὁποῖος ἦλθεν εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὑπῆγε καὶ τὸν εἶδε, καὶ ἐπέρασεν ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος.

Κάποιος Σαμαρείτης ὁμοῦς ὁδοιπορῶν, ἦλθεν εἰς αὐτὸν, καὶ ἀφ' οὗ τὸν εἶδε, τὸν ἐσπλαγχνίσθη.

Καὶ ὑπῆγεν πλησίον καὶ ἔδεσε τὰς πληγὰς του, χύνων ἐπάνω λάδι καὶ κρασίον· καὶ τὸν ἔβαλεν ἐπάνω εἰς τὸ ζῶον του, καὶ τὸν ἔφερεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον, καὶ τὸν ἐπέμελήθη.

Καὶ τὴν αὖριον, ὅταν ἀνεχώρει, ἔβγαλε δύο δηνάρια καὶ ἔδωκεν εἰς τὸν ξενοδόχον, καὶ τὸν εἶπεν· Ἐπιμελήσου τοῦτον τὸν ἄνθρωπον· καὶ ὅ,τι ἐξοδιάσης παρεπάνω, ἐγὼ ὅταν γυρίσω, θέλω σὲ τὸ δώσει.

Ποῖος λοιπὸν ἀπὸ τῶν τῶν τρεῖς σὲ φαίνεται ὅτι ἔγινε γείτονας εἰς ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος ἔπεσεν εἰς τὰς χεῖρας τῶν ληστῶν;

Ὁ δὲ νομικὸς εἶπεν· Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος τὸν ἔκαμε τὴν ἐλεημοσύνην. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς αὐτόν· Ὑπαγε, καὶ σὺ κάμε ὁμοίως.

1. Ποῖος ἐνοεῖται διὰ τοῦ νομοδιδασκάλου εἰς τοῦτο τὸ μέρος;

Ἔνας ἀπὸ τοὺς γραμματεῖς, οἵτινες ἐσπέδαζαν καὶ ἐδίδασκαν τὸν νόμον τοῦ Μωϋσέως.

2. Ποία ἦτον ἡ πρώτη ἐρώτησις, τὴν ὁποίαν αὐτὸς ἐπρόβαλε;

Διδάσκαλε, τί νὰ κάμω διὰ νὰ κληρονομήσω ζωὴν αἰώνιον; Ἀξιόλογος ἐρώτησις, πρὸς ἀπόκρισιν τῆς ὁποίας ὁ Χριστὸς ἀνέφερε τὸν νομοδιδάσκαλον εἰς τὸν Θεῖον νόμον, τὸν ὁποῖον ἐκεῖνος ἐπηγγέλλετο ὅτι ἐσπέδασε.

3. Ποία ἦτον ἡ δευτέρα ἐρώτησις, τὴν ὁποίαν οὗτος ὁ γραμματεὺς ἐπρόβαλεν εἰς τὸν Χριστόν;

Τίς εἶναι ὁ πλησίον μου; Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην διὰ τῆς ἀπλῆς καὶ διδακτικῆς παραβολῆς τῆς εὐσπλάγχχνου Σαμαρίτου.

4. Ποῖον μάθημα μᾶς διδάσκει ἡ παραβολὴ τῆς εὐσπλάγχχνου Σαμαρίτου;

Ὅτι πᾶς ἄνθρωπος ἔταν εὐρίσκεται εἰς θλίψεις εἶναι ὁ πλησίον μας, μολοντί δὲν τὸν γνωρίζομεν, καὶ μολονότι ἐμπορεῖ νὰ ᾖναι ἄλλοεθνῆς καὶ ἑτερόθρησκος (διαφορετικοῦ ἔθνους καὶ θρησκείας.)

5. Τί ἐφάνέρωσεν ὁ Σωτὴρ μας διὰ τῆς ἀσπλάγχχνου διαγωγῆς τοῦ Ἱερέως;

Ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι ἠμέλουν τὴν προσαγὴν τοῦ Θεοῦ ν' ἀγαπῶσι τὸν πλησίον των ὡς τὸν ἑαυτόν

των, ἢ ἐπεριόριζαν τὴν ἑκτασίν της διὰ τῶν παραδόσεών των.

6. Τί ἐννοοῦσεν ὁ Χριστὸς ἀναφέρον τὴν καλωσύνην τοῦ εὐσπλάγχνου Σαμαρίτου ;

Νὰ ἐπιπλήξῃ τοὺς Ἰουδαίους διὰ τὸ πικρὸν κατὰ τῶν Σαμαριτῶν καὶ Ἑθνικῶν μῖσος των, καὶ νὰ δείξῃ ὅτι τὸ χρέος τῆς συμπαθείας πρέπει γενικῶς νὰ ἐκτελῇται.

7. Πῶς περιγράφεται ἡ καλωσύνη τοῦ Σαμαρίτου πρὸς τὸν δυστυχῆ ὁδοιπόρον ;

Ἔλαβε συμπάθειαν δι' αὐτὸν, καὶ ὑπῆγε καὶ τοῦ ἔδεσε ταὶ πληγὰς, χύνων ἐπάνω ἔλαιον καὶ οἶνον· * καὶ ἀφοῦ τὸν ἔβαλεν ἐπάνω εἰς τὸ ζῶον του, τὸν ἔφερεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον καὶ τὸν ἐπεμελήθη. Καὶ τὴν αὔριον ὅταν ἀνεχώρει, ἔδωκε δύο δηνάρια † εἰς τὸν ξενοδόχον καὶ εἶπεν· Ἐπιμελήσου αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον, καὶ ὅ,τι ἐξοδεύσῃς περισσότερον, θέλω σέ το δώσει, ὅταν ἐπιστρέψω. **Σίχ. 33—45.**

8. Ποῖος ἀπὸ τοὺς τρεῖς εἶπεν ὁ νομικὸς, ὅτι ἦτον ὁ πλησίον ἐκείνου ὅστις ἔπεσεν εἰς τὰς χεῖρας τῶν ληστῶν ;

Ἐκεῖνος ὅστις ἔδειξε συμπάθειαν πρὸς αὐτόν.

* Ταῦτα τὰ δύο ὑγρά συγκτυπούμενα φαίνεται ὅτι ἐμεταχειρίζοντο οἱ παλαιοὶ ὡς κοινὴν ἱατρικὴν εἰς νωπὰς πληγὰς.

† Περίπου μίαν καὶ ἡμίσειαν δραχμὴν· εἰς τόπον, ὅπου εἶναι ὑποψία ληστῶν, δὲν ἦτον ἐπόμενον νὰ φέρῃ τις μαζῇ του ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μεγάλην ποσότητα ἀργυρίου.

9. Ποῖον μάθημα λοιπὸν διεύθυνεν ἐξαιρέτως ὁ Χριστὸς πρὸς τὸν νομικόν ;

Ὑπαγε, καὶ σὺ κάμε τοιοῦτοτρόπως.

10. Ποῖαι διαθέσεις ἐξελέγχονται διὰ τῆς παραβολῆς τοῦ εὐσπλάγχνου Σαμαρίτου ;

Πᾶσα ψευδοευλάβεια καὶ πᾶς φατριασμός τὰ ὅποια σκληρύνουν τὴν καρδίαν ἐναντίον αὐθρώπου, ὅποιουδήποτε ἔθνους ἢ δόγματος καὶ ἂν ᾦναι, ὅσις εὐρίσκεται εἰς δυσυχίαν.

11. Τί μαθαίνομεν ἀπὸ ταύτην τὴν παραβολὴν τοῦ εὐσπλάγχνου Σαμαρίτου ;

Τὸ χρέος τῆς συμπαθείας, εὐσπλαγχνίας καὶ εὐεργεσίας εἰς πάντα ἄνθρωπον ἔχοντα χρείαν τῆς βοηθείας μας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ἝΝΝΑΤΟΝ.

Ο ΑΝΟΗΤΟΣ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΣ ΠΛΟΥΣΙΟΣ.

(Λουκ. ΙΒ'. 13—21.)

Καὶ κάποιος ἀπὸ τὸν ὄχλον τὸν εἶπε· Διδάσκαλε, εἰπέ εἰς τὸν ἀδελφόν μου νὰ μοιράσῃ μαζί μου τὴν κληρονομίαν.

Καὶ ὁ Ἰησοῦς τὸν εἶπεν· Ἀνθρώπε, ποῖος μὲ κατέστησε δικαστὴν ἢ μοιραστὴν εἰς σὰς ;

Καὶ λέγει τῆς· Βλέπετε καὶ φυλάττεσθε ἀπὸ τὴν πλεονεξίαν· διότι ἂν καὶ περισσεύωσιν εἰς τινὰ τὰ ὑπάρχοντα, ἡ ζωὴ τοῦ δὲν εἶναι ἀπ' ἐκεῖνα.

Καὶ εἶπεν εἰς αὐτὰς μίαν παραβολὴν, λέγων· Ἐνὸς ἀνθρώπου πλουσίᾳ εὐτύχησαν τὰ χωράφια.

Καὶ διελογίζετο μέσα του, καὶ ἔλεγε· Τί θέλω κάμει; ἐπειδὴ δὲν ἔχω ποῦ νὰ μαζώξω τοὺς καρπούς μου

Καὶ εἶπε· Τῷτο θέλω κάμει· θέλω χαλάσει τὰς ἀποθήκας μου, καὶ θέλω τὰς κάμει μεγαλητέρας· καὶ θέλω μαζώξει ἐκεῖ ὅλα τὰ γεννήματά μου καὶ τὰ ἀγαθὰ μου.

Καὶ θέλω εἰπεῖν εἰς τὴν ψυχὴν μου· Ψυχὴ, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ ἡτοιμασμένα διὰ πολλοὺς χρόνους· ἀναπαύου, φάγε, πῖε, εὐφραίνου.

Εἶπε δὲ ὁ Θεὸς εἰς αὐτόν· Ἀνόητε ἄνθρωπε, τίτην τὴν νύκτα ζητᾷσι τὴν ψυχὴν σου ἀπὸ σέ· ἐκεῖνα δὲ τὰ ὅποια ἡτοίμασες, τίνος θέλουσιν εἶναι;

Οὕτω γίνεται εἰς ἐκεῖνον ὁ ὅποῖος θησαυρίζει εἰς τὸν ἑαυτόν του, καὶ δὲν πλουτεῖ εἰς τὸν Θεόν.

1. Τί εἶναι ἡ πλεονεξία ;

Τὸ νὰ περιορίζωμεν τὰς κυριωτέρας κλίσεις μας εἰς ἀργύριον ἢ γήϊνα κτήματα.

2. Εἶναι ἀναγκαῖα διὰ τὴν εὐτυχίαν μας πολλὰ κτήματα ;

Ὁχι· διότι ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου δὲν συνίσταται εἰς τὴν περισσευσιν τῶν ὑπαρχόντων του. (σίχ. 15.)

3. Εἶναι ἁμαρτία τὸ νὰ ᾔηται τις πλούσιος ;

Ὁχι καθ' ἑαυτό· Ἀλλὰ τὰ πλῆτῃ εἶναι μέγας πειρασμὸς εἰς τὴν πλεονεξίαν, εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ κόσμου καὶ τὴν ἀμέλειαν τῆς ψυχῆς.

4. Εἰς τί συνίστατο ἡ ἁμαρτία τούτου τοῦ πλουσίου ;

Εἰς τὴν κατάχρησιν τῶν νομίμων πραγμάτων, ἥτις προήρχετο ἀπὸ τὸ πλεονεκτικὸν πνεῦμα, καὶ εἰς τὴν ἀμέλειαν τῶν ἀναγκαίων γενομένην διὰ τῆς πρὸς τὰς οὐρανίους καὶ Θείας εὐλογίας καταφρονήσεώς του.

5. Πῶς ὁ πλούσιος ἔδειξε τὸν ἀληθινὸν χαρακτῆρα του ;

Φροντίζων μόνον διὰ τὴν εὐχαρίστησίν του, καὶ καυχώμενος διὰ τὴν περιουσίαν του, ἀντὶ νὰ γνωρίζῃ καὶ νὰ ὠφελεῖται ἀπὸ τὰς ἀναριθμήτους εὐλογίας, διὰ τὴν καλὴν χρῆσιν τῶν ὁποίων ἦτον ὑπόχρεως νὰ δώσῃ λόγον εἰς τὸν Θεόν.

6. Πῶς ἐφανέρωσεν ὁ Χριστὸς τὴν ἀνοησίαν τοῦ πλουσίου τούτου;

Ἀνόητε, ταύτην τὴν νύκτα ζητοῦν τὴν ψυχὴν σου ἀπὸ σέ.

7. Εἶναι ἀνοησία νὰ προσηλόνωμεν τὴν κλίσιν μας εἰς τὰ πράγματα τούτου τοῦ κόσμου;

Ναί· διότι δὲν ἐξεύρομεν ἂν πολλὰ γρήγορα θέλομεν ἀποχωρισθῆν ἀπὸ αὐτόν. Τοῦτο ἐμπορεῖ νὰ γένη ταύτην τὴν νύκτα· καὶ εἶναι μεγίστη ἀνοησία νὰ ζῶμεν εἰς τῆτον τὸν πρόσκαιρον κόσμον, χωρὶς “νὰ πλουτῶμεν εἰς τὸν Θεόν.”

8. Ἐπειδὴ ἡ ζωὴ εἶναι τόσον ματαία, καὶ τὰ ἐπίγεια πλούτη τόσον ἀβέβαια, ποῦ πρέπει νὰ προσηλώσωμεν τὰς κλίσεις μας;

Φροντίζετε διὰ τὰ ἄνω, καὶ ὄχι διὰ τὰ ἐπάνω εἰς τὴν γῆν· (Κολοσσ. γ'. 2.) ἀλλὰ θησαυρίζετε διὰ τὸν ἑαυτόν σας θησαυροὺς, ὅπου ἔτε σκώληξ ἔτε σκωρία τοὺς ἀφανίζει, οὐδὲ οἱ κλέπται τρυπῶν, οὐδὲ κλέπτουν. Διότι ὅπου εἶναι ὁ θησαυρός σας, ἐκεῖ θέλει εἶσθαι καὶ ἡ καρδία σας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ.

Η ΑΚΑΡΠΟΣ ΣΥΚΗ.

(Λουκᾶς ΙΓ'. 6—9.)

Καὶ ἔλεγε ταύτην τὴν παραβολήν· Κάποιος ἄνθρωπος εἶχε μίαν συκέαν εἰς τὸ ἀμπέλιόν του

φυτευμένην· καὶ ὑπῆγε γυρεύων καρπὸν εἰς αὐτὴν
καὶ δὲν εὗρήκε.

Καὶ εἶπεν εἰς τὸν ἀμπελουργόν· Ἴδου, τρεῖς
χρόνους τώρα ἔρχομαι καὶ γυρεύω την, καὶ δὲν εὗρί-
σκω· κόψε την· διατί να κάμνη ἀκαρπον καὶ
τὴν γῆν;

Καὶ ὁ ἀμπελουργὸς ἀπεκρίθη καὶ τὸν λέγει·
Αὐθέντη, ἄφησέ την ἀκόμη καὶ τῷτον τὸν χρόνον,
ἕως ὅπῃ να σκάψω τριγύρω, καὶ να βάλω κοπρίαν·

Καὶ ἂν κάμη καρπὸν, καλὰ· εἰ δὲ μὴ, τὸν
ἐρχόμενον χρόνον θέλεις τὴν κόψει.

1. Ποῖος ἦτον ὁ σκοπὸς τῆς παραβολῆς τῆς ἀκάρπου
συκῆς;

Νὰ ἐκπλήξῃ τὰς Ἰουδαίους καὶ να τοὺς παρα-
κινήσῃ εἰς μετάνοιαν.

2. Τί ἀπαιτεῖ ὁ Θεὸς ἀπὸ ἡμᾶς;

Νὰ φέρωμεν καρπὸς πρὸς δόξαν αὐτοῦ.

3. Εἶναι ὁ Χριστὸς μακρόθυμος;

Ναί· περιμενεῖ ἀπὸ ἔτος εἰς ἔτος νὰ ἴδῃ, ἐὰν δίδωμεν καρπὸς, καὶ μεταχειρίζεται διαφόρους τρόπους διὰ νὰ προξενήσῃ τῷ τοῦ ἀποτέλεσμα.

4. Θέλει ἐξακολουθεῖ πάντοτε αὕτη ἡ μακροθυμία;

Ὁχι· Ἐὰν τὸ δένδρον δὲν φέρῃ καρπὸς, πρέπει νὰ κοπῇ καὶ νὰ ῥιφθῇ εἰς τὸ πῦρ. Τοιοῦτο-τρόπως καὶ ἡμεῖς ἀνὴρ καταφρονῶμεν τὸ μακρόθυμον ἔλεος τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν ὑπὲρ ἡμῶν μεσιτείαν του, βέβαια θέλομεν χαθῆν.

5. Ἡ παραβολὴ τῆς ἀκάρπου συκῆς ἔφερε τοὺς Ἰουδαίους εἰς μετάνοιαν;

Ὁχι· αὐτοὶ ἐξηκολούθουν τὰς ἀμαρτίας των ἕως οὗ ἤλθεν ἡ προσαγὴ νὰ κοπῶσι καὶ νὰ μὴν ὑπάρχωσι πλέον ὡς ἔθνος.

6. Τί διδασκόμεθα ἀπὸ τὴν παραβολὴν τῆς ἀκάρπου συκῆς;

Νὰ σεβώμεθα τὴν μακροθυμοῦσαν εὐσπλαγχνίαν τοῦ Χριστοῦ, καὶ νὰ χαίρωμεν διὰ τὴν πρὸς ἡμᾶς μεσιτείαν του. Νὰ λυπώμεθα δὲ ὅτι ὑπήρξαμεν τόσοι ἀκαρποι, καὶ ἐνῶ ὁ Θεὸς μᾶς φείδεται ἀκόμη, πρέπει νὰ μετανοήσωμεν διὰ τὰς ἀμαρτίας μας, καὶ νὰ φέρωμεν καρπὸς ἀξίους τῆς μετανοίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ἘΝΔΕΚΑΤΟΝ.

Ο ΜΕΓΑΣ ΔΕΙΠΝΟΣ.

(Λουκᾶς ΙΔ'. 5—34.)

Καὶ καθὼς ἤκουσεν ἓνας ἅπ' ἐκείνους οἱ ὅποιοι ἐκάθηντο μαζὶ τῷ τα τὰ λόγια, τὸν εἶπε· Μακάριος εἶναι ἐκεῖνος ὁ ὅποῖος φάγη ψωμίον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

Καὶ ὁ Ἰησοῦς τὸν εἶπεν· Ἄνθρωπός τις ἔκαμε δεῖπνον μεγάλον, καὶ ἐκάλεσε πολλούς.

Καὶ εἰς τὴν ὥραν τῷ δεῖπνου ἔστειλε τὸν δούλον του νὰ εἰπῇ εἰς τοὺς καλεσμένους· Ἐλᾶτε, διότι τώρα εἶναι ὅλα ἑτοιμα.

Καὶ ἄρχισαν ὅλοι μὲ μίαν γνώμην νὰ παραιτῶνται. Καὶ ὁ πρῶτος τὸν εἶπε· Χωράφιον ἠγόρασα, καὶ ἔχω ἀνάγκην νὰ ὑπάγω νὰ τὸ ἰδῶ· παρακαλῶ σε, ἔχε με παρητημένον.

Καὶ ἄλλος εἶπε· Πέντε ζευγάρια βώδια ἠγόρασα, καὶ ὑπάγω νὰ τὰ δοκιμάσω· παρακαλῶ σε, ἔχε με παρητημένον.

Καὶ ἄλλος εἶπεν· Ἐγὼ ὑπανδρεύθην, καὶ δὲν ἠμπορῶ νὰ ἔλθω.

Καὶ ὑπῆγεν ὁ δούλος ἐκεῖνος, καὶ εἶπεν ὅλα αὐτὰ εἰς τὸν αὐθέντην του. Τότε ἐθύμωσεν ὁ οἰκοκύριος ἐκεῖνος, καὶ εἶπεν εἰς τὸν δῖλον τῷ· Ἐβγα

ὀγλίγωρα εἰς τὰς πλατείας καὶ εἰς τὰς στενοὺς
δρόμους τῆς πόλεως, καὶ τὰς πτωχοὺς, καὶ βλαμ-
μένους, καὶ χωλούς καὶ τυφλοὺς φέρε ἔδω.

Καὶ (μετ' ὀλίγον) εἶπεν ὁ δοῦλος· Αὐθέντη,
ἔγινε καθὼς ὤρισας, καὶ ἀκόμη εἶναι τόπος ἄδειος.

Καὶ λέγει ὁ αὐθέντης εἰς τὸν δῆλον του· "Εβγα
ἔξω εἰς τοὺς φραγμοὺς, καὶ ἀνάγκασε νὰ ἔλθωσι,
διὰ νὰ γεμισθῇ ὁ οἶκος μου.

Διότι λέγω σας, ὅτι καὶ νυνὶς ἀπὸ τοὺς ἄνδρας
ἐκεῖνους τὰς καλεσμένους δὲν θέλει γευθῆν ἀπὸ
τὸ δεῖπνον μου.

4. Εἰς ποίαν περίσασιν ἐλέχθη ἡ παραβολὴ τοῦ μεγάλου
δείπνου ;

Εἰς ἐκ τῶν προσκαλεσμένων, μὲ τοὺς ὁποίους
ὁ Χριστὸς ἐδειπνῆσεν, εἶπε· Μακάριος ὅστις φάγη
ἄρτον εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, ἐννοῶν τὴν
βασιλείαν τοῦ Μεσσίου· καὶ ὁ Χριστὸς εἶπε τὴν
παραβολὴν ταύτην, διὰ νὰ ἐλέγξῃ τὰς σφαλερὰς
κοσμικὰς δόξας, τὰς ὁποίας οἱ Ἰουδαῖοι εἶχαν
περὶ αὐτοῦ τῶ ἀντικειμένου.

2. Τί ἐννοεῖται διὰ " τοῦ μεγάλου δείπνου ; "

Ἡ τράπεζα τοῦ εὐαγγελίου, τὴν ὁποίαν ὁ
Χριστὸς μὲ τόσῃν ἀγαθότητῃ ἐπρόσφερε, καὶ εἰς
τὴν ὁποίαν προσκαλεῖ πολλούς.

1. Τί ἔκαμαν οἱ πρωτοκαλεσμένοι ;

Ὅλοι μὲ μίαν γνώμην ἤρχισαν νὰ προφασίζονται.

4. Εἰς τί ἔσφαλαν μὲ αὐτὴν τὴν διαγωγὴν των ;

Αἱ προφάσεις των ἔδειξαν, ὅτι κατεφρόνουν ἐκεῖνον ὅστις τὴν ἐπροσκάλεσε, καὶ ὅλας τοὺς τὰς ἐτοιμασίας, καὶ ὅτι ἦσαν ἐκδοτοὶ εἰς τὰς κοσμικὰς φροντίδας.

5. Αἱ ἐργασίαι των ἦσαν ἀθῶαι ;

Ἦσαν ἀθῶαι καθ' ἑαυτάς, ἀλλ' ὅχι κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν, καὶ εἰς ἐκείνην τὴν περίστασιν. Ἡ κατάχρησις τῶν θεμιτῶν πραγμάτων, καὶ αἱ ὑπερβολικαὶ κοσμικαὶ φροντίδες, πολλάκις σκληρύνουν τὴν καρδίαν εἰς τὰς προσκλήσεις τῆς εὐαγγελίου.

6. Τί σημαίνει εἰς τὸν δεῖπνον ἡ πρόσκλησις τῶν πτωχῶν καὶ βλαμμένων καὶ τυρλῶν καὶ χωλῶν ;

Ὅτι, ὅταν οἱ Ἰσδαῖοι καὶ οἱ πλῆσιοι τέττα τοῦ κόσμου ἀπερρίψαν τὸ εὐαγγέλιον, οἱ καταφρονημένοι ἔθνηκοι καὶ οἱ ταπεινοὶ πτωχοὶ τοῦ κόσμου ἔθελαν νὰ τὸ ἐναγκαλισθῶσιν.

7. Ὅταν ἐμβῆκαν οἱ προσκαλεσμένοι ἀπὸ τὰς πλατείας καὶ ρύμας τῆς πόλεως, τί εἶπεν ὁ δοῦλος πρὸς τὸν κύριόν τε ;

Εἶναι ἀκόμη τόπος· Τὸ ἔλεος τοῦ Χριστοῦ εἶναι μεγαλήτερον ἀπὸ τὰς χρείας μας, καὶ ἡ συμπάθειά του δὲν ἐξαντλεῖται ποτέ.

8. Τί ἐπρόταξε τότε ὁ κύριος τὸν δούλον του νὰ κάμῃ ;
 Νὰ ὑπάγῃ ἔξω τῆς πόλεως εἰς τοὺς δρόμους
 καὶ εἰς τοὺς φραγμῆς, καὶ νὰ ἀναγκάσῃ τὰς πλείον
 πτωχοὺς καὶ ἐνδεῖς νὰ ἔλθωσιν. *

9. Τί παρασαίνουν αὐται αἱ ἐκθέσεις ;
 Τὴν ἀφθονίαν καὶ τὴν συγκατάβασιν τῆς ἐλεή-
 μονος Κυρίου μας, καὶ τὴν προθυμίαν τῆς νὰ δέχε-
 ται ὅχι μόνον ὅσους ἔρχονται πρὸς αὐτὸν, ἀλλὰ
 καὶ νὰ προσκαλῇ ἐπίσης ἐνθέρμως τοὺς ἀθλίους
 ἁμαρτωλοὺς εἰς τὸ νὰ δέχωνται τὰ ἐλεῆ του.

10. Πῶς ἐπληρώθη ἔπειτα ἡ παραβολὴ τοῦ μεγάλου δεί-
 πνου ;

Διὰ τῆς ἀποβολῆς τῶν ὑπερηφάνων καὶ κοσμο-
 φρόνων Ἰουδαίων, καὶ διὰ τῆς ὑποδοχῆς τῶν Ἐθνι-
 κῶν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, οἵτινες ἦσαν
 εἰς εἰδωλολατρικὴν, ἀμαθῆ καὶ ἁμαρτωλὴν κατά-
 στασιν.

11. Τί πρέπει νὰ κάμνωμεν, ὅταν ἀκῶμεν τὰς προσ-
 κλήσεις τοῦ εὐαγγελίου ;

Νὰ σεβώμεθα τὴν χάριν τοῦ Χριστοῦ, καὶ εὐθὺς
 νὰ δεχώμεθα τὰς προσφορὰς τοῦ μὲ εὐγνωμοσύ-
 νην καὶ χαρὰν.

* Ἡ το συνήθεια εἰς τοὺς Ἰουδαίους, ὅταν τις πλούσιος ἔκα-
 μνε συμπόσιον, νὰ ἐκβαίνῃ καὶ νὰ προσκαλῇ ὅλους τοὺς
 ἐνδεεῖς καὶ ξένους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΩΔΕΚΑΤΟΝ.

ΤΟ ΧΑΜΕΝΟΝ ΠΡΟΒΑΤΟΝ.

(Λουκᾶς ΙΕ'. 1—7)

“Ολοι δὲ οἱ τελῶναι καὶ οἱ ἁλартωλοὶ ἐπλη-
σίαζαν εἰς αὐτὸν, διὰ τὸν ἀκούωσι. Καὶ ἐγόγ-
γυζαν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς λέγοντες·
“Οτι ἔστος δέχεται ἁμαρτωλοὺς καὶ συντρώγει με-
αὐτούς. Εἶπε δὲ εἰς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύ-
την, λέγων. Τίς ἄνθρωπος ἀπὸ σᾶς, εἰ ἔχῃ
ἑκατὸν πρόβατα, καὶ χάσῃ ἓν ἀπ’ αὐτὰ, δὲν
ἀφίνει τὰ ἑννεήκοντα ἑννέα εἰς τὴν ἔρημον, καὶ
ὑπάγει διὰ τὸ χαμένον, ἕως τὸ εὑρεῖ; Καὶ
ἀφοῦ τὸ εὑρεῖ, τὸ βάλλει εἰς τὰς ὤμους τῆς, χαί-
ρων. Καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν οἶκον τοῦ προσκαλεῖ
τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτονας λέγων εἰς αὐτούς.
Συγχαρῆτε με, διότι εὑρήκα τὸ χαμένον πρόβα-
τόν μου. Σᾶς λέγω, ὅτι τοιαύτη χαρὰ θέλει
εἶσθαι εἰς τὸν οὐρανὸν διὰ ἓνα ἁμαρτωλὸν μετα-
νοοῦντα, παρὰ διὰ ἑννεήκοντα ἑννέα δικαίους, οἱ
ὅποιοι δὲν ἔχουσι χρεῖαν μετανοίας.

1. Ποῖοι ἦσαν ἐκεῖνοι οἵτινες ἐπλησίαζαν εἰς τὸν Ἰησοῦν διὰ νὰ τὸν ἀκούωσι ;

Τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοί.

2. Διατί ἐγόγγυζαν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς ἐναντίον τοῦ Χριστοῦ ;

Διότι ἐδέχετο ἐλευθέρως τοὺς ἁμαρτωλούς.

3. Μὲ ποῖον σκοπὸν εἶπεν ὁ Χριστὸς τὴν παραβολὴν τοῦ χαμένου προβάτου ;

Διὰ νὰ ἐπιπλήξῃ τοὺς ὑπερηφάνους γραμματεῖς καὶ Φαρισαίους, καὶ νὰ ἐνθαρρύνῃ τοὺς ἁμαρτωλούς οἱ ὅποιοι ἤρχοντο εἰς αὐτόν.

4. Μὲ ποῖον ὁμοιάζει τὸ χαμένον πρόβατον ;

Μὲ ἁμαρτωλὸν, ὅστις ἀποπλανᾶται μακρὰν τοῦ Θεοῦ· ὅστις εἶναι ἀμέριμνος διὰ τὸν κίνδυνόν

του, ἀνίκανος νὰ ὑπεράσπισθῇ, καὶ ἐκτεθειμένος εἰς ἀναριθμήτους ἐχθροὺς καὶ πειρασμούς.

5. Τίς εἶναι ὁ ποιμήν;

Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός, ὅσις λυπεῖται τοὺς πλανωμένους ἁμαρτωλοὺς, τοὺς εὕρίσκει, καὶ χαίρων τοὺς φέρει εἰς τὸ ποίμνιόν του.

6. Δείχνουν οἱ Ἀγγελοὶ μεγάλην χαρὰν διὰ ἁμαρτωλὸν μετανοοῦντα;

Ναί· οἱ Ἀγγελοὶ χαίρουν εἰς τοὺς οὐρανοὺς περισσότερον δι' ἓνα μετανοῶντα ἁμαρτωλὸν, παρὰ δι' ἑννεήντα ἑννέα δικαίους οἱ ὅποιοι φρονοῦν ὅτι δὲν ἔχουν χρείαν μετανοίας ἢ μεταβολῆς βίου.

7. Ποῖα μαθήματα διδασκόμεθα ἀπὸ τὴν παραβολὴν τοῦ χαμένου προβάτου;

Νὰ χαίρωμεν διὰ τὴν φιλόστοργον συμπάθειαν τοῦ Χριστοῦ πρὸς τοὺς ἁμαρτωλοὺς. Νὰ μιμνῶμεθα τὴν χαριτωμένην τε διαγωγὴν, καὶ νὰ εὐθυμούμεθα, ὅτι καθὼς ὅλοι ἡμεῖς ἀπεπλανήθημεν ὡς πρόβατα, τοιοῦτοτρόπως ἐμποροῦμεν καὶ νὰ ἐπιστρέψωμεν πρὸς τὸν ποιμένα καὶ ἐπίσκοπον τῶν ψυχῶν, βέβαιοι ὄντες διὰ τὴν σωτήριον ὑποδοχὴν του, καὶ διὰ τὴν χαρὰν τὴν ὁποίαν εἰς μετανοῶν ἁμαρτωλὸς θέλει προξενήσει νεῖς τὸ πλῆθος τῶν οὐρανίων ἀγγέλων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Ο ΑΣΩΤΟΣ ΥΙΟΣ.

(Λουκᾶς. ΙΕ'. 11—32.)

Καὶ εἶπεν· ἄνθρωπός τις εἶχε δύο υἱούς. Καὶ εἶπεν ὁ μικρότερος ἀπ' αὐτοὺς εἰς τὸν πατέρα του. Πάτερ, δός μοι τὸ μέρος τῆς περιουσίας τοῦ ὁποῖον μέ ἀνήκει. Καὶ τὸν ἔδωσε τὴν περιουσίαν. Καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας συνάξας ὅλα ὁ μικρότερος υἱός, ἀνεχώρησεν εἰς χώραν μακράν· καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισε τὴν περιουσίαν τοῦ ζῶν ἀσώτως. Ἀφοῦ δὲ τὰ ἐξώδευσεν ὅλα, ἔγινε πείνα μεγάλη εἰς τὴν χώραν ἐκείνην· καὶ αὐτὸς ἤρchiσε νὰ σερῇται. Καὶ ὑπῆγε καὶ ἐπροσκολλήθη εἰς τινὰ ἀπὸ τῶν πολίτας τῆς χώρας ἐκείνης· καὶ τὸν ἐπεμψεν εἰς τὰ χωράφιά τε, νὰ βόσκη τὰς χοίρους. Καὶ ἐπεθύμει νὰ γεμίσῃ τὴν κοιλίαν τοῦ ἀπὸ τὰ ξυλοκέρατα, τὰ ὁποῖα ἔτρωγαν οἱ χοῖροι· καὶ κανεῖς δὲν ἔδιδεν εἰς αὐτόν. Συνελθὼν δὲ εἰς τὸν ἑαυτόν του, εἶπεν. Εἰς πόσους μισθωτοὺς τοῦ πατρός μου περισσεύει ἄρτος, καὶ ἐγὼ χάνομαι ἀπὸ τὴν πείναν. Θέλω σηκωθῆ καὶ ὑπάγειν εἰς τὸν πατέρα μου, καὶ θέλω τὸν εἰπεῖν· πάτερ, ἤμαρτον εἰς τὸν

οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου· Καὶ δὲν εἶμαι ἄξιος πλέον νὰ ὀνομασθῶ υἱός σου· κάμε με ὡς ἓνα ἀπὸ τὰς μισθωτὰς σε. Καὶ σηκωθείς ἦλθεν εἰς τὸν πατέρα του. Ἐνῶ δὲ ἀκόμη ἦτο μακρὰν, τὸν εἶδεν ὁ πατήρ τε, καὶ τὸν εὐσπλαγχνίσθη· καὶ τρέξας ἔπεσεν εἰς τὸν τράχηλόν του, καὶ τὸν κατεφίλησε. Εἶπε δὲ εἰς αὐτὸν ὁ υἱός· Πάτερ, ἤμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ δὲν εἶμαι ἄξιος πλέον νὰ ὀνομασθῶ υἱός σου· Εἶπε δὲ ὁ πατήρ εἰς τοὺς δούλους του· Ἐκβάλετε τὴν φορεσίαν τὴν πρώτην, καὶ ἐνδύσατέ τον, καὶ δότε δακτυλίδιον εἰς τὴν χεῖρα του, καὶ ὑποδήματα εἰς τὰς πόδας τε. Φέρετε καὶ τὸ μοσχάριον τὸ θρεπτὸν καὶ σφάξατέ το· καὶ ἅς φάγωμεν, καὶ ἅς εὐφρανθῶμεν. Ἦτο δὲ ὁ μεγαλύτερος υἱός του εἰς τὸ χωράφιον· καὶ καθὼς ἦρχετο καὶ ἐπλησίασεν εἰς τὴν οἰκίαν, ἤκουσε συμφωνίας καὶ χορούς. Φωνάζας δὲ ἓνα ἀπὸ τοὺς δούλους, ἠρώτησε τί εἶναι ταῦτα; Ἐκεῖνος δὲ τὸν εἶπεν· Ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἦλθε· καὶ ὁ πατήρ σου ἔσφαξε τὸ μοσχάριον τὸ θρεπτὸν, διότι τὸν ἀπήλαυσεν ὑγιῇ. Καὶ ὠργίσθη, καὶ δὲν ἤθελε νὰ ἐμβῇ. Ὁ πατήρ του λοιπὸν ἐκβῆκε καὶ τὸν παρεκάλει. Ἐκεῖνος δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν εἰς τὸν πατέρα του· Ἰδού, τόσα ἔτη σε δουλεύω, καὶ ποτὲ δὲν παρήκουσα τὴν ἐντολήν σε, καὶ εἰς ἐμέ ποτὲ δὲν ἔδωκες ἐρί-

φιον, διὰ νὰ εὐφρανθῶ μὲ τοὺς φίλους μου. Διότι δὲ ἦλθεν ὁ υἱός σου οὗτος, ὅστις κατέφαγε τὴν περιουσίαν σου μὲ πόρναις, ἔσφαξας δὲ αὐτὸν τὸ θρεπτὸν μοσχάριον. Καὶ ἐκεῖνος τὸν εἶπε· Τέκνον, σὺ πάντοτε μὲ ἐμὲ εἶσαι, καὶ ὅλα τὰ ἰδικά μου εἶναι ἰδικά σου. Ἐπρεπεν ὅμως νὰ εὐφρανθῶμεν καὶ νὰ χαρῶμεν, διότι ὁ ἀδελφός σου οὗτος ἦτο νεκρός, καὶ ἀνέζησε· καὶ χαμένος, καὶ εὗρέθη.

1. Ποῖον ἦτο τὸ πρῶτον ἀμάρτημα τοῦ ἀσώτου;

Τὸ ν' ἀφήσῃ τὴν πατρικὴν του οἰκίαν, καὶ νὰ ζητήσῃ τὸ ἀνάλογον τῆς κληρονομίας τῆς. Ὅστις ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὸν Θεόν, θέλει ἀναμφιβόλως ἐκτεθῆν εἰς ἀμαρτίας καὶ θλίψεις.

2. Ποῖον ἦτο τὸ δεύτερον ἁμάρτημά του ;

Τὸ νὰ φθείρῃ τὴν περιουσίαν του εἰς ἡδονάς.
Αἱ ἄσωτεῖαι φθείρουν τὴν περιουσίαν βλάπτει
καὶ τὴν ψυχὴν.

3. Ποία ἦτον ἡ πρώτη δυσυχία τοῦ ἁσώτου ;

Ὅταν ἐξώδευσεν ὅλην τὴν περιουσίαν του,
συνέβη μεγάλη πείνα, καὶ αὐτὸς ἤρχισε νὰ
σερῇται. Ἐπίμονος ἄσωτεία προξενεῖ λυπηρὰν
ζήτησιν. Κοσμικαὶ δὲ ἡδοναὶ ἐπιφέρουν “ πείναν
μεγάλην ” εἰς τὴν ψυχὴν.

4. Ποία ἦτον ἡ δευτέρα δυσυχία του ;

Ἐμισθώθη ὡς δοῦλος, καὶ ἐσάλθη εἰς τὸν ἀγρὸν
νὰ βόσκη χοίρους, ἐπάγγελμα παλλὰ οὐτιδανὸν
καὶ καταφρονημένον κατ’ ἐξοχὴν εἰς τὰ ὄμματα
τῶν Ἰουδαίων. Ἡ ἁμαρτία φέρει εἰς δουλείαν,
καταισχύει καὶ ἐκπτῶσιν.

5. Ποία ἦτον ἡ τρίτη δυσυχία του ;

Ἐσενοχωρήθη ἀπὸ τοιαύτην ἔνδειαν, ὥστε ἤθελε
προθύμως νὰ γεμίσῃ τὴν κοιλίαν του ἀπὸ τὰ
ξύλοκέρατα, τὰ ὅποια ἔτρωγαν οἱ χοῖροι, καὶ κα-
νεῖς δὲν τὸν ἔδιδεν. Αἱ ἡδοναὶ τῶν αἰσθήσεων καὶ
τῆς ἁμαρτίας εἶναι ὡς ξυλοκέρατα, τὰ ὅποια
ἡδύνουν τὸν ἄσελγῃ, καὶ δὲν ἐμποροῦν νὰ εὐχα-
ρισήσωσι τὴν ψυχὴν. Οἱ ἁσῶτοι δὲν αἰσθάνονται
συμπαθειαν διὰ τὰς θλίψεις ἐκείνων οἵτινες ἦσαν
ποτὲ σύντροφοι εἰς τὴν ἁσῶτον ζωὴν των.

6. Ποῖα ἦσαν τὰ σημεῖα τῆς μετανοίας τοῦ ἁσώτου ;

Ἦλθεν εἰς τὸν ἑαυτὸν του· Ἰδε τὴν ἀνοησίαν καὶ ἀφροσύνην του. Ἐσυλλογίσθη τὴν πατρικὴν του οἰκίαν, ἡσθάνθη τὴν Φλιβεράν κετάσασίν τε. Τοιουτοτρόπως καὶ ἡμεῖς πρέπει νὰ βάλλωμεν κατὰ νοῦν, ὅτι ἐπαρωργίσσαμεν τὸν οὐράνιον πατέρα μας, καὶ συλλογιζόμενοι τὴν κακὴν διαγωγὴν μας νὰ λυπόμεθα διὰ τὰς ἁμαρτίας μας.

7. Ποῖα ἦτον ἡ ἀπόφασις τοῦ ἁσώτου ;

Ἄς σηκωθῶ καὶ ἄς ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα μου. Τοιουτοτρόπως ἡ αἴσθησις τῶν ἁμαρτιῶν μας πρέπει νὰ μᾶς ὀδηγῇ πρὸς τὸν Θεόν, καὶ ὅχι νὰ μᾶς ἀπομακρύνῃ ἀπ' αὐτόν· ἐὰν θεωρήσωμεν τὸν Θεὸν ὡς πατέρα μας, τότε γνωρίζομεν παρευθὺς τὸ μέγεθος τῶν ἁμαρτημάτων μας, καὶ βεβαιούμεθα περὶ τῆς εὐσπλαγχνῆς συγχωρήσεώς των. Ἡ ἀγάπη κάμνει ἀμέσως τὴν συναισθήσιν τῶν ἁμαρτιῶν μας βαθυτέραν, καὶ μεγαλητέραν τὴν ἐλπίδα τῆς συγχωρήσεώς μας.

8. Ποίαν παράκλησιν ἀπεφάσισεν ὁ ἁσώτος νὰ κάμῃ πρὸς τὸν πατέρα του ;

Πάτερ, ἤμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ δὲν εἶμαι πλέον ἄξιος νὰ ὀνομασθῶ υἱός σου, κάμε με ὡς ἓνα ἀπὸ τὰς μισθωτούς σου.

9. Ποῖον πνεῦμα δεικνύει αὕτη ἡ προσευχή;

Πνεῦμα βαθείας μετανοίας — εἰλικρινοῦς ταπεινότητος — ἐνθερμον παράκλησιν, καὶ ὑποφώσκουσιν ἐλπίδα.

10. Ἀργοπόρησεν ὁ ἄσωτος νὰ ὑπάγῃ πρὸς τὸν πατέρα του;

Ὁχι· αἱ ἀνάγκαι τοῦ ἦσαν πολλὰ κατεπεΐγουσαι· εὐθὺς ἐσηκώθη καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸν πατέρα του. Τοιοῦτοτρόπως εὐδόμυχος αἴσθησις τῶν χρέους μας θέλει μᾶς παρακινήσει νὰ προστρέξωμεν, χωρὶς ἀναβολὴν καιρῶ, εἰς τὸν Χριστὸν διὰ τὴν συγχώρησιν τῶν ἁμαρτιῶν μας.

11. Πῶς ἐδέχθη ὁ πατήρ τὸν ἄσωτον ὅταν ἐπαρουσιάσθῃ;

Ὅταν ἦτον ἀκόμη μακρὰν ὁ πατήρ τοῦ τὸν εἶδε, καὶ εὐσπλαγχνισθεὶς ἔτρεξε καὶ ἔπεσεν εἰς τὸν τράχηλόν τοῦ καὶ τὸν ἐφίλησε (5ίχ. 20.)

12. Ἐνθυμήθη τώρα ὁ ἄσωτος τὴν ταπεινὴν τοῦ παράκλησιν;

Ναί· καὶ ἤρχησε νὰ τὴν λέγῃ· ἀλλ' ὁ πατήρ τοῦ δὲν τὸν ἄφησε νὰ τὴν τελειώσῃ, ἀλλὰ διακόπτων αὐτὸν ἐπρόσαξεν ἀμέσως τοὺς δούλους τοῦ “ φέρετε τὰ καλήτερα φορέματα καὶ ἐνδύσατέ τον, καὶ βάλετε δακτυλίδιον εἰς τὴν χεῖρα τῆς, καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας του. Καὶ φέρετε τὸ θρεπτὸν μωσχάριον καὶ σφάξατέ το, καὶ ἅς φάγωμεν καὶ ἅς εὐφρανθῶμεν· διότι οὗτος ὁ υἱός

μου ἦτο νεκρὸς, καὶ ἀνέζησε, καὶ ἦτο χαμέϊος καὶ εὐρέθη (σίχ. 22, 23, 24.)

13. Τί πρέπει νὰ μᾶς διδάξῃ ὁ τρόπος οὗτος τῆ πατρός ;
 "Ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι πρόθυμος νὰ συγχωρῇ ὅλους τοὺς ἐπιστρέφοντας ἁμαρτωλοὺς, καὶ ὅχι μόνον νὰ τοὺς συγχωρῇ, ἀλλὰ καὶ νὰ τὰς ἀγιάζῃ, νὰ τὰς βοηθῇ καὶ νὰ τοὺς εὐλογῇ χάριν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ ὁποῖου τὸ αἷμα μᾶς καθαρίζει ἀπὸ πᾶσαν ἁμαρτίαν.

14. Τί μᾶς διδάσκει τὸ φέρισμον τῆ μεγαλητέρου ἀδελφῆ ;
 "Ὅτι οἱ νομιζόμενοι δίκαιοι γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ἦσαν ἐπίμεμπτοι, διότι ἐκατηγόρησαν τὸν Χριστὸν ὡς ὑποδεχθέντα τελώνας καὶ ἁμαρτωλοὺς * ὅτι μετάνοια καὶ ἄφεσις ἁμαρτιῶν, ἔμελλε νὰ χαρίζεται εἰς τοὺς ἐθνικοὺς ἐπίσης καὶ εἰς Ἰουδαίους, καὶ ὅτι πρέπει πάντοτε νὰ χαίρωμεν διὰ τὴν ἐπιστροφὴν παντὸς μετανοῶντος πρὸς τὸν Θεὸν τὸν ὁποῖον παρώργισε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Ο ΟΙΚΟΝΟΜΟΣ ΤΗΣ ΑΔΙΚΙΑΣ.

(Λουκ. Ις'. 1—13.)

"Ἐλεγε δὲ εἰς τοὺς μαθητάς του· αἰνθρωπὸς τις πλῆσιος εἶχεν οἰκονόμον· καὶ ἔτος ἐκατηγο-

* Ἴδε σίχ. 1, καὶ 2.

ρήθη εἰς αὐτόν, ὅτι διασκορπίζει τὰ ὑπάρχοντά
 του. Καὶ φωνάξας αὐτὸν τὸν εἶπε· Τί εἶναι
 τῆτο τὸ ὁποῖον ἀκῶ δια σέ ; δός με λογαριασ-
 μὸν διὰ τὴν οἰκονομίαν σου διότι δὲν θέλεις ἐμπο-
 ρῆσαι πλέον νὰ οἰκονομῇς. Ὁ οἰκονόμος δὲ εἶπε
 καθ' ἑαυτόν· τί νὰ κάμω, ἐπειδὴ ὁ κύριός μου
 ἀφαιρεῖ τὴν οἰκονομίαν ἀπ' ἐμέ ; νὰ σκάπτω δὲν
 δύναμαι, νὰ ζητῶ ἐντρέπομαι. Ἐξεύρω τί θέλω
 κάμει, διὰ νὰ μὲ δεχθῶσιν εἰς τοὺς οἴκους των,
 ὅταν σερηθῶ τὴν οἰκονομίαν. Καὶ προσκαλέσας
 καθένα ἀπὸ τοὺς χρεωφειλέτας τοῦ κυρίου του,
 εἶπεν εἰς τὸν πρῶτον. Πόσα χρεωσεῖς εἰς τὸν
 κύριόν μου ; Ἐκεῖνος δὲ εἶπεν· ἑκατὸν μέτρα
 ἐλαίου· καὶ εἶπεν εἰς αὐτόν· λάβε τὴν ἀπόδει-
 ξίν σου, καὶ κάθησε γρήγορα καὶ γράψε πενήντα.
 Ἐπειτα εἶπεν εἰς ἄλλον· καὶ σὺ πόσα χρεω-
 σεῖς ; Ἐκεῖνος δὲ εἶπεν, ἑκατὸν κοιλὰ σιταρίων·
 καὶ τὸν λέγει, λάβε τὴν ἀπίδειξίν σου, καὶ γράψε
 ὀγδοήκοντα. Καὶ ἐπαίνεσεν ὁ κύριος τὸν οἰκονό-
 μον τῆς ἀδικίας, ὅτι φρόνιμα ἔπραξε· διότι οἱ
 υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου εἶναι εἰς τὴν γενεάν φρο-
 νιώτεροι ἀπὸ τῶν υἱῶν τῆς φωτὸς. Καὶ ἐγὼ σᾶς
 λέγω· Κάμετε φίλους εἰς τὸν ἑαυτόν σας ἀπὸ
 τὸν πλοῦτον τῆς ἀδικίας· διὰ νὰ σᾶς δεχθῶσιν
 εἰς τὰς αἰωνίους σκηναίς, ὅταν ἀφήσετε τὴν ζωὴν.
 Ὁ πιστὸς εἰς τὸ ὀλιγώτατον, καὶ εἰς τὸ πολὺ εἶναι

πιστός· καὶ ὁ ἄδικος εἰς τὸ ὀλιγώτατον, εἶναι ἄδικος καὶ εἰς τὸ πολὺ. Ἄν λοιπὸν εἰς τὸν ἄδικον πλῆτον δὲν ἐγίνεστε πιστοὶ, τίς θέλει σᾶς ἐμπιστευθῇ τὸν ἀληθινόν ; Καὶ ἐὰν εἰς τὸ ξένον δὲν ἐγίνεστε πιστοὶ, τὸ ἰδικόν σας τίς θέλει σᾶς τὸ δώσει ; Καὶ εἰς δοῦλος δὲν δύναται νὰ δουλεύῃ δύο κυρίους, διότι ἢ τὸν ἓνα θέλει μισήσῃ, καὶ τὸν ἄλλον θέλει ἀγαπήσῃ· ἢ εἰς τὸν ἓνα θέλει προσκολληθῇ, καὶ τὸν ἄλλον θέλει καταφρονήσῃ· δὲν δύνασθε νὰ δουλεύετε θεὸν καὶ πλοῦτον.

1. Ποῖος ἐννοεῖται ἐδῶ διὰ τοῦ οἰκονόμου ;

Ἄνθρωπος ὅστις φροντίζει διὰ τὰ οἰκειακὰ πράγματα, ἢ ἐπιστατεῖ εἰς τὰ χωράφια, εἰς

τάς ὑποθέσεις καὶ εἰς τὴν ἰδιοκτησίαν τοῦ κυρίου του.

2. Πῶς ἐπροσπάθησεν ὁ ἄδικος οἰκονόμος νὰ φροντ.σῃ διὰ τὸν ἑαυτὸν του ;

Ἀλλάζων τὰς ὁμολογίας τῶν χρεωστῶν τοῦ κυρίου τῶ εἰς ποσότητες κατωτέραν τῶ χρέος των, ἤλπιζεν ὅτι θέλει κάμει φίλους, καὶ ὅτι θέλει τοὺς ἔχει καταφύγιον, ἂν ἀπεβάλλετο ἀπὸ τὴν θέσιν του.

3. Τίς ἦτον ὁ “κύριος” ὅστις ἐπαίνεσε τὸν ἄδικον οἰκονόμον ;

Ὁ ἰδικός του κύριος, ὅχι ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός.

4. Ποία ἦτον ἡ αἰτία, διὰ τὴν ὁποίαν ὁ κύριος ἐπαίνεσε τὸν ἄδικον οἰκονόμον ;

Διότι εἶχε λάβει καλὴν φροντίδα διὰ τὸν ἑαυτὸν του, καὶ ἐδείκνυε πολλὴν πανουργίαν καὶ ἐφευρετικὸν καὶ δραστηριότητα, διότι οἱ υἱοὶ τῶ αἰῶνος τέττα εἶναι φρονιμότεροι ἀπὸ τοὺς υἱὸς τῶ φωτός εἰς τὴν γενεάν των (ἢ ὑποθέσεις των) δηλονότι λαμβάνουν πλέον ἐνεργητικὴν φροντίδα διὰ τὰς προσκαίρους ὠφελείας των ἀφ’ ὅ,τι κάμνομεν ἡμεῖς εἰς τὰς πνευματικὰς καὶ αἰωνίους εὐλογίας.

5. Ποῖος εἶναι ὁ σκοπὸς τῆς παραβολῆς τῶ ἀδίκου οἰκονόμου ;

Νὰ δείξῃ τὴν δικαίαν χρῆσιν τῶν κοσμικῶν ἀπολαύσεων, καὶ νὰ μᾶς παρακινήσῃ εἰς μέγαν

ζῆλον, σερεὰν ἀπόφασιν καὶ δραστηριότητα πρὸς ἀπόκτησιν πνευματικῶν εὐλογιῶν.

6. Πῶς πρέπει νὰ μεταχειριζώμεθα τὰ ὑπάρχοντά μας καὶ τὰ μέσα τῆς χάριτος;

“Ὡς καλὸὶ οἰκονόμοι τῆς ποικίλης χάριτος τοῦ Θεοῦ” (Α΄. Πέτρ. δ΄. 10.) Ἡ καλὴ χρῆσις τοῦ πλῆθους γίνεται εὐλογία καὶ εἰς τὰς κτήτορας καὶ εἰς ἄλλους· ἀλλ’ ἡ κατάχρησις γεννᾷ παροῦσαν δυσυχίαν καὶ αἰωνίαν συμφοράν.

7. Ἀπαιτεῖται πίσις καὶ εἰς τὰς μικρὰς, καθὼς καὶ εἰς τὰς μεγάλας ὑποθέσεις;

Ναί· διότι ὅστις εἶναι πιστὸς εἰς τὸ ὀλίγον, εἶναι ἐπίσης πιστὸς καὶ εἰς τὸ πολὺ· καὶ ὅστις εἶναι ἄδικος εἰς τὸ ὀλίγον, εἶναι παρομοίως ἄδικος καὶ εἰς τὸ πολὺ.

8. Ἐμποροῦμεν νὰ δουλεύωμεν ταυτοχρόνως δύο τόσον ἐναντίους κυρίους, δηλ. τὸν Θεὸν καὶ τὸν κόσμον;

“Κανεῖς δοῦλος δὲν δύναται νὰ δουλεύῃ δύο κυρίους· διότι ἢ τὸν ἓνα θέλει μισήσῃ, καὶ τὸν ἄλλον ἀγαπήσῃ, ἢ εἰς τὸν ἓνα θέλει προσκολληθῇ, καὶ τὸν ἄλλον θέλει καταφρουήσῃ. Δὲν ἐμπορεῖτε νὰ δουλεύετε Θεὸν καὶ πλοῦτον.” (σίχ. 13.)

9. Ποῖα χρέη διδασκόμεθα διὰ τῆς παραβολῆς τοῦ ἀδίκου οἰκονόμου;

Φρόνιμον μέριμναν περὶ τῶν πνευματικῶν καὶ αἰωνίων εὐλογιῶν — Ὁρθτὴν χρῆσιν τῶν κοσμικῶν

ὑπαρχόντων· — Πίσιν — Τιμιότητα καὶ ἐντελῇ
ἀφοσίωσιν τῶν καρδιῶν μας πρὸς τὸν Θεόν·

10. Ποῖα ἀπαγορεύονται διὰ τῆς αὐτῆς παραβολῆς τοῦ
ἀδίκου οἰκονόμου;

Πᾶσα ἀδικία — ἀμέλεια τῆ ἀληθοῦς πλῆτς,
καὶ τῶν πνευματικῶν εὐλογιῶν — κατάχρησις
ἐπιγείων ἀγαθῶν, καὶ πλεονεξία ἣτις εἶναι εἰδω-
λολατρεία (Κολασ. γ'. 5.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Ο ΠΛΟΥΣΙΟΣ ΚΑΙ Ο ΛΑΞΑΡΟΣ.

(Λουκᾶς Ιγ'. 19—31.)

Ἦτο δὲ ἄνθρωπός τις πλέσιος, καὶ ἐνδύετο κύκ-
κιννα καὶ βύσσιννα φορέματα εὐφραινόμενος καθ'
ἡμέραν λαμπρῶς. Ἦτο δὲ καὶ πτωχός τις ὀνο-
μαζόμενος Λάζαρος, ὁ ὁποῖος ἦτον ἐρριμμένος
ἐμπροσθεν τῆς πύλης τῆ πληγωμένου. Καὶ ἐπε-
θύμει νὰ χορτάσῃ ἀπὸ τὰς ψίχας, αἱ ὁποῖαι
ἐπιπταν ἀπὸ τὴν τράπεζαν τῆ πλουσίου· ἀλλὰ
καὶ οἱ σκύλοι ἐγλείφαν τὰς πληγὰς του. Συνέβη
δὲ ν' ἀποθάνῃ ὁ πτωχός, καὶ οἱ ἄγγελοι τὸν ἔφε-
ραν εἰς τὸν κόλπον τοῦ Ἀβραάμ· ἀπέθανε δὲ καὶ

ὁ πλούσιος, καὶ ἐτάφη. Καὶ εἰς τὸν ἄδην, εὐρισ-
 κόμενος εἰς τὰς βασάνους ἐσήκωσε τὰ ὀμμάτιά
 του, καὶ βλέπει τὸν Ἀβραάμ ἀπὸ μακρὰν, καὶ
 τὸν Λάζαρον εἰς τοὺς κόλπους τε. Καὶ αὐτὸς
 ἐφώναξε, καὶ εἶπε· πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με,
 καὶ πέμψον τὸν Λάζαρον, νὰ βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ
 δακτύλου του εἰς τὸ νερὸν, καὶ νὰ δροσίσῃ τὴν
 γλῶσσαν μου· διότι βασανίζομαι μέσα εἰς τὴν
 φλόγα ταύτην. Εἶπε δὲ ὁ Ἀβραάμ· τέκνον,
 ἐνθυμήσου, ὅτι σὺ ἀπήλαυστες τὰ ἀγαθὰ σου εἰς
 τὴν ζωὴν σου, καὶ ὁ Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακὰ·
 τώρα δὲ αὐτὸς παρηγορεῖται, σὺ δὲ βασανίζεσαι.
 Καὶ σιμὰ εἰς ὅλα ταῦτα, μεταξὺ εἰς ἡμᾶς καὶ
 εἰς ἐσᾶς εἶναι χάσμα μέγα, ὥστε οἱ θέλοντες νὰ
 περάσωσιν ἀπ' ἐδῶ εἰς ἐσᾶς, νὰ μὴν ἐμπορῶσι,
 μηδὲ οἱ ἀπ' ἐκεῖ, νὰ περῶσιν εἰς ἡμᾶς. Καὶ ἐκεῖ-
 νος εἶπε· παρακαλῶσε λοιπὸν, πάτερ, νὰ τὸν
 πέμψῃς εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου. Διότι
 ἔχω πέντε ἀδελφούς· διὰ νὰ τοὺς μαρτυρήσῃ
 ταῦτα, διὰ νὰ μὴν ἔλθωσι καὶ αὐτοὶ εἰς τὸν τόπον
 τῆτον τῆς βασάνου. Λέγει εἰς αὐτὸν ὁ Ἀβραάμ.
 ἔχουσι τὸν Μωϋσῆν καὶ τοὺς προφῆτας· αὗτοι ἀκρί-
 σωσιν αὐτούς. Ἐκεῖνος δὲ εἶπεν· ὄχι, πάτερ
 Ἀβραάμ· ἀλλ' ἂν ὑπάγῃ τις ἀπὸ τοὺς νεκροὺς
 εἰς αὐτούς, θέλουν μετανοήσῃ. Καὶ ὁ Ἀβραάμ
 τὸν εἶπεν· ἂν τὸν Μωϋσῆν καὶ τοὺς προφῆτας δὲν

ἀκούωσιν, οὐδὲ ἂν ἀναστηθῇ τις ἀπὸ τοὺς νεκροὺς,
 θέλουν καταπεισθῆν.

1. Εἰς ποῖον ἐλέχθη ἡ παραβολὴ αὕτη τοῦ πλουσίου καὶ
 τοῦ Λαζάρου;

Εἰς τὰς φιλαργύρους καὶ ἐμπαίκτας Φαρισαίους

2. Κατὰ τί διέφερεν ἡ κατάστασις τούτων τῶν δύο ἀνθρώ-
 πων εἰς τὸ ἔξω;

Ὁ πλούσιος ἀπελάμβανεν ὅλας τὰς κοσμικὰς
 ἡδονὰς, καὶ ἐπεριόριζε τὰς κλίσεις τῆς εἰς αὐτὰς·
 ἀλλ' ὁ Λάζαρος ἦτο πτωχὸς, πεινασμένος, ἀσθε-
 νὴς καὶ ἄφιλος, ἀλλ' ὅμως Θεοσεβής.

3. Τί ἠκολούθησε καὶ εἰς τοὺς δύο;

Ὁ πτωχὸς ἀπέθανεν· ἰμοίως ἀπέθανε καὶ
 ὁ πλούσιος, καὶ ἑτάφη.

4. Τί ἔγενεν ὁ πτωχός;

Μολονότι ἦτο πτωχὸς εἰς τοῦτον τὸν κόσμον,
 πλουτῶν ἰμοίως κατὰ τὴν πίσιν, ἐφέρθη ἀπὸ τοὺς
 ἀγγέλους εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ἀβραάμ, διὰ νὰ
 ἀπολαμβάνῃ τὴν μακαριότητα τῶν οὐρανῶν.

5. Τί ἔγεινεν ὁ πλούσιος τούτου τοῦ κόσμου;

Ἔψωσε τοὺς ὀφθαλμούς του ἀπὸ τὸν ἄδην,
 ὅπου ἐβασανίζετο.

9. Ποῖον εἶδεν ὁ ἁμαρτωλὸς πλούσιος;

Βλέπει τὸν Ἀβραάμ μακρόθεν, καὶ τὸν Λά-
 ζαρον εἰς τὸν κόλπον του. Καὶ ἐνῶ ἐσύγκρινε
 τὴν εὐτυχίαν ἐκείνου, ὥς πρὸ ὀλίγου ἦτο ψωμο-

ζήτησιν εἰς τὴν θύραν τοῦ, μὲ τὴν τωρινὴν ἰδικήν
τοῦ δυσυχίαν, ἠύξανεν ἢ σενοχωρία καὶ λύπη τε.

7. Τί ἐζήτησεν ὁ πλούσιος;

Μίαν σαλαγματίαν νεῖϛ, διὰ νὰ δροσίση τὴν
κατακαυομένην γλῶσσαν τοῦ.

8. Τί τὸν ἐνθύμισεν ὁ Ἀβραάμ;

Ὅτι ἐκακομεταχειρίσθη τὰ ἀγαθὰ τῆς ζωῆς,
μὲ τὰ ὅποια εἶχεν ἐφοδιασθῇ, καὶ ὅτι ἦτο τώρα
μεταξύ των ἀδιάβατον χάσμα.

9. Ἀφοῦ ἡ δυσυχία τοῦ ἁμαρτωλοῦ τούτου πλουτίου
ἀπεφασίσθη τοιςτρόπως, ποίαν χάριν ἐζήτησε διὰ τοὺς
ἀδελφούς του;

Νὰ σαλθῇ ὁ Λάζαρος νὰ τοὺς ἐμποδίση ἀπὸ
τὸ νὰ ζῶσι καθὼς ἐζησεν αὐτός, διὰ νὰ μὴν ἔλ-
θωσιν ὅλοι εἰς τὸν αὐτὸν τόπον τῆς βασάνης, καὶ
νὰ ἐπιπλήττωσιν ἀλλήλους ὡς συντρόφους τῆς
ἁμαρτίας καὶ αἰτίους τῆς δυσυχίας των.

10. Ποία ἦτον ἡ ἀπόκρισις τοῦ Ἀβραάμ;

Ἀναφέρει τὰς γραφὰς ὡς ἱκανὸν ὁδηγὸν εἰς
ὅλους ὅσοι θέλουν νὰ διδαχθῶσι, καὶ ἐπεμένως
προσθέτει. “Ἄν αὐτοὶ δὲν ἀκούωσι τὸν Μωϋ-
σῆν καὶ τοὺς προφῆτας, παρομοίως δὲν θέλουν
καταπεισθῇ, καὶ ἂν τις ἀνασηθῇ ἀπὸ τοὺς νεκ-
ροὺς” (σίχ. 31.)

11. Ἐμποροῦμεν νὰ κρίνωμεν ὀρθῶς περὶ τοῦ χαρακτῆρος τινὸς ἀνθρώπου ἀπὸ τὴν εἰς τῆτον τὸν κόσμον κατὰσασίν τε;

“Οχι· διότι οἱ ἐνάρετοι εἶναι πολλάκις πτωχοὶ, καὶ οἱ πονηροὶ πλούσιοι· καὶ παραγγελλόμεθα νὰ μὴ κρίνωμεν τίποτε πρὸ καιροῦ (Α΄ Κορινθ. δ΄. 5.)

12. Τί πρέπει νὰ στοχαζώμεθα, ὅταν θαυμάζωμεν βλέποντες τοὺς πονηροὺς εὐτυχεῖς, καὶ δυστυχεῖς τοὺς δικαίους;

Πρέπει νὰ στοχαζώμεθα, ὅτι ἡ εὐτυχία τῶν ἀνοήτων γίνεται ἀφανισμός των (Παροιμ. α΄. 32,) καὶ ὅτι ἡ κατάχρησις τῶν θείων ἀγαθῶν ἐπιφέρει κατ’ αὐτῶν βαρεῖαν καταδίκην, καὶ δυστυχίαν αἰώνιον. Ἀλλ’ αἱ θλίψεις τῶν δικαίων συντείνουν πρὸς ὄφελός των, καὶ διὰ τῆς θείας χάριτος προξείδῃν εἰς αὐτὰς ἀσυγκρίτως μεγαλητέραν καὶ διαρκεσέραν δόξαν.

13. Τί μᾶς ἀποδεικνύει αἱ ἀνακαλύψεις τῆς αἰωνιότητος;

“Ὅτι ἡ μὴ ἁγιασμένη εὐτυχία, εἶναι βαρεῖα κατάρρα, ἡ δὲ ἁγιασμένη θλίψις εἶναι ἀνεκκλάλητος εὐλογία.

14. Ποία εἶναι ἡ παρηγορία τοῦ χριστιανοῦ, ὅταν ἐκτίθεται εἰς θλίψεις καὶ κταδρομάς;

“Ὁ οὐρανὸς θελεῖ ἀναπληρώσει τὰ πάντα” *

* Λόγοι μάρτυρος τινὸς, τοὺς ὁποίους ἐκφώνησεν εἰς τὴν ὥραν τοῦ θανάτου του.

15. Ἐμποροῦν εὐσεβεῖς πρόγονοι νὰ ἀσφαλίσωσι τὴν αἰ-
ώνιον εὐτυχίαν μας;

Ὁχι· διότι ὁ ἀμαρτωλὸς ὠνόμασεν εἰς τὸν
ἄδην τὸν Ἀβραάμ πατέρα τῶ.

16. Οἱ καταφρονοῦντες καὶ ἀμελῶντες τὰς γραφὰς ἤθελαν
ἄραγε καταπεισθῆ περὶ τῆς ἀληθείας αὐτῶν διὰ θαύματος;

Ὁχι βέβαια· διίτι μισοῦν καὶ ἀπειθοῦν εἰς τὰ
προσάγματα τῶ Θεῶ. Ἀπόδειξις τῆς εἶναι ἡ
ἀπιστία καὶ λύσσα τῶν Ἰουδαίων, τὴν ὁποίαν ἔδει-
ξαν κατὰ τῶ Ἰησοῦ, ὅταν ἀνέστησεν ἀπὸ τοὺς νεκ-
ροὺς τὸν ἄλλον Λάζαρον. (Ἰδε Ἰωάν. ΙΑ'. Κεφ.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΚΤΟΝ.

Ἡ ΕΠΙΜΟΝΟΣ ΧΗΡΑ.

(Λουκ. ΙΗ'. 1—8.)

Ἐλεγε δὲ εἰς αὐτοὺς καὶ παραβολὴν ἀποβλέ-
πουσαν εἰς τὸ ὅτι πρέπει πάντοτε νὰ προσεύ-
χωνται, καὶ νὰ μὴν ἐκνῶσι. Λέγων· ἦτο κριτὴς
τις εἰς τινὰ πόλιν, ὅς τις δὲν ἐφοβεῖτο τὸν Θεόν, καὶ
δὲν ἐντρέπετο ἄνθρωπον. Ἦτο δὲ χήρα τις εἰς
τὴν πόλιν ἐκείνην, καὶ ἤρχετο εἰς αὐτὸν, λέγουσα·
ἐκδικησόν με ἀπὸ τὸν ἐναντίον μου. Καὶ δὲν

ἠθέλησε παλὺν καιρόν· ὕστερον δὲ εἶπε καθ' ἑαυτόν.
 "Αν καὶ τὸν Θεὸν δὲν φοβοῦμαι, καὶ ἄνθρωπον δὲν
 ἐντρέπομαι. Ἐπειδὴ ὅμως μὲ ἐνοχλεῖ ἡ χήρα
 αὕτη, ἅς τὴν ἐκδικήσω· διὰ τὰ μὴν ἔρχεται ἕως
 τέλους καὶ μὲ θλίβῃ· Καὶ ὁ Κύριος εἶπεν. Ἀκέ-
 σατε τί λέγει ὁ κριτὴς τῆς ἀδικίας. Καὶ ὁ
 Θεὸς δὲν θέλει κάμει τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἐκλεκτῶν
 του, οἱ ὅποιοι βοῶσιν εἰς αὐτὸν ἡμέραν καὶ νύκτα,
 ἂν καὶ μακροθυμῇ δι' αὐτούς; Σᾶς λέγω ὅτι
 θέλει κάμει τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν γρήγορα· πλὴν
 ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὅταν ἔλθῃ ἄρά γε θέλει
 εὐρεῖ τὴν πίσιν ἐπάνω εἰς τὴν γῆν;

1. Τί ἔχει σκοπὸν τὰ διδάξῃ ἡ παραβολὴ τῆς ἐπιμόνου
 χήρας;

"Ὅτι οἱ ἄνθρωποι πρέπει πάντοτε τὰ προσεύ-
 χωνται καὶ τὰ μὴν ὀκνῶσιν ἡγουν, ὅτι δὲν πρέπει
 τὰ παύωμεν ἀπὸ τὸ τὰ προσευχώμεθα, μολονότι

φαίνεται ὅτι ὁ Θεὸς δὲν μᾶς εἰσακούει καὶ, μολονό-
τι μᾶς περικυκλόνουν θλίψεις.

2. Τί ἀπαιτοῦσεν ἡ χήρα ἀπὸ τοῦτον τὸν κριτὴν;

Δικαίαν κρίσιν, ὅχι ἐκδίκησιν ἐναντίον ἐκεῖνου
ὅσιν τὴν ἐβλαψε.

3. Πῶς ἐφέρθη κατ' ἀρχὰς ὁ ἄδικος κριτὴς εἰς τὴν χήραν;

Πολὺν καιρὸν δὲν ἤθελε νὰ δώσῃ προσοχὴν εἰς
τὴν ὑπόθεσίν της, διότι αὐτὸς δὲν ἐφοβεῖτο τὸν
Θεόν, ἔτε τὸν ἔμελε διὰ τοὺς ἀνθρώπους.

4. Ἐπανελάμβανεν ἡ χήρα τὰς παρακλήσεις της;

Ναί· ἐπήγαινε εἰς αὐτὸν ἀκαταπαύσως καὶ
τέλος ἀπήλαυσε τὴν δικαιοσύνην, τὴν ὁποίαν τό-
σον ἐπιμόνως ἐζήτηι.

5. Τί μᾶς διδάσκει ὁ Χριστὸς μὲ τὸν τρόπον τοῦτον τῆς
ἀντιθέσεως;

Ὅτι, ἂν ἄδικός τις κριτὴς συγκατένευσε τέ-
λος ν' ἀκέσῃ πτωχὴν χήραν, ὁ δίκαιος ἄράγε καὶ
ἐλεήμων Θεός, δὲν θέλει ἐκδικήσῃ τοὺς ἐκλεκτοὺς
του, οἵτινες φωνάζουν νύκτα καὶ ἡμέραν εἰς αὐτὸν,
ἂν καὶ ἀναβάλλῃ τὸν καιρὸν; Βέβαια θέλει τὸς
ἐκδικήσῃ γρήγορα.

6. Ποῖα μαθήματα μανθάνομεν ἀπὸ τὴν παραβολὴν τῆς
ἐπιμόνου χήρας;

Νὰ προσευχώμεθα ἀδιακόπως, νὰ ἡμεθα στα-
θεροὶ εἰς τὴν προσευχὴν, εἰς πᾶν πρᾶγμα νὰ
κάμνωμεν τὰ ζητήματά μας γνωστὰ εἰς τὸν Θεόν
διὰ τῆς προσευχῆς καὶ τῆς εὐχαριστίας.

7. Πῶς πρέπει νὰ κάμνωμεν, ἂν αἱ προσευχαί μας φαίνονται ὅτι δὲν εἰσακούονται ;

Πρέπει νὰ γινώμεθα ἐπιμονώτεροι, ἐνθυμέμενοι ὅτι μόνος ὁ Θεὸς γνωρίζει τὸν καλλήτερον καιρὸν καὶ τὸν καλλήτερον τρόπον διὰ νὰ εἰσακῇ τὰς προσευχάς μας, καὶ ὅτι ἡ χάρις τε ποτὲ δὲν ἐμπορεῖ νὰ λείψῃ ἀπὸ ἡμᾶς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

Ο ΦΑΡΙΣΑΙΟΣ ΚΑΙ Ο ΤΕΛΩΝΗΣ.

(Λουκ. ΙΗ'. 9—14.)

Εἶπε δὲ καὶ εἰς τινὰς, οἱ ὅποιοι ἐπίστευαν εἰς τὸν ἑαυτὸν των ὅτι εἶναι δίκαιοι, καὶ κατεφρόνουν τοὺς λοιπούς, τὴν παραβολὴν ταύτην. Δύω ἄνθρωποι ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν νὰ προσευχηθῶσιν· ὁ εἰς Φαρισαῖος, καὶ ὁ ἄλλος τελώνης. Ὁ Φαρισαῖος ἐσάβη, καὶ προσηύχετο εἰς τὸν ἑαυτὸν του ταῦτα· εὐχαρισῶ σε τὸν Θεόν, διότι δὲν εἶμαι καθὼς οἱ λοιποὶ ἄνθρωποι, ἄρπαγες, ἄδικοι, μοιχοὶ, ἢ καὶ ὡς ἔστος ὁ τελώνης. Νηστεύω δὲς τῆς ἐβδομάδος, προσφέρω τὸ δέκατον ἀφ' ὅλα ὅσα ἔχω. Καὶ ὁ τελώνης σεκόμενος ἀπὸ μακρὰν, δὲν ἤθελεν οὐδὲ τὰ ὄμματά του νὰ σηκώσῃ εἰς τὸν οὐρανόν·

ἀλλ' ἐκτυπῆσε τὸ σῆθος τε, λέγων· ὦ Θεέ, ἰλάσθητί μοι, τῷ ἁμαρτωλῷ. Σᾶς λέγω ὅτι οὗτος κατέβη δεδικαιωμένος εἰς τὸν οἶκον του, παρὰ ἐκεῖνος· διότι πᾶς ὅστις ὑψώνει τὸν ἑαυτόν του, θέλει ταπεινωθῆν· ὁδὲ ταπεινῶν τὸν ἑαυτόν του, θέλει ὑψωθῆν.

1. Εἰς ποῖον διευθύνετο ἡ παραβολὴ τῆ Φαρισαίου καὶ τῆ τελώνου;

Εἰς τινὰς, οἱ ὅποιοι ἐπίστευαν εἰς τὸν ἑαυτόν των, ὅτι ᾔσταν δίκαιοι, καὶ κατεφρόνουν τὰς ἄλλας.

2. Πῶς ἐσάθη ὁ Φαρισαῖος ὅταν ὑπῆγεν εἰς τὸν ναόν;

Ἐσάθη κατ' ἰδίαν, ὥσταν νὰ ἔλεγεν εἰς τὸν τελώνην· “Μακρὰν ἀπ' ἐμέ, μὴ μ' ἐγγίσης, διότι εἶμαι καθαρός.” (Ἡσαΐας. ΞΕ'. 5.)

3. Πῶς ἐπροσευχήθη ὁ Φαρισαῖος;

Εὐχαρίστησε τὸν Θεόν, ὅτι δὲν ᾔτον ἁμαρτωλός, ὡς οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι, καὶ μάλιστα ὡς αὐτός ὁ τελώνης, τὸν ὅποιον κατεφρόνει κατὰ πάντα· καὶ ἔπειτα ἐκαυχήθη, διότι ἐφύλαξεν αὐστηρῶς τὰ ἔθιμα καὶ τὰς παραδόσεις τῶν Ἰουδαίων.

4. Τί πρέπει νὰ παρατηρήσωμεν εἰς τὴν προσευχὴν τοῦ Φαρισαίου;

Ὅτι τὸ νὰ εὐχαριστῇ αὐτός τὸν Θεόν ᾔτον ὀρθόν· τὸ νὰ καυχᾶται ὅμως, καὶ κατακρίνων τοὺς

ἄλλους νὰ ὑψόνῃ τὸν ἑαυτὸν τε, τῷτο ἦτο σφα-
λερόν.

5. Τί ἔκαμεν ὁ τελώνης;

Ἐξάθη μακρόθεν, αἰσθανόμενος τὴν ἀνικανό-
τητά τε· δὲν ἤθελε νὰ ὑψώσῃ τὰς ὀφθαλμὺς τε
εἰς τὸν Ἅγιον Θεόν, ἀλλ' ἐκτυπῶσε τὸ σῆθος ὡς
σημεῖον τῆς βαθείας του συντριβῆς.

6. Ποία ἦτον ἡ προσευχὴ τοῦ τελώνου;

ὦ Θεέ, ἐλέησόν με τὸν ἁμαρτωλόν.

7. Μὲ ποῖον τρόπον εἶπεν ὁ Χριστὸς ὅτι ἐδέχθη τὴν προ-
σευχὴν τοῦ τελώνου;

Σᾶς λέγω, ὅτι ἔτος κατέβη δεδικαιωμένος εἰς
τὸν οἶκον τε παρὰ ἐκεῖνος· Διότι πᾶς ὅστις ὑψό-
νει τὸν ἑαυτὸν τε, θέλει ταπεινωθῆ, καὶ ὁ ταπει-
νόνων τὸν ἑαυτὸν τε θέλει ὑψωθῆ.

9. Ποῖαι κακίαι ἐλέγχονται εἰς τὴν παραβολὴν τοῦ Φαρι-
σαίου καὶ τοῦ τελώνου;

Πᾶσα ὑπερηφάνεια, καύχησις καὶ καταφρόνη-
σις τῶν ἄλλων, καὶ πᾶσα πεποίθησις ὅτι διὰ
μόνης τῆς φυλάξεως τῶν θρησκευτικῶν τελετῶν
δὲν θέλομεν ἐπιτύχει τὴν σωτηρίαν μας.

9. Ποῖα χρέη μᾶς ἐπιβάλλει ἡ παραβολὴ τοῦ Φαρισαίου
καὶ τοῦ τελώνου;

Μετανοίαν, ταπεινοφροσύνην, αὐταρκτησίαν καὶ
παντελῆ πεποίθησιν εἰς τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ περὶ

τῆς συγχωρήσεως τῶν ἁμαρτιῶν μας, καὶ περὶ τῆς
 ψυχικῆς σωτηρίας μας διὰ τοῦ ἐξιλασμοῦ τοῦ
 Ἰησοῦ Χριστοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΟΓΔΟΟΝ.

Ο ΠΟΙΜΗΝ ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΟΒΑΤΑ.

(Ἰωάν. Γ'. 1—18.)

Βέβαια βέβαια σὰς λέγω, ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος δὲν
 ἐμβαίνει ἀπὸ τὴν θύραν εἰς τὴν αὐλήν τῶν προ-
 βάτων, ἀλλ' ἀναβαίνει ἀπ' ἄλλῃ, ἐκεῖνος εἶναι
 κλέπτῃς καὶ ληστῆς. Ἐκεῖνος δὲ ὁ ὁποῖος ἐμβαί-
 νει ἀπὸ τὴν θύραν, εἶναι βοσκὸς τῶν προβάτων.
 Εἰς τοῦτον ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει· καὶ τὰ πρόβατα
 ἀκροῦσι τὴν φωνὴν του· καὶ τὰ ἰδικά του πρό-
 βατα κράζει κατ' ὄνομα, καὶ τὰ βάλλει ἔξω.
 Καὶ ὅταν ἐκβάλῃ ἔξω τὰ ἰδικά του πρόβατα,
 πηγαίνει ἔμπροσθεν ἀπ' αὐτά· καὶ τὰ πρόβατα
 τὸν ἀκολουθοῦσι, διότι γνωρίζουσι τὴν φωνὴν του.
 Ξένον δὲ δὲν θέλῃ ἀκολουθήσει, ἀλλὰ θέλῃ φύγει
 ἀπ' αὐτόν διότι δὲν γνωρίζῃ τῶν ξένων τὴν φω-
 νήν. Ταύτην τὴν παροιμίαν τὰς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς·
 ἐκεῖνοι δὲ δὲν ἐκατάλαβαν τὶ ᾔσταν ἐκεῖνα τὰ
 ὅποια τὰς ἐλάλει. Εἶπε λοιπὸν πάλιν εἰς αὐτούς

ὁ Ἰησοῦς· Βέβαια βέβαια σὰς λέγω, ὅτι ἐγὼ
 εἶμαι ἡ θύρα τῶν προβάτων. Ὅλοι ὅσοι ἤλθαν
 προτῆτερα ἀπ' ἐμέ, εἶναι κλέπται καὶ λησταί,
 ἀλλὰ δὲν τοὺς ἤκουσαν τὰ πρόβατα. Ἐγὼ
 εἶμαι ἡ θύρα· ἐάν τις ἐμβῇ δι' ἐμέ, θέλει σωθῇ·
 καὶ θέλει ἐμβῇ καὶ ἐκβῇ, καὶ θέλει εὐρεῖ βοσκὴν.
 Ὁ κλέπτης δὲν ἔρχεται, εἰμὴ διὰ νὰ κλέψῃ καὶ
 νὰ σφάξῃ καὶ νὰ ἀφανίσῃ· ἐγὼ ἤλθα διὰ νὰ
 ἔχωσι ζωὴν, καὶ περισσεύμα. Ἐγὼ εἶμαι ὁ ποι-
 μὴν ὁ καλός· ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς βάλλει τὴν ζωὴν
 του διὰ τὰ πρόβατα. Ὁ δὲ μισθωτὸς καὶ ὄχι
 ποιμὴν, τῷ ὁποίου δὲν εἶναι τὰ πρόβατα ἰδικά
 του, βλέπει τὸν λύκον ἐρχόμενον, καὶ ἀφίνει τὰ
 πρόβατα, καὶ φεύγει· καὶ ὁ λύκος ἀρπάζει, καὶ
 σκορπίζει τὰ πρόβατα. Ὁ δὲ μισθωτὸς φεύγει,
 διότι εἶναι μισθωτὸς, καὶ δὲν τὸν μέλλει διὰ τὰ
 πρόβατα. Ἐγὼ εἶμαι ὁ ποιμὴν ὁ καλός· καὶ
 γνωρίζω τὰ ἰδικά μου, καὶ γνωρίζομαι ἀπὸ τὰ
 ἰδικά μου. Καθὼς μὲ γνωρίζει ὁ πατήρ γνωρίζω
 καὶ ἐγὼ τὸν πατέρα· καὶ βάλλω τὴν ψυχὴν μου
 διὰ τὰ πρόβατα. Ἐχω καὶ ἄλλα πρόβατα τὰ
 ὁποῖα δὲν εἶναι ἀπὸ τὴν αὐλὴν ταύτην· πρέπει νὰ
 συνάξω καὶ ἐκεῖνα· καὶ θέλουσιν ἀκῆσαι τὴν φωνὴν
 μου, καὶ θέλει γίνῃ μία ποιμὴν καὶ εἷς ποιμὴν.
 Διὰ τῷτο ὁ πατήρ μὲ ἀγαπᾷ, διότι ἐγὼ βάλλω
 τὴν ψυχὴν μου, διὰ νὰ τὴν ἐπάρω πάλιν. Κανεῖς

δὲν τὴν ἐπαίρει ἀπ' ἐμέ, ἀλλ' ἐγὼ τὴν βάλλω
ἀπ' ἐμαυτῶς μου· ἔχω ἐξουσίαν νὰ τὴν βάλω, καὶ
ἔχω ἐξουσίαν πάλιν νὰ τὴν ἐπάρω· ταύτην τὴν
παραγγελίαν ἔλαβα ἀπὸ τὸν πατέρα μου.

1. Τίς ἐννοεῖται διὰ τοῦ ποιμένος;

Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός· οἱ πιστοὶ ὑπηρετοῦνται
τοῦ Χριστοῦ ὀνομάζονται καὶ αὐτοὶ ποιμένες, οἱ
ὅποιοι ἐμβαίνουν εἰς τὰ ὑπουργήματά των διὰ
τοῦ Χριστοῦ “τῆς θύρας.”

2. Τίνες ἐννοοῦνται διὰ τῶν προβάτων;

Οἱ ταπεινοὶ, ἅγιοι καὶ εὐπειθεῖς μαθηταὶ τοῦ
Χριστοῦ.

3. Τίνες ἐννοοῦνται διὰ τῶν ψευδοποιμένων;

Οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, καὶ ὅσοι δι-
δάσκαλοι εἶναι ἐναντίοι τοῦ Χριστοῦ, καὶ πράττουν
κινούμενοι ἀπὸ ἀπρεπῆ αἵτια καὶ ἀπὸ κοσμικὰ
κέρδη· ἀλλ' αὐτοὶ εἶναι μισθωτοὶ, καὶ δὲν τοὺς
μέλει διὰ τὸ ποίμνιον.

4. Πῶς θεωροῦν τὰ πρόβατα τὸν ἀληθῆ ποιμένα ;

Ἀκούουν τὴν φωνὴν του, καὶ κράζει τὰ ἰδικά του πρόβατα ὀνομασί, καὶ τὰ ὁδηγεῖ ἔξω ἀπὸ τὸ ποίμοιον, καὶ ὅταν ἐκβάλῃ τὰ πρόβατά τε, πηγαίνει ἔμπροσθεν ἀπ' αὐτὰ, * καὶ τὰ πρόβατα τὸν ἀκολουθοῦν, διότι γνωρίζουν τὴν φωνὴν του. (σίχ. 3 4.)

5. Πῶς θεωροῦν τὰ πρόβατα τοὺς ψευδοποιμένας ;

Δὲν θέλουν ἀκολουθήσει ξένον, ἀλλὰ θέλουν φύγει ἀπ' αὐτὸν, διότι αὐτὰ δὲν γνωρίζουν τὴν φωνὴν τῶν ξένων. (σίχ. 5.)

6. Πῶς περιγράφει ὁ Χριστὸς τὸν ἑαυτὸν του, ὡς θύραν τοῦ ποιμνίου ;

Ἐγὼ εἶμαι ἡ θύρα· ἐάν τις ἐμβῇ εἰς αὐτὴν δι' ἐμοῦ, θέλει σωθῇ· καὶ θέλει ἐμβῇ καὶ ἐκβῇ, καὶ θέλει εὐρεῖ βοσκήν. (σίχ. 9.)

7. Πόσας εὐλογίας εἶπεν ὁ Χριστὸς ὅτι ἦλθε διὰ νὰ χαρίσῃ εἰς τὰ πρόβατά του ;

Ἦλθα, διὰ νὰ ἔχωσι ζωὴν, καὶ νὰ τὴν ἔχωσι μὲ ἀφθονίαν. (σίχ. 10.)

8. Πῶς ἔδειξε τὸν ἑαυτὸν του ὁ Χριστὸς ὅτι εἶναι ὁ καλὸς ποιμὴν ;

Ἐγὼ εἶμαι ὁ καλὸς ποιμὴν· ὁ καλὸς ποιμὴν βάλλει τὴν ζωὴν τε διὰ τὰ πρόβατα. (σίχ. 11.)

* Ἦτο συνήθεια εἰς τὰ μέρη τῆς Ἀνατολῆς νὰ προηγοῦνται οἱ ποιμένες ἀπὸ τὰ πρόβατα, καὶ αὐτὰ τοὺς ἀκολουθοῦσαν ἀπὸ νομὴν εἰς νομὴν.

8. Ὁ ποιμὴν καὶ τὰ πρόβατα γνωρίζονται, ἀγαπῶνται μεταξύ των ;

Ναί· Ὁ Χριστὸς λέγει “ ἐγὼ εἶμαι ὁ καλὸς ποιμὴν, καὶ γνωρίζω τὰ ἰδικά μου, καὶ γνωρίζομαι ἀπὸ τὰ ἰδικά μου.

10. Πῶς ἀνέφερεν ὁ Χριστὸς περὶ τοῦ ποιμῆτος, τὸ ὁποῖον εἶχε μεταξύ τῶν Ἑθνικῶν ;

Ἔχω καὶ ἄλλα πρόβατα, τὰ ὅποια δὲν εἶναι ἀπὸ τὴν αὐλὴν ταύτην· πρέπει νὰ συνάξω καὶ ἐκεῖνα· καὶ θέλουν ἀκούσει τὴν φωνὴν μου, καὶ θέλουν γίνεαι μία ποίμνη καὶ εἷς ποιμὴν. (σὶχ. 18.)

11. Πῶς εἶπεν ὁ Χριστὸς ὅτι θεληματικῶς βάλλει τὴν ζωὴν του διὰ τὰ πρόβατά του ;

Κανεῖς δὲν τὴν ἐπαίρει ἀπ’ ἐμὲ, ἀλλ’ ἐγὼ τὴν βάλλω ἀπ’ ἐμαυτοῦ μου, καὶ ἔχω ἐξουσίαν πάλιν νὰ τὴν ἐπάρω· ταύτην τὴν παραγγελίαν ἔλαβον ἀπὸ τὸν πατέρα μου. (σὶχ. 18.)

12. Πῶς ὁ Χριστὸς ἐξηκολούθησε νὰ ἐφαρμόξῃ τὴν παραβολὴν ταύτην εἰς τοὺς Ἰουδαίους ;

Ἀλλὰ σεῖς δὲν πισεύεσθαι, διότι δὲν εἴσθε ἀπὸ τὰ πρόβατα τὰ ἰδικά μου. Καθὼς σᾶς εἶπον, τὰ πρόβατά μου ἀκούουν τὴν φωνὴν μου, καὶ ἐγὼ τὰ γνωρίζω, καὶ με ἀκολουθοῦν, καὶ δίδω εἰς αὐτὰ ζωὴν αἰώνιον· καὶ δὲν θέλουν χαθῆ εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ κανεῖς δὲν θέλει τὰ ἀρπάσῃ ἀπὸ τὰς χεῖρας μου. Ὁ πατήρ μου, ὅστις με τὰ ἔδωκεν, εἶναι μεγαλῆτερος ἀπὸ ὅλως, καὶ κανεῖς δὲν δύναται νὰ

τὰ ἄρπάσῃ ἀπὸ τὴν χεῖρα τῆ πατρός μου. Ἐγὼ
καὶ ὁ πατήρ εἴμεθα ἓν. (51χ. 26-30.)

13. Ἀπαρίθμησε τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ Χριστοῦ ὡς καλὸς
ποιμένος.

Ἐμβαίνει ἀπὸ τὴν εὐθεῖαν ὁδὸν “ ἀπὸ τὴν
θύραν.” Γνωρίζει καὶ φωνάζει τὰ πρόβατά τε
ὀνομασί· προπορεύεται καὶ τὰ ὁδηγεῖ εἰς τὰς βο-
σκὰς του· τὰ συνάγει εἰς ἓν ποίμνιον· βάλλει
τὴν ζωὴν του διὰ τὰ πρόβατα· δίδει εἰς αὐτὰ
ζωὴν αἰώνιον, καὶ δὲν θέλουν ποτὲ χαθῆν, οὔτε
θέλει δυνηθῆ κανεῖς νὰ τὰ ἐπάρῃ ἀπὸ τὰς χεῖρας
του.

14. Ἀπαρίθμησε τὰ χαρακτηριστικὰ τῶν προβάτων τοῦ
Χριστοῦ.

Ἀκούουν τὴν φωνὴν τῆ ποιμένος των· τὸν γνω-
ρίζουν· ἀκολουθεῖν αὐτὸν καὶ ὅχι ξένους· σώζον-
ται ἀπ’ αὐτόν· τρέφονται εἰς τὰς βοσκὰς αὐτῆ·
εἶναι πιστοὶ καὶ σταθεροὶ καὶ αἰωνίως ἀσφαλεῖς εἰς
τὰς χεῖρας τῆ ποιμένος των.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΝΝΑΤΟΝ.

ΟΙ ΕΡΓΑΤΑΙ ΤΟΥ ΑΜΠΕΛΩΝΟΣ.

(Ματθ. Κ'. 1—16.)

Διότι ἡ βασιλεία τῶν ὀρανῶν ὁμοιάζει ἄνθρω-
πον οἰκοδεσπότην, ὁ ὅποῖος ἐκβῆκε τὴν αὐγὴν νὰ

μισθώσῃ ἐργάτας διὰ τὸν ἀμπελῶνα του. Συμφωνήσας δὲ μετὰ τὰς ἐργάτας πρὸς ἓν δηνάριον τὴν ἡμέραν, τὰς ἐξεῖλεν εἰς τὸν ἀμπελῶνα τα. Καὶ ἄφ' οὗ ἐκβῆκε περὶ τὴν τρίτην ὥραν, εἶδεν ἄλλας, οἱ ὅποιοι ἐστέκοντο εἰς τὴν ἀγορὰν ἀργοί. Εἶπε καὶ εἰς ἐκεῖνας· ὑπάγετε καὶ σεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ θέλω σᾶς δώσειν ὅ,τι εἶναι δίκαιον. Ἐκεῖνοι δὲ ὑπῆγαν· πάλιν ἐκβῆκε περὶ τὴν ἑκτὴν καὶ ἑννάτην ὥραν, καὶ ἔκαμεν ὁμοίως. Ἐκβῆκε δὲ πρὸς τὴν ἑνδεκάτην ὥραν, καὶ εὗρήκε καὶ ἄλλους, οἱ ὅποιοι ἐστέκοντο ἀργοί, καὶ τὰς λέγει· διατί στέκεσθε ἐδῶ ὅλην τὴν ἡμέραν ἀργοί; Λέγουσιν εἰς αὐτόν· διότι καιεῖς δὲν μᾶς ἐμίσθωσε· λέγει εἰς αὐτάς· ὑπάγετε καὶ σεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, θέλετε λάβειν ὅ,τι εἶναι δίκαιον. Ὅταν δὲ ἐβραδίασε, λέγει ὁ κύριος τῷ ἀμπελῶνος εἰς τὸν ἐπίτροπόν του· κράζε τὰς ἐργάτας, καὶ πλήρωσέ τους, ἀρχίσας ἀπὸ τῶν τελευταίους, ἕως τῶν πρώτους. Καὶ ἦλθαν ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι ὑπῆγαν περὶ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν, καὶ ἔλαβαν ἓν δηνάριον. Ἐλθόντες δὲ οἱ πρώτοι, ἐνόμισαν, ὅτι θέλουν λάβει περισσότερα, καὶ ἔλαβαν καὶ αὐτοὶ ἀπὸ ἓν δηνάριον. Καὶ ἄφ' οὗ τὸ ἔλαβαν, ἐγόγγυζαν ἐναντίον τῷ οἰκοδεσπότου. Λέγοντες· ὅτι οὗτοι οἱ τελευταῖοι ἔκαμαν μίαν ὥραν, καὶ τὰς ἔκαμες ἴσας μετ' ἡμᾶς, οἱ ὅποιοι ἐβασάσαμεν τὸ βάρος τῆς ἡμέρας καὶ τὸ

καῦμα. Ἐκεῖνος δὲ ἀπεκρίθη, καὶ εἶπεν εἰς ἓνα ἀπ' αὐτῶν. Φίλε, δὲν σὲ ἀδικῶ· δὲν ἐσυμφώνησας μὲ ἐμὲ πρὸς ἓν δηνάριον; Ἐπαρε τὸ ἰδικόν σου, καὶ ὕπαγε, θέλω δὲ νὰ δώσω εἰς τῷτον τὸν ἔσχατον, καθὼς καὶ εἰς ἐσέ. Ἡ δὲν ἔχω ἐξουσίαν νὰ κάμω ὅ,τι θέλω εἰς τὰ ἰδικά μου; ἢ εἶναι τὸ ὀμμάτιόν σου πονηρὸν, διότι ἐγὼ εἶμαι ἀγαθός; Οὕτως οἱ ἔσχατοι θέλουν εἶσθαι πρῶτοι· καὶ οἱ πρῶτοι ἔσχατοι· διότι πολλοὶ εἶναι προσκαλεσμένοι, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί.

1. Τίς ἐννοεῖται διὰ τοῦ οἰκοδεσπότου;

Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός.

2. Τί ἐννοεῖται διὰ τοῦ ἀμπελῶνος;

Ἡ ἐκκλησία τῷ Χριστῷ.

3. Τίνες ἐννοοῦνται διὰ τῶν ἐργατῶν;

Ὅσοι προσκαλεῖνται ἀπὸ τὸν Χριστὸν, καὶ διορίζονται εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῷ διὰ νὰ ἐργάζωνται δι' αὐτόν.

4. Τί ἐννοεῖται διὰ τῶν διαφόρων ὥρων;

Οἱ διάφοροι καιροὶ, εἰς τοὺς ὁποίους οἱ Ἰουδαῖοι καὶ οἱ Ἕθνη, ἢ μερικώτερον τινὲς πιστοὶ προσκαλοῦνται εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῷ Θεῷ διὰ νὰ γείνωσιν ἐργάται αὐτῆς.

5. Ποία εἶναι ἡ ἀξία τῆς δηναρίας τὸ ὁποῖον ἀναφέρεται ἐδῶ ;
Μία καὶ ἡμίσεια δραχμὴ περίπου· ἡμερομίσθιον συνειθισμένον εἰς τὰς παλαιὰς καιρὸς.

6. Τίνες ἐννοοῦνται διὰ τῶν πρώτων ἐργατῶν ;
Οἱ Ἰουδαῖοι, οἵτινες πρῶτοι κατετάχθησαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς Χριστοῦ, καὶ οἵτινες διὰ τοῦτο κατεφρόνουν τὰς ἐθνικὰς καὶ ἐγόγγυζαν κατὰ τῆς ἀγαθότητος τῆς Θεοῦ, τὴν ὁποίαν ἔδειχνε πρὸς τὰς ἐθνικὰς ἀμαρτωλὰς.

7. Ποῖον συμπέρασμα ἔκαμεν ὁ Χριστὸς ἀπὸ τὴν παραβολὴν τῶν ἐργατῶν ;

Ὁ ἔσχατος θέλει γείναι πρῶτος, καὶ ὁ πρῶτος ἔσχατος.

8. Ποῖον μάθημα διδασκόμεθα ἀπὸ τὴν παραβολὴν τῶν ἐργατῶν ;

Ὅτι εἶναι χρέος μᾶς νὰ ὑπηρετῶμεν τὸν Θεόν· ὅτι εἰς τὸν Θεὸν εἶναι τὸ δικαίωμα τῆς νὰ χαρίζη τὰ ἔλεη του ὅπως θέλει. — Ὅτι δὲν πρέπει νὰ φθονῶμεν τὰς ἄλλους, ἀλλὰ νὰ χαίρωμεν διὰ πᾶσαν προσθήκην εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς Χριστοῦ. —

Ὅτι πρέπει ἐνθέρμως νὰ προσπαθῶμεν νὰ καλητερεύωμεν τὰ ὑψηλὰ προνόμια τοῦ χριστιανισμοῦ. — Ὅτι ὁ καιρὸς τῆς ζωῆς εἶναι σύντομος, καὶ ὅτι πρέπει πάντοτε νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν τὸ τέλος τῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ.

ΑΙ ΔΕΚΑ ΜΝΑΙ, ΚΑΙ ΟΙ ΔΕΚΑ ΔΟΥΛΟΙ.

(Λουκ. Ιθ'. 12—27.)

Εἶπε λοιπόν· ἄνθρωπός τις εὐγενὴς ὑπῆγεν εἰς χώραν μακράν, νὰ λάβῃ διὰ τὸν ἑαυτὸν τὴ βασιλείαν καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ. Ἀφοῦ δὲ ἔκραξε δέκα δούλους του, τοὺς ἔδωκε δέκα μνᾶς, καὶ τὴς εἶπε· πραγματεύεσθε ἕως νὰ ἔλθω. Οἱ δὲ πολῖται τὴ τὸν ἐμίσεν, καὶ ἔστειλαν πρέσβεις κατόπιν τῆς, λέγοντες· δὲν τὸν θέλομεν νὰ βασιλεύσῃ εἰς ἡμᾶς. Ἀφ' οὗ δὲ ἔλαβε τὴν βασιλείαν καὶ ὑπέστρεψεν, εἶπε νὰ τῶ φωνάξωσι τὴς δούλους ἐκείνους, εἰς τὴς ὁποίους ἔδωκε τὸ ἀργύριον· διὰ νὰ μάθῃ τί ἐκέρδησε καθεὶς εἰς τὴν πραγματείαν τῆς. Ἦλθε δὲ ὁ πρῶτος, λέγων· Κύριε, ἡ μνᾶ σὲ ἐκέρδησε δέκα μνᾶς. Καὶ εἶπεν εἰς αὐτόν. Ἐυγε, δούλε ἀγαθέ· ἐπειδὴ εἰς τὸ μικρότατον ἔγινες πιστός, ἔχε ἐξουσίαν ἐπάνω εἰς δέκα πόλεις. Καὶ ἦλθεν ὁ δεύτερος, λέγων· Κύριε, ἡ μνᾶ σὲ ἔκαμε

πέντε μνᾶς. Εἶπε δὲ καὶ εἰς τῷτον· καὶ σὺ γίνε
 ἐξουσιαστὴς ἐπάνω εἰς πέντε πόλεις. Ἦλθε καὶ ὁ
 ἄλλος, λέγων· Κύριε, ἴδου, ἡ μνᾶ σου, τὴν
 ὁποίαν εἶχα φυλαγμένην εἰς πανίον. Διότι σὲ
 ἐφοβούμην, ἐπειδὴ εἶσαι ἄνθρωπος αὐστηρὸς· σηκό-
 νεις ἐκεῖνο τὸ ὅποιον δὲν ἔβαλες, καὶ θερίζεις ἐκεῖνο
 τὸ ὅποιον δὲν ἔσπειρες. Λέγει δὲ εἰς αὐτὸν ὁ Κύ-
 ριός του· ἀπὸ τοῦ στόματός σου θέλω σὲ κρίνει, πο-
 νηρὲ δὲ ἄλλε· ἤξευρες ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἄνθρωπος αὐστη-
 ρός, σηκόνων ἐκεῖνο τὸ ὅποιον δὲν ἔβαλα, καὶ
 θερίζων ἐκεῖνο τὸ ὅποιον δὲν ἔσπειρα. Καὶ διὰ
 τί δὲν ἔδωκες τὸ ἀργύριόν μου εἰς τὴν τράπεζαν,
 καὶ ἐγὼ ὅταν ἔρχομένην ἤθελα τὸ λάβει μὲ τόκον;
 Καὶ εἰς ἐκείνους οἱ ὅποιοι παρεσέκοντο, εἶπεν·
 ἐπάρετε ἀπ' αὐτὸν τὴν μνᾶν, καὶ δότε τὴν εἰς
 ἐκεῖνον ὁ ὅποιος ἔχει τὰς δέκα μνᾶς. Καὶ τὸν
 εἶπαν, Κύριε, ἔχει δέκα μνᾶς. Διότι ἐγὼ σὰς
 λέγω ὅτι εἰς καθένα ὁ ὅποιος ἔχει, θέλει δοθῇ·
 ἀπὸ ἐκεῖνον δὲ ὁ ὅποιος δὲν ἔχει, καὶ ὅ,τι ἔχει,
 θέλει ἐπαρθῇ ἀπ' αὐτόν. Πλὴν τὰς ἐχθρὰς μὲ
 ἐκείνας, οἱ ὅποιοι δὲν ἠθέλησαν νὰ βασιλεύσω εἰς
 αὐτὰς, φέρετέ τους ἔδω, καὶ κατασφάξατέ τους
 ἔμπροσθέν μου.

1. Πότε ἐλέχθη ἡ παραβολὴ τῶν δέκα μνῶν ;

Ὅταν ὁ Χριστὸς ἐπλησίαζεν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, διὰ νὰ ἐλκύσῃ τὴν προσοχὴν τῶν Ἰουδαίων εἰς τὰς ἐσφαλμένας περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Μεσσίας ἰδέας των.

2. Οὗτος ὁ εὐγενὴς Κύριος ἢ πρίγκιψ τί ἐμπιστεύθη εἰς τὰς δούλους του, ὅταν ἀνεχώρησεν ἀπ' αὐτούς ;

Δέκα μναῖς,* καὶ τὰς εἶπε· πραγματεύεσθε ἕως νὰ ἔλθω.

3. Τίνες ἐννοῶνται διὰ τῶν πολιτῶν ;

Οἱ Ἰουδαῖοι, οἵτινες ἀπέρριψαν τὸν Χριστόν.

* Αἱ δέκα μναῖ ἰσοδυναμοῦν μὲ περίπχ 2560 δραχμὰς κατὰ τὴν σημερινὴν ἀξίαν των.

4. Ὅταν ὑπέστρεψεν ὁ Κύριος πῶς ἐλογαριάσθη μὲ τοὺς δούλους του ;

Τοὺς ἐζήτησε λογαριασμὸν τῆς χρήσεως τῶν χρημάτων του.

5. Πῶς ἐφέρθη ὁ Κύριος πρὸς τοὺς ἐπιμελεῖς καὶ εὐπειθεῖς δούλους ;

Τὸς ἀντάμειψε· καὶ κατ' ἐξοχὴν τὸν καλὸν ἐκεῖνον δοῦλον, ὅστις ἦτον ὁ πλέον ἐπιμελής.

6. Πῶς ἔπραξεν ὁ ποιηρὸς δοῦλος ;

Ἐφύλαξε τὸ ἀργύριον τῷ κυρίῳ τὸ εἰς πανίον, καὶ ἔπειτα διὰ τὴν ἀπολογηθῆ κατηγόρησε τὸν δίκαιον κύριόν του, ὅτι ἦτον “αὐστηρὸς ἄνθρωπος.”

7. Τί ἀπεκρίθη ὁ Κύριος εἰς τὸν τολμηρὸν τοῦτον ὑβριστήν ;

Τὸν κατεδίκασεν ἀπὸ τὸ ἴδιόν του στόμα ὡς ὀκνηρὸν καὶ ποιηρὸν δῆλον, καὶ τῷ ἐπῆρε τὸ ἀργύριον, τῷ ὁποίου τὴν καλὴν χρῆσιν εἶχεν ἀμελήσει, καὶ τὸ ἔδωκεν εἰς τὸν ἐπιμελέστερον.

8. Ποίαν παρατήρησιν ἔκαμεν ὁ Κύριος ἀφ' ἧς ἔπραξε τῷτο ;

Σᾶς λέγω ὅτι εἰς καθένα ὅστις ἔχει, θέλει δοθῆ, ἀπ' ἐκεῖνον δὲ ὁ ὁποῖος δὲν ἔχει, καὶ ὅ,τι ἔχει, θέλει ἐπαρθῆν ἀπ' αὐτόν. (5ίχ. 26.)

9. Ποίαν τιμωρίαν ἐπέβαλεν ὁ Χριστὸς εἰς τοὺς πολίτας οἵτινες τὸν ἀπέβαλον ;

Ἐπρόσβαλε νὰ φονευθῶσι.

10. Ποῖος παραταίεται διὰ τοῦ εὐγενοῦς πρίγκιπος ;

Ὁ Χριστὸς ὅστις ἦλθεν ἐξ ἔρανῶν εἰς τὴν γῆν, ὅστις ἀπεβλήθη ἀπὸ τῶν Ἰουδαίων, ὅστις θέλει

καλέσειν ὅλως τὰς δόλως τὰ εἰς λογαριασμὸν, καὶ θέλει θριαμβεύσειν ἐπάνω εἰς ὅλως τὰς τὰς ἐχθρὰς, καὶ θέλει λάβει τὴν βασιλείαν τὴν ἡτοιμασμένην δι' αὐτὸν ἀπὸ τὸν πατέρα του.

11. Τί πρέπει νὰ μᾶς διδάξῃ ὁ λογαριασμὸς οὗτος;

Ὅτι ὁ Χριστὸς ἀπαιτεῖ νὰ κάμνωμεν καλὴν χρῆσιν ὅλων τῶν ἀφθόνων εὐεργεσιῶν του, καὶ κατ' ἐξοχὴν τοῦ εὐαγγελίου μὲ μεγάλην ἐπιμέλειαν. Ὅτι θέλει ἐλθεῖν πάλιν, καὶ θέλει μᾶς κράξῃ νὰ δώσωμεν λογαριασμὸν, καὶ ὅτι θέλει πλουσιοπαρόχως ἀνταμείψῃ τοὺς πιστοὺς, καὶ τιμωρήσειν ἐξ ἅπαντος τοὺς ὀκνηροὺς κατὰ τὰ ἔργα των.

12. Ἐτιμωρήθησαν οἱ Ἰουδαῖοι;

Ναί· οἱ Ἰουδαῖοι, οἵτινες κατεφρόνουν ταύτην καὶ ἄλλας νουθεσίας τῆ Χριστῆ, ἐτιμωρήθησαν τρομερῶς.* καὶ πῶς θέλομεν ἀποφύγειν ἡμεῖς, εἰὰν ἀμελήσωμεν τοιαύτην σωτηρίαν; (πρὸς Ἑβρ. Β', 3.)

* Ἰδε τὸ τέλος τοῦ 19'. Κεφαλαίου τοῦ Λουκᾶ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

ΟΙ ΔΥΩ ΥΙΟΙ.

(Ματθ. ΚΑ'. 28—32)

Τί ὅμως σᾶς φαίνεται ; Ἄνθρωπός τις εἶχε
δύω υἱὸς· καὶ πλησιάσας εἰς τὸν πρῶτον εἶπε·
παιδίον μου, ὕπαγε σήμερον εἰς τὸν ἀμπελῶνα
μου, καὶ ἐργάζου. Ἐκεῖνος δὲ ἀπεκρίθη, καὶ εἶπε.
Δὲν θέλω· ὕστερον ὅμως μετανοήσας ὑπῆγε. Καὶ
πλησιάσας εἰς τὸν δεύτερον, εἶπε τὰ ὅμοια· ἐκεῖ-
νος δὲ ἀπεκρίθη, καὶ εἶπεν· ἐγὼ ὑπάγω, Κύριε·
καὶ δὲν ὑπῆγε. Τίς ἀπὸ τῶν δύο ἔκαμε τὸ θέ-
λημα τῷ πατρός ; λέγουσιν εἰς αὐτόν· Ὁ πρῶ-
τος· λέγει εἰς αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς· Βέβαια σᾶς λέγω
ὅτι οἱ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι πηγαίνουσι προτή-
τερα ἀπὸ σᾶς εἰς τὴν βασιλείαν τῷ Θεῷ. Διότι
ὁ Ἰωάννης ἦλθεν εἰς σᾶς μὲ δρόμον δικαιοσύνης,
καὶ δὲν τὸν ἐπιστεύσατε· οἱ τελῶναι ὅμως καὶ αἱ
πόρναι τὸν ἐπίστευσαν· σεῖς δὲ, ἅφῃ ἴδετε τοῦτο,
δὲν ἐμετανοήσατε ὕστερον ὥστε νὰ τὸν πιστεύσετε.

1. Εἰς ποίους ἐλέχθη ἡ παρὰβολὴ τῶν δύο υἱῶν ;

Πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ πρεσβυτέρους εἰς τὸν
ναόν.

2. Ποῖοι ἐννοῦντο διὰ τοῦ πρώτου υἱοῦ;

“Ὅσοι εἶχαν ὀλίγα μόνον προνίμια, καὶ κατ’ ἀρχὰς ἀπείθησαν εἰς τὸν Θεόν· πιθανὸν ὅτι ἀναφέρονται διὰ τῶν οἱ Ἑθνικοί.

3. Ποῖοι ἐννοοῦνται διὰ τοῦ δευτέρου υἱοῦ;

“Ὅσοι Ἰουδαῖοι ἔδειχναν μὲν πολὺν ζῆλον καὶ δραστηριότητα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Θεοῦ, ἡμέλουν ὅμως τὸ πρὸς αὐτὸν χρέος των, καὶ ἀπέρριψαν τὸν Χριστόν.

4. Πῶς ἐπέπληξεν ὁ Χριστὸς τὴν διαγωγὴν τῶν ὑποκριτῶν καὶ νομιζομένων δικαίων Ἰουδαίων;

“Ὁ Χριστὸς εἶπεν, ὅτι οἱ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι, ἐπειδὴ ἐπίστευσαν καὶ ἐμετανόησαν, ἐμβῆκαν εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν προτύτερα ἀπὸ τούτης τῆς καυχωμένους ὁμολογητῆς, οἵτινες κατεφρόνουν καὶ κατέτρεχον τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ.

5. Ποῖα μαθήματα πρέπει νὰ μάθωμεν ἀπὸ τὴν παραβολὴν τῶν δύο υἱῶν;

“Ὅτι πρέπει νὰ μετανοήσωμεν διὰ τὴν προλαβῆσαν καταφρόνησίν μας εἰς τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ. “Ὅτι πρέπει νὰ ἐργαζώμεθα διὰ τὴν σωτηρίαν μας μὲ φόβον καὶ τρόμον, διότι ὁ Θεὸς εἶναι ὅστις ἐνεργεῖ εἰς ἑσᾶς τὸ θέλειν καὶ τὸ ἐνεργεῖν κατὰ τὸ θέλημά του. Καὶ ὅτι πρέπει νὰ ἐνθυμέμεθα, ὅτι ὅλαι αἱ ὁμολογίαι τῆς θρησκείας, ὅσαι δὲν συνοδεύονται μὲ τὴν εὐπειθειαν, εἶναι μάταιαι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ΟΙ ΠΟΝΗΡΟΙ ΕΡΓΑΤΑΙ.*

(Ματθ. ΚΑ'. Μάρκ. ΙΒ'. Λουκ. Κ'.)

"Ανθρωπὸς τις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ τὸν ἐπερίφραξε, καὶ ἔσκαψεν εἰς αὐτὸν πατητήριον, καὶ ἔκτισε πύργον καὶ τὸν ἔδωκε μὲ συμφωνίαν εἰς γεωργὰς, καὶ ἔλειψεν ἀπὸ τῆν πατρίδα του χρόνους ἀρκετὰς. Ὅταν δὲ ἐπλησίασεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν, ἔπεμψε τὰς δούλους τὰς εἰς τὰς γεωργὰς νὰ λάβωσιν ἀπ' αὐτὰς μέρος τῶν καρπῶν τὰ ἀμπελῶνος. § Οἱ δὲ γεωργοὶ πιάσαντες τὰς δούλους τὰς, ἄλλον μὲν ἔδειραν καὶ τὸν ἀπέσειλαν εὐκαιρον, ἄλλον δὲ ἐσκότωσαν, ἄλλον δὲ ἐλιθοβόλησαν. Πάλιν ἔσειλεν εἰς αὐτὰς καὶ ἄλλους δούλους περισσοτέρους ἀπὸ τὰς πρώτους, καὶ ἔκαμαν καὶ εἰς αὐτὰς τὰ ὅμοια, καὶ τὸν ἀρχηγὸν αὐτὸν λιθοβολήσαντες τὸν ἐπλήγωσαν εἰς τὴν κεφαλὴν, καὶ τὸν ἀπέσειλαν ἀτιμασμένον καὶ εὐκαιρον. Καὶ πάλιν τρίτην φορὰν ἔσειλεν ἄλλον· ἐκεῖνοι δὲ καὶ τὸν ἐπλήγωσαν καὶ ἐδίωξαν καὶ ἐσκότωσαν καὶ

* Αἱ ἐκφράσεις τῶν τριῶν εὐαγγελιστῶν συνήφθησαν εἰς ταύτην τὴν παραβολήν.

§ Τὸν παλαιὸν καιρὸν τὸ ἐν ἴκτιον ἐπληρόνετο ἐν μέρει ἐκ τῶν προϊόντων.

πολλοὺς ἄλλους ἔσειλε, καὶ ἐκεῖνοι ἄλλους ἔδειραν,
καὶ ἄλλους ἐσκοτώσαν. Εἶπε δὲ ὁ κύριος τῷ ἀμ-
πελῶνος τί νὰ κάμω; ἃς πέμψω τὸν υἱόν μου.
Ἔχων λοιπὸν ἀκόμη ἓνα υἱὸν ἀγαπητὸν, ἔσειλε
καὶ αὐτὸν τελευταῖον εἰς αὐτὰς, λέγων· ὅτι θέλουν
ἐντραπῇ τὸν υἱόν μου ὅταν τὸν ἴδωσιν. Ἀφ' οὗ
οἱ γεωργοὶ ἴδαν τὸν υἱόν, ἐσκέπτοντο μεταξὺ των,
λέγοντες· ὅτος εἶναι ὁ κληρονόμος ἃς τὸν σκοτώ-
σωμεν, καὶ ἃς κρατήσωμεν τὴν κληρονομίαν του,
διὰ νὰ γένῃ ἰδική μας. Καὶ πιάσαντες αὐτὸν
τὸν ἐκβαλαν ἔξω τῷ ἀμπελῶνος καὶ τὸν ἐφόνευ-
σαν. Ὅταν λοιπὸν ἔλθῃ ὁ κύριος τῷ ἀμπελῶ-
νος τί θέλει κάμει τὰς γεωργὰς ἐκεῖνους; λέγου-
σιν εἰς αὐτόν· θέλει τὰς ἀφανίσῃ κακῶς ὥς
κακοὺς, καὶ τὸν ἀμπελῶνα του θέλει δώσῃ μὲ
συμφωνίαν εἰς ἄλλους γεωργοὺς, οἱ ὅποιοι θέλουν
ἀποδώσῃν εἰς αὐτὸν τοὺς καρποὺς εἰς τὸν καιρὸν
των. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε· (Ναί·) θέλει ἐλθεῖν
καὶ ἀφανίσῃ τούτους τοὺς γεωργοὺς, καὶ θέλει
δώσῃ τὸν ἀμπελῶνα τῷ εἰς ἄλλους. Διὰ τοῦτο
σᾶς λέγω ὅτι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ θέλει ἐπαρ-
θῇ ἀπὸ σᾶς, καὶ δοθῇ εἰς ἔθνος, τὸ ὅποιον θέλει
κάμει τοὺς καρποὺς της. Καὶ ἐκεῖνοι ὅτε τὸ
ἤκουσαν, εἶπαν· μὴ γένοιτο.

1. Τίνες ἐννοοῦνται διὰ τοῦ γεωργοῦ καὶ τοῦ υἱοῦ του;
 Ὁ Θεὸς ὁ Πατὴρ καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς
 Χριστός.

2. Τίνες ἦσαν οἱ γεωργοί;
 Οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ κατ' ἐξοχὴν οἱ διδάσκαλοι καὶ
 οἱ ἄρχοντες αὐτῶν.

3. Τί ἐννοεῖται διὰ τοῦ ἀμπελῶνος;
 Ἡ Ἰουδαϊκὴ ἐκκλησία καὶ χώρα, εἰς τὴν
 ὁποίαν ὁ Θεὸς ἐχάρισε τόσας χάριτας καὶ προνό-
 μια.

4. Τίνες ἦσαν οἱ δοῦλοι;
 Οἱ προφῆται καὶ οἱ διδάσκαλοι τοὺς ὁποίους ὁ
 Θεὸς ἐξεῖλε κατὰ καιροὺς εἰς τὸν λαόν τε.

5. Πῶς ἐμεταχειρίσθη ὁ λαὸς αὐτοὺς τοὺς προφῆτας;
 Τινὲς ἐκαταφρονῶντο καὶ κατετρέχοντο, ἄλλοι
 ἐφονεύοντο, καὶ κανεῖς ἀπ' αὐτοὺς δὲν ἀπήλαυσε

τὰς καρπὰς, τὰς ὁποίας ὁ Κύριος εἶχε δικαίωμα
να ζητῇ ἀπὸ τὸν ἀμπελῶνα του.

6. Ποῖον τέλος πάντων ἀπεφάσισε νὰ γείλῃ ὁ Κύριος τοῦ
ἀμπελῶνος;

Τὸν μόνον καὶ ἀγαπητὸν υἱὸν του· εἰς τὸ πλή-
ρωμα τοῦ χρόνου ἐσάλθη ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς τὸν
κόσμον.

7. Τί ἔκαμαν οἱ ἐργάται εἰς τὸν υἱὸν του;

Τὸν ἐπίασαν, καὶ ῥίψαντές τον ἔξω τῷ ἀμπε-
λῶνος τὸν ἐφόνευσαν. Οὕτως οἱ Ἰουδαῖοι ματ'
ὀλίγον ἐπίασαν καὶ ἐσαύρυσαν τὸν μονογενῆ υἱὸν
τοῦ Θεοῦ.

8. Μὲ ποίαν τιμωρίαν ἠπειλήσεν ὁ Ἰησοῦς, τούτους τοὺς
κακοὺς γεωργοὺς;

Ὁ Κύριος τοῦ ἀμπελῶνος θέλει ἐλθεῖν, καὶ τὰς
ἀφανίσει, καὶ θέλει δώσει τὸν ἀμπελῶνα εἰς ἄλ-
λους· οὕτως ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἀφαιρέθῃ ἀπὸ
τοὺς Ἰουδαίους καὶ ἐδόθῃ εἰς τοὺς Ἐθνικούς. Καὶ
ἕως τὴν σήμερον ἡ πόλις καὶ ἡ χώρα τῶν ἐξουσιάζ-
ζεται ἀπὸ ξένους.

9. Τί πρέπει νὰ μάς διδάξῃ ἡ παραβολὴ αὕτη τῶν κακῶν
γεωργῶν;

Νὰ σπευδάξωμεν νὰ μὴ πέσωμεν καὶ ἡμεῖς εἰς
τὸ αὐτὸν παράδειγμα τῆς ἀπειθείας, καθὼς οἱ
Ἰουδαῖοι (Ἑβραι. Δ'. 11.) Νὰ ἀγρυπνῶμεν καὶ
νὰ προσευχώμεθα διὰ νὰ μὴ σηκωθῶσιν ἐναντίον
μας εἰς τὴν μέλλουσαν κρίσιν τὰ ὑψηλὰ προνό-

μιά μας. Να ἐργαζώμεθα ἐπιμελῶς διὰ τὸν
 Θεῖον διδάσκαλόν μας, καὶ νὰ καρποφορῶμεν τοὺς
 καρποὺς τῆς ἀγάπης, τῆς εὐπειθείας καὶ τῆς δι-
 καιοσύνης, τὰς ὁποίας ὁ Θεὸς ἀπαιτεῖ ἀπὸ ἡμᾶς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Ο ΜΗ ΕΧΩΝ ΦΟΡΕΜΑ ΓΑΜΟΥ, *

(Ματθ. ΚΒ'. 1—14.)

Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, πάλιν τοὺς εἶπε με-
 περχομένους, λέγων. Ὁμοιάζει ἡ βασιλεία τῶν
 οὐρανῶν μὲ ἄνθρωπον βασιλέα, ὅστις ἔκαμε γά-
 μους τοῦ υἱοῦ τῆς. Καὶ ἔστειλε τοὺς δούλους του,
 νὰ φωνάξωσι τοὺς καλεσμένους εἰς τοὺς γάμους·
 καὶ δὲν ἤθελαν νὰ ἔλθωσι. Πάλιν ἔστειλεν ἄλλους
 δούλους, λέγων· εἰπατε εἰς τὰς καλεσμένους· Ἰδὲ,
 τὸ γεῦμα μου ἡτοίμασα, οἱ ταῦροι μου καὶ τὰ
 θρεπτὰ εἶναι σφαγμένα, καὶ ἔλα ἑτοίμα· ἔλατε
 εἰς τοὺς γάμους. Ἐκεῖνοι δὲ ἀμελήσαντες ὑπῆ-
 γαν ἄλλος εἰς τὸ χωράφιόν του, ἄλλος εἰς τὸ

* Ἡ παραβολὴ αὕτη ὁμοιάζει ἐν μέρει μὲ τὴν τοῦ μεγάλου
 δείπνου· καὶ διὰ τοῦτο προσθέτονται ἑδῶ μόνον αἱ περι-
 σάσεις ὅσαι δὲν ἀναφέρονται εἰς ἐκείνην.

ἐμπόριόν τε. Οἱ δὲ λοιποὶ πιάσαντες τοὺς δού-
λους του, τοὺς ὕβρισαν, καὶ τοὺς ἐσκότωσαν.
Ἀφοῦ δὲ τὸ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς, ἐθυμώθη, καὶ
πέμψας τὰ στρατεύματά του, ἐχάλασε τὰς φον-
εῖς ἐκεῖνους, καὶ κατέκαυσε τὴν πόλιν των. Τότε
λέγει εἰς τὰς δούλῃς τε· Ὁ γάμος εἶναι ἕτοιμος,
οἱ δὲ καλεσμένοι δὲν ἦσαν ἄξιοι. Ὑπάγετε λοι-
πὸν ὅπου διαιρῶνται οἱ δρόμοι, καὶ ὅσας εὕρητε,
καλέσατέ τας εἰς τὰς γάμους. Καὶ ἀφοῦ ἐκβῆ-
καν οἱ δούλοι ἐκεῖνοι εἰς τὰς δρόμους, ἐσύναζαν
ὅσους εὕρηκαν, κακοὺς καὶ καλὰς· καὶ ἐγένισεν ὁ
γάμος ἀπὸ καλεσμένων. Καὶ ἀφοῦ ἐμβῆκεν ὁ
βασιλεὺς νὰ ἴδῃ τὰς καθημένους εἰς τὴν τράπε-
ζαν, εἶδεν ἐκεῖ ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος δὲν ἐφόρει φό-
ρεμα γάμου. Καὶ λέγει εἰς αὐτόν· Φίλε, πῶς
ἐμβῆκὲς ἐδῶ χωρὶς νὰ ἔχῃς ἐνδυμα γάμου; Καὶ
ἐκεῖνος ἀπεσομώθη. Τότε εἶπεν ὁ βασιλεὺς εἰς
τοὺς ὑπηρέτας τε· Δέσετέ τον χειρὰς καὶ πόδας,
καὶ σηκώσετέ τον, καὶ ρίψετέ τον εἰς τὸ σκότος τὸ
ἐξώτερον· ἐκεῖ θέλει εἶσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ
βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. Διότι πολλοὶ εἶναι οἱ
καλεσμένοι, ἀλλ' ὀλίγοι οἱ ἐκλεκτοί.

1. Τίνας ἐννοοῦμεν διὰ τοῦ βασιλέως καὶ τοῦ υἱοῦ του;
Τὸν Θεὸν τὸν Πατέρα καὶ τὸν υἱόν τε Ἰησοῦν Χριστόν.

2. Τίνες ἐννοῶνται διὰ τῶν προσκλησμένων εἰς τὸ συμπόσιον τοῦ γάμου;

Οἱ Ἰουδαῖοι, οἵτινες κατεφρόνουν τὰς προσκλήσεις τοῦ Θεοῦ, κατέτρεχαν τὰς μαθητάς τε.*

3. Τίνες ἐννοοῦνται διὰ τῶν δούλων;

Οἱ κήρυκες τοῦ εὐαγγελίου, οἵτινες ἐσάλθησαν νὰ κηρύττωσι τὰς προσκλήσεις τοῦ Χριστοῦ.

4. Ποῖα εἶναι τὰ χαρακτηριστικὰ ἐκείνων οἵτινες ἀποβάλλουν τὸν ἐνταῦθα εἰκονιζόμενον Χριστόν;

Εἶναι οἱ ἀμελεῖς, οἱ καταφρονῶντες τὰς προσκλήσεις τοῦ· οἱ κοσμόφρονες, οἱ μὴ φροντίζοντες περὶ ἄλλου τινὸς πράγματος, εἰμὴ περὶ τοῦ κέρδους· καὶ οἱ ἀναφανδὸν πονηροὶ, οἱ κατατρέχοντες τοὺς δούλους τοῦ.

5. Τί σημαίνει ἡ τιμωρία τούτων τῶν διωκτῶν;

Τὴν καταστροφὴν τῆς Ἱερουσαλὴμ, ἣτις συνέβη ἀφοῦ οἱ Ἰουδαῖοι ἀπέρριψαν τὸν Χριστόν καὶ κατέτρεξαν τοὺς μαθητάς του.

6. Ἐπρομήθευτεν ὁ βασιλεὺς ἀρμόδια φορέματα διὰ τοὺς προσκαλεσμένους;

Ναί· τοιαύτη ἦεν ἡ συνήθεια εἰς τὴν Ἀνατολήν· καὶ ὅστις δὲν ἐπαρουσιάζετο ἐνδεδυμένος μετὰ τὸ κατάλληλον φόρεμα τὸ ἡτοιμασμένον διὰ τὸν γάμον, ἐνομίζετο ὡς φανερὸς ὑβριστὴς τοῦ κυρίου ὅστις τὸν ἐπροσκάλεσε.

* Εἰς τὴν Ἀνατολὴν νομίζεται μεγάλη καταφρόνησις τὸ νὰ ἀπαβάλῃ τις τὴν πρόσκλησιν εἰς συμπόσιον γάμου, καὶ ἀπὸ τινος, παράβασις τοῦ Θεοῦ νόμου.

7. Τί εἰνοεῖται διὰ τοῦ φορέματος τοῦ γάμου;

Τὰ δικαιώματα τῶν Ἀγίων, τῶν ὁποίων τὸ ἔμβλημα εἶναι βύσσινον καθαρὸν καὶ λαμπρὸν.
(Ἰδε Ἀποκάλ. ιθ'. 8.)

8. Ὅταν ὁ προσκαλεσμένος ὁ παρουσιασθεὶς χωρὶς ἔνδυμα γάμου, ἐρωτήθῃ τὴν αἰτίαν τῆς ἀλελείας του, ἠμπόρεσε ν' ἀπολογηθῇ;

Ὁχι, ἀλλ' ἀπεσομώθη· ἔτω θέλει φανῇ ἀναπολόγητος ἐπὶ τέλους πᾶς ἀμετανόητος ἀμαρτωλός.

9. Ποῖαν παρατήρησιν κάμνει ὁ Χριστὸς εἰς τὴν τιμωρίαν τοῦ ἀχαρίστου τούτου προσκαλεσμένου;

Πολλοὶ εἶναι καλεσμένοι, ἀλλ' ὀλίγοι οἱ ἐκλεκτοί.

10. Τί μάθημα μεταλαμβάνομεν ἀπὸ τούτους λόγους σούτους τοῦ Χριστοῦ;

Ὅτι δὲν ἀρκεῖ νὰ ᾔηται τις προσκαλεσμένος ἀπὸ τὸν Χριστὸν καὶ νὰ ὀνομάζεται φίλος του. Διότι χωρὶς ἁγιασμὸν κἀνεὶς δὲν θέλει ἰδεῖν τὸν Κύριον· καὶ ὅτι πρέπει νὰ ἐξετάζωμεν τὸν ἑαυτὸν μας ἂν ἡμεθα πιστοί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

ΑΙ ΔΕΚΑ ΠΑΡΘΕΝΟΙ.

(Ματθ. Κγ'. 1—13.)

Τότε θέλει ὁμοιάσει ἡ βασιλεία τῶν ὀρανῶν
 μέ δέκα παρθένας, αἱ ὁποῖαι ἐπῆραν τὰς λαμπά-
 δας των, καὶ ἐκβῆκαν εἰς προὔπאתησιν τῷ νυμ-
 φίου. Πέντε δὲ ἀπ' αὐτὰς ἦσαν φρόνιμοι, καὶ
 πέντε μωραί. Αἱ ὁποῖαι μωραί, ὅταν ἐπῆραν
 τὰς λαμπάδας των, δὲν ἐπῆραν μεζῇ των ἔλαιον.
 Αἱ φρόνιμοι ὅμως ἐπῆραν ἔλαιον εἰς τὰ ἀγγεῖα
 μεζῇ μέ τὰς λαμπάδας των. Ἐπειδὴ δὲ ἀργῆ-
 σεν ὁ νυμφίος, ἐνύσαξαν ὅλαι, καὶ ἐκοιμῶντο. Τὸ
 δὲ μεσονύκτιον ἐγινε βοή. Ἰδὲ ὁ νυμφίος ἐρχεται,
 ἐκβῆτε εἰς προὔπאתησιν αὐτοῦ. Τότε ἐσηκώ-
 θησαν ὅλαι ἐκεῖναι αἱ παρθένοι, καὶ ἠτοίμασαν τὰς
 λαμπάδας των. Αἱ δὲ μωραὶ εἶπαν εἰς τὰς
 φρεσίμους· δότε μας ἀπὸ τὸ ἔλαιόν σας· διότι αἱ
 λαμπάδες μας σβύνονται. Ἀπεκρίθησαν δὲ αἱ
 φρόνιμοι, λέγῃσαι· Μήπως δὲν φθάσῃ δι' ἡμᾶς
 καὶ διὰ σας· ὑπάγετε καλήτερα εἰς τοὺς πωλῶν-
 τας, καὶ ἀγοράσατε διὰ τὸν ἑαυτόν σας. Ἐνῷ δὲ
 ἐπήγαιναν αἱ ταὶ ν' ἀγοράσωσιν, ἦλθεν ὁ νυμφίος·
 καὶ αἱ ἑτοιμαὶ ἐμβῆκαν μέ αὐτόν εἰς τὴν γάμῃς,
 καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα. Ὑστερον δὲ ἐρχονται καὶ

αἱ λοιπαὶ παρθένοι, λέγεσαι· Κύριε, Κύριε, ἄνοιξέ
μας· Ἐκεῖνος δὲ ἀπεκρίθη καὶ εἶπεν· Ἀληθινὰ σὰς
λέγω, δὲν σὰς γνωρίζω. Ἀγρυπνεῖτε λοιπὸν,
διότι δὲν ἤξεύρετε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν, εἰς
τὴν ὁποίαν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.

1. Ποῖα ἀνατολικά ἔθιμα χρησιμεύουν εἰς ἐξήγησιν τῆς
παραβολῆς τῶν δέκα παρθένων;

Εἰς τὴν Ἀνατολὴν οἱ γάμοι γίνονται διὰ νυκτός·
ὁ νυμφίος συντροφεύεται ἀπὸ τοὺς φίλους τοῦ μέ-
ἀναμμένας λαμπάδας, καὶ λαμπρὰ συμπόσια
δίδονται εἰς τοιαύτην περίσασιν.

2. Ποῖοι ἐννοοῦνται διὰ τῶν εἰς τὴν παραβολὴν ἀναφερο-
μένων προσώπων;

Ὁ νυμφίος εἶναι ὁ Χριστὸς, καὶ αἱ παρθένοι εἶναι
οἱ ὁμολογηταὶ τοῦ χριστιανισμοῦ.

3. Πῶς ἐφέρθησαν αἱ πέντε μωραὶ παρθένοι ;

Ἐλαβαν τὰς λαμπάδας των, ἀλλὰ δὲν ἐπῆραν ἄρκετον ἔλαιον διὰ νὰ τὰς διατηρῶσιν ἀναμείας.

4. Πῶς ἐπραξάν αἱ φρόνιμοι παρθένοι ;

Ἐνόμισαν ὅτι ἦτο πιθανὸν νὰ περιμένωσι, καὶ φρονίμως φερόμεναι ἐπῆραν ἄρκετον ἔλαιον εἰς τὰ ἀγγεῖα των, διὰ νὰ διατηρῶσι τὸ φῶς τῶν λαμπάδων των· φαίνεται ὅμως ὅτι καὶ αὐταὶ δὲν ἀγρυπνοῦσαν.

5. Ἐνῷ ὅλοι αἱ παρθένοι ἐνύσταξαν καὶ ἐκοιμῶντο, τί ἠκούθησεν ;

Ἠκούσθη κραυγὴ, ἰδοὺ ὁ νυμφίος ἔρχεται· ἐκβῆτε εἰς προὔπαντησιν αὐτοῦ.

6. Τί ἔκαμαν τότε αἱ φρόνιμοι παρθένοι ;

Ἐσηκώθησαν καὶ ἠτοίμασαν τὰς λαμπάδας των καὶ ἐνωθεῖσαι μὲ τὴν λοιπὴν συνοδίαν, ὑπῆγαν εἰς τὴν τελετὴν τοῦ γάμου.

7. Εἰς ποίαν κατάστασιν εὗρίσκοντο αἱ μωραὶ παρθένοι ;

Αἱ λαμπάδες των ἔσβυσαν, καὶ ἔμειναν εἰς τὸ σκότος, καὶ αἱ σύντροφοὶ των δὲν ἠδύναντο νὰ τὰς βοηθήσωσιν· ἐνῷ δὲ ὑπῆγαν νὰ ἀγοράσωσιν ἔλαιον, ἦλθεν ὁ νυμφίος, ὑπεδέχθη τὰς ἐτοιμοὺς καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα.

8. Ὄταν μετὰ πολλὴν ὥραν ἐφθασαν αἱ πέντε μωραὶ παρθένοι εἰς τὴν θύραν, τί εἶπαν ;

Κύριε, Κύριε, ἀνοιξέ μας.

9. Τί ἀπεκρίθη ὁ υἱμφίος εἰς τὰς παρθένας ταύτας ;

Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, δὲν σᾶς γνωρίζω.

10. Ποῖα μαθήματα διδάσκει ὁ Χριστὸς διὰ τῆς παραβολῆς τῶν δέκα παρθένων ;

Ἀγρυπνεῖτε λοιπὸν, διότι δὲν ἐξεύρετε οὔτε τὴν ἡμέραν οὔτε τὴν ὥραν εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.

11. Ποῖα ἁμαρτήματα ἐλέγχονται διὰ τῆς παραβολῆς τῶν δέκα παρθένων ;

Ἀμεριμνία, μωρία, ἀναβολὴ καὶ ἀμέλεια τῶν αἰωνίων συμφερόντων μας, ἐνῷ ὅλα τὰ πράγματα ἐδῶ εἶναι τόσον ἀβέβαια.

12. Ποῖα χρεὴ διδάσκονται διὰ τῆς παραβολῆς τῶν δέκα παρθένων ;

Φρόνησις, ἀγρύπνησις καὶ παντοτεινὴ ἐτοιμασία πρὸς τὰς μεταβολὰς τῆς ζωῆς, καὶ πρὸς τὴν προσέγγισιν τοῦ θανάτου καὶ τῆς κρίσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

ΤΑ ΤΑΛΑΝΤΑ.

(Ματθ. ΚΕ'. 14—30.)

Διότι καθὼς ἄνθρωπός τις ἀναχωρῶν ἀπὸ τὴν πατρίδα του, ἐκάλεσε τοὺς δούλους του, καὶ τοὺς παρέδωκε τὰ ὑπάρχοντά του. Καὶ εἰς ἄλλον μὲν ἔδωκε πέντε τάλαντα, εἰς ἄλλον δὲ δύο, καὶ εἰς ἄλλον ἓν· εἰς καθένα κατὰ τὴν δυνάμιν του· καὶ ἀνεχώρησε παρευθύς. Ἐκεῖνος δὲ, ὁ ὁποῖος ἐπῆρε τὰ πέντε τάλαντα, ὑπῆγε καὶ τὰ ἐπραγματεύθη καὶ ἔκαμεν ἄλλα πέντε τάλαντα. Ὁμοίως καὶ ἐκεῖνος, ὃς εἰς ἔλαβε τὰ δύο, ἐκέρδησε καὶ αὐτὸς ἄλλα δύο. Ἐκεῖνος δὲ ὅστις ἔλαβε τὸ ἓν, ὑπῆγε καὶ ἔσκαψε τὴν γῆν, καὶ ἐπαράχωσε τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου του. Ὑστερον δὲ ἀπὸ πολὺν καιρὸν ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκείνων, καὶ ζητεῖ λγαριασμὸν ἀπὸ αὐτούς. Καὶ ἐλθὼν ἐκεῖνος, ὅστις ἔλαβε τὰ πέντε τάλαντα, ἔφερεν ἄλλα πέντε τάλαντα, λέγων· Κύριε, πέντε τάλαντα μὲ παρέδωκες· ἴδε, ἄλλα πέντε τάλαντα ἐκέρδησα μὲ αὐτά. Εἶπε δὲ εἰς αὐτὸν ὁ κύριός του· Εὖγε, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ· εἰς ὀλίγα ἔγινες πιστός, εἰς πολλὰ θέλω σὲ διορίσει, ἔμβα εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. Ἦλθε δὲ

καὶ ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἔλαβε τὰ δύο τάλαντα, καὶ
 εἶπε· Κύριε, δύο τάλαντα μὲ παρέδωκες· ἴδε,
 ἄλλα δύο τάλαντα ἐκέρδησα μὲ αὐτά. Εἶπεν
 εἰς αὐτὸν ὁ κύριός του· εὖγε, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ
 πιστέ· εἰς ὀλίγα ἔγινες πιστός, εἰς πολλὰ θέλω
 σὲ διορίσει· ἔμβα εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου.
 Ἦλθε δὲ καὶ ἐκεῖνος, ὅστις ἔλαβε τὸ ἓν τάλαντον,
 καὶ εἶπε· Κύριε, σὲ ἐγνώρισα ὅτι εἶσαι σκληρὸς
 ἄνθρωπος, φερίζων ὅπως δὲν ἔσπειρας, καὶ συνάζων
 ἀφ' ὅπου δὲν ἐσκόρπισας. Καὶ φοβηθεὶς, ὑπῆγα
 καὶ ἔκρυψα τὸ τάλαντόν σου εἰς τὴν γῆν· ἰδοὺ
 ἔχεις τὸ ἰδικόν σου. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ κύριός τε,
 εἶπεν εἰς αὐτόν· πονηρὲ δοῦλε καὶ ὀκνηρὲ, ἤξευρες
 ὅτι φερίζω ὅπως δὲν ἔσπειρα, καὶ συνάζω ἀφ' ὅπου
 δὲν ἐσκόρπισα. Ἐπρεπε λοιπὸν νὰ βάλῃς τὸ
 ἀργύριόν μου εἰς τοὺς τραπεζίτας· καὶ ἐρχόμενος
 ἐγὼ ἤθελα πάρει τὸ ἰδικόν μου μὲ τόκον. Ἐπά-
 ρετε λοιπὸν ἀπ' αὐτόν τὸ τάλαντον, καὶ δότε το
 εἰς τὸν ἔχοντα τὰ δέκα τάλαντα. (Διότι εἰς
 πάντα ὅστις ἔχει, θέλει δοθῇ, καὶ θέλει περισ-
 σευθῇ· ἀπὸ δὲ τὸν μὴ ἔχοντα καὶ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον
 ἔχει, θέλει ἐπαρθῇ ἀπ' αὐτόν.) Καὶ τὸν ἀχρεῖον
 δοῦλον ρίψετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ
 θέλει εἶσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

1. Ἐμπιστεύεται ὁ Χριστὸς διάφορα τάλαντα εἰς τοὺς δούλους του;

Ναί· εἰς ἓνα πέντε τάλαντα * εἰς ἄλλον δύο, εἰς ἄλλον ἓν, εἰς καθένα κατὰ τὴν ἱκανότητά τῃ.

2. Ἀπαιτεῖ ὁ Χριστὸς ἀνάλογον πολυπλασίασιν τῶν τάλαντων μας τῶν πολλῶν ἢ τῶν ὀλίγων;

Ναί· Καὶ θέλει ἐν καιρῷ μᾶς καλέσει νὰ δώσωμεν λογαριασμὸν δι' αὐτά.

3. Μὲ ποῖον τρόπον θέλει ὁμιλήσῃν ὁ Χριστὸς εἰς τὸν πιστὸν δούλον;

Εὖγε, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ· εἰς ὀλίγον ἔγινες πιστὸς, εἰς πολλὰ θέλω σὲ διορίσει· ἔμβα εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου σου. (σίχ. 21.)

* Ἐὰν τὰ πέντε ταῦτα τάλαντα ὑποτεθῶσι χρυσᾷ, ἰσοδυναμοῦν περίπου μὲ 1,008,000 δραχμάς, κατὰ τὸ σημερινὸν νόμισμά μας· ἐὰν δὲ ἀργυρᾷ, ἰσοδυναμοῦν μὲ 63000 δραχμάς.

4. "Οσοι ἔλαβον ὀλίγα τάλαντα, θέλουν ἔχειν ἀπολογίαν διὰ τὴν ἀμέλειάν τωι ;

"Οχι· ὅσις ἔχει ἐν μόνον τάλαντον, χρεωστέϊ νὰ τὸ αὐξήσῃ ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον.

5. Ποίαν τιμωρίαν θέλει προφέρει ὁ Χριστὸς ἐναντιὸν τῶν ποιηρῶν καὶ ὁκνηρῶν δούλων ;

Τὸν ἀχρεῖον δοῦλον ρίψατε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ θέλει εἶσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων (σίχ. 30.)

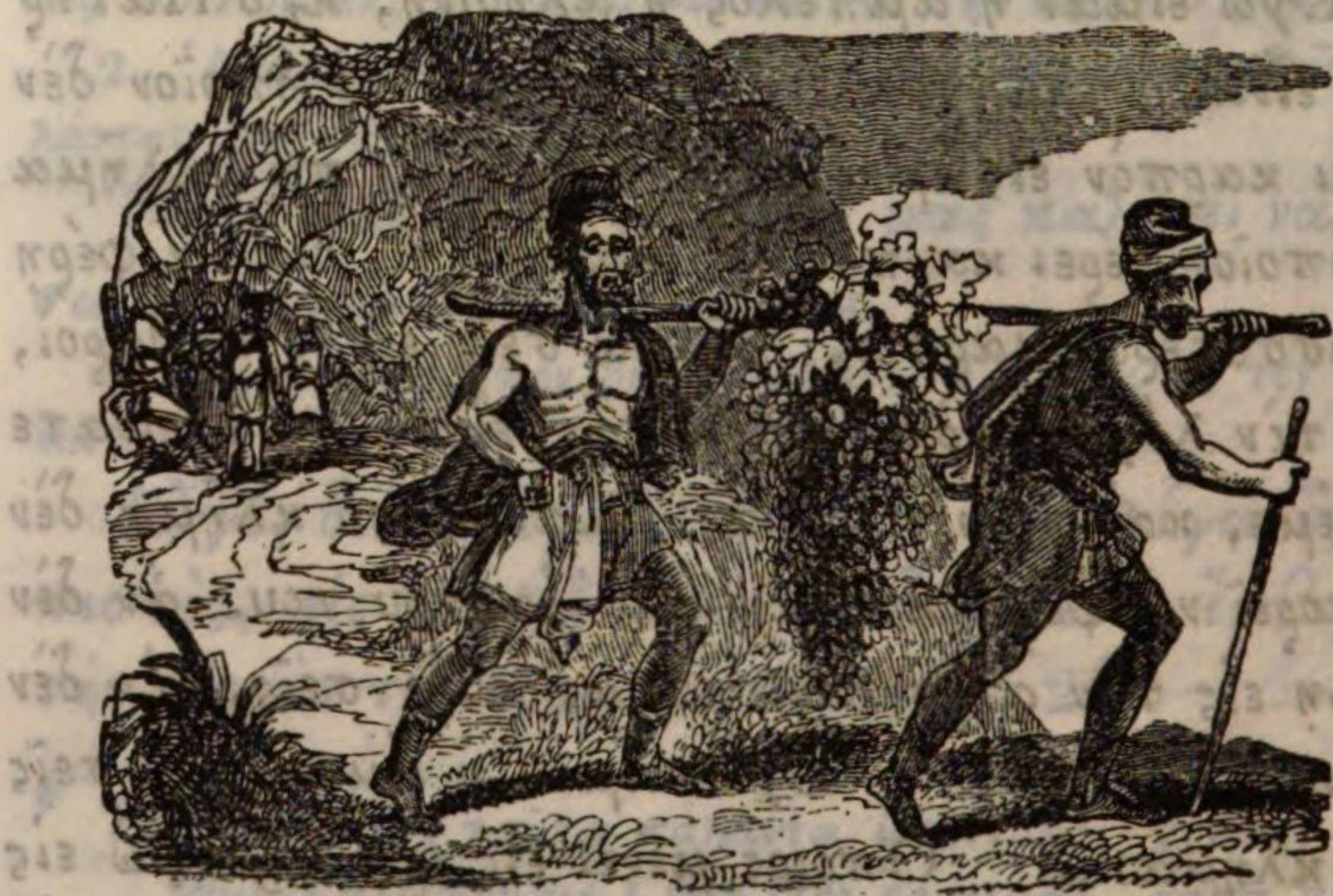
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΕΚΤΟΝ.

Ἡ ΑΛΗΘΙΝΗ ΑΜΠΕΛΟΣ.

(Ἰωάν. ΙΕ'. 1—11.)

Ἐγὼ εἶμαι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή, καὶ ὁ Πατήρ μου εἶναι ὁ γεωργός. Πᾶν κλήμα τὸ ὁποῖον δὲν φέρει καρπὸν εἰς ἐμέ, τὸ κόπτει· καὶ πᾶν κλήμα τὸ ὁποῖον φέρει καρπὸν, τὸ καθαρίζει, διὰ νὰ φέρῃ περισσότερον καρπόν. Τώρα σεῖς εἰσθε καθαροί, διὰ τὴν λόγον τὸν ὁποῖον σᾶς εἶπα. Μείνατε εἰς ἐμέ, καὶ ἐγὼ εἰς ἐσᾶς· Καθὼς τὸ κλήμα δὲν ἐμπορεῖ νὰ φέρῃ καρπὸν ἄφ' ἑαυτοῦ του, ἂν δὲν μείνῃ εἰς τὴν ἄμπελον· οὕτως οὐδὲ σεῖς, ἂν δὲν μείνετε εἰς ἐμέ. Ἐγὼ εἶμαι ἡ ἄμπελος, σεῖς τὰ κλήματα· Ὅποιος μένει εἰς ἐμέ, καὶ ἐγὼ εἰς αὐτόν, οὗτος φέρει πολὺν καρπόν· διότι χωρὶς ἐμέ δὲν ἐμπορεῖτε νὰ κάμετε τίποτε. Ἐάν τις

δὲν μείνη εἰς ἐμὲ, ῥίπτεται ἔξω ὡς τὸ κλῆμα καὶ
ξηραίνεται, καὶ τὰ συνάζουσι καὶ τὰ βάλλουν εἰς
τὴν φωτίαν, καὶ καίονται. Ἐὰν μείνετε εἰς ἐμὲ,
καὶ οἱ λόγοι μου μένωσιν εἰς ὑμᾶς, θέλετε ζητήσκειν
ὅ,τι θέλήσετε, καὶ θέλει σὰς γίνεαι. Εἰς τοῦτο
ἔδοξάσθη ὁ Πατήρ μου. Καθὼς μὲ ἠγάπησεν
ὁ Πατήρ, καὶ ἐγὼ ἠγάπησα ὑμᾶς· μένεατε εἰς τὴν
ἀγάπην μου. Ἐὰν φυλάξετε τὰς παραγγελίας
μου, θέλετε μένει εἰς τὴν ἀγάπην μου· καθὼς
ἐγὼ ἐφύλαξα τὰς παραγγελίας τοῦ Πατρός μου,
καὶ μένω εἰς τὴν ἀγάπην αὐτοῦ. Ταῦτα σὰς ἐλά-
λησα, διὰ νὰ μείνη ἡ χαρὰ μου εἰς ὑμᾶς, καὶ ἡ
χαρὰ σας νὰ γίνῃ τελεία.

1. Τίς εἶσαι ἡ ἀληθινὴ ἀμπελος;
Ὁ Ἰησοῦς Χριστός.

2. Τίνες ἐννοοῦνται διὰ τῶν κλημάτων;

Οἱ μαθηταὶ τοῦ Χριστοῦ.

3. Τί γίνεται τὸ ἄκαρπον κλῆμα;

Ὁ Χριστὸς τὸ κόπτει· τοιοῦτοτρόπως τιμωρεῖ ἐκεῖνους οἵτινες ὁμολογῶν, ὅτι εἶναι μαθηταὶ τῆς, καὶ δὲν δίδουν καλοὺς καρπούς.

4. Πῶς μεταχειρίζεται ὁ Χριστὸς τὸ εὐκαρπον κλῆμα;

Τὸ καθαρίζει ἢ τὸ κλαδεύει διὰ νὰ φέρῃ περισσότερον καρπὸν· οὕτως ἡ πρόνοια καὶ παιδεία τοῦ Χριστοῦ ἀφαιρεῖ πᾶν ὅ,τι ἤθελεν ἐμποδίσαι τὴν εὐκαρπίαν τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τὸν ἐνδυναμόνει εἰς τὸ νὰ φέρῃ περισσότερον καρπὸν πρὸς δόξαν τῆς.

5. Πηγάζει ἡ εὐκαρπία τῶν χριστιανῶν ἀπὸ τῆς μετὰ τὸν Χριστὸν συγκοινωνίας τῶν;

Ναί· διότι λέγει, “μείνατε εἰς ἐμέ, καὶ ἐγὼ εἰς ἐσᾶς· καθὼς τὸ κλῆμα δὲν ἐμπορεῖ νὰ φέρῃ καρπὸν ἀφ’ ἑαυτοῦ τῆς, ἀν δὲν μείνῃ εἰς τὴν ἀμπελον, οὕτως οὐδὲ σείς, ἀν δὲν μέινετε εἰς ἐμέ.”

(5ίχ. 4.)

6. Καρποφορεῖ πολλὰ καλὰ ὁ χριστιανὸς, ὅταν ᾖ ἀληθῶς ἐνωμένος μετὰ τὸν Χριστόν;

Ναί· αὐτὸς φέρει πολὺν καρπὸν· ὁ Χριστὸς λέγει· “χωρὶς ἐμέ δὲν ἐμπορεῖτε νὰ κάμετε τίποτε·” καὶ χωρὶς αὐτὸν ἡμεῖς εἴμεθα ὅλως διόλου ἀβοήθητοι καὶ ἄκαρποι.

7. Τί γίνεται ὁ ἐπαγγελλόμενος τὸν Χριστιανὸν καὶ μὴ καρποφορῶν;

Ἐάν τις δὲν μένῃ εἰν τὸν Χριστόν, κόπτεται ὡς κλῆμα, καὶ μαραίνεται, καὶ οἱ ἄνθρωποι τὸ συνά-

ζουν, καὶ τὸ ρίπτουν εἰς τὸ πῦρ, καὶ καίεται· τοιοῦτοτρόπως ἄκχοι ὁμολογηταὶ θέλουν ἐμοι-
άσει μὲ καύσιμον ὕλην διὰ τὴν θείαν ὀργήν.

8. Ποίαν ὠφέλειαν ἀπολαμβάνομεν μένοντες εἰς τὸν Χριστόν;

Ὁ Χριστὸς λέγει “ἐὰν μένετε εἰς ἐμὲ καὶ οἱ
λόγοι μὲ μένωσιν εἰς ἑσᾶς, θέλετε ζητήσκειν ὅ,τι
θέλήσετε, καὶ θέλει σᾶς γίνεαι.” (σὶχ. 7.)

9. Πῶς λέγει ὁ Χριστὸς ὅτι ἐμποροῦμεν νὰ δοξάζωμεν τὸν
Θεόν;

“Εἰς τοῦτο ἐδοξάσθη ὁ Πατήρ μου, διὰ νὰ
καρποφορήσετε πολὺ, καὶ θέλετε γίνεαι μαθηταὶ
μου.” (σὶχ. 8.)

10. Μᾶς ἐμψυχώνει ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ νὰ μένωμεν
σταθεροὶ εἰς τὸν Χριστόν;

Ναί· αὐτὸς λέγει “Καθὼς μὲ ἠγάπησεν ὁ
Πατήρ, καὶ ἐγὼ ἠγάπητα ἑσᾶς· μένετε εἰς τὴν
ἀγάπην μου.” (σὶχ. 8.)

11. Πῶς μᾶς προσάξει ὁ Χριστὸς νὰ ἐπιμένωμεν εἰς τὴν
ἀγάπην του;

“Ἐὰν φυλάξετε τὰς παραγγελίας μου, θέ-
λετε μένειν εἰς τὴν ἀγάπην μου· καθὼς ἐγὼ
ἐφύλαξα τὰς παραγγελίας τοῦ Πατρὸς μου, καὶ
μένω εἰς τὴν ἀγάπην του.” (σὶχ. 10.)

12. Διὰ τί ὠμίλησεν ὁ Χριστὸς ταῦτα εἰς τοὺς μαθητάς τε;

“Ταῦτα σᾶς ἐλάλησα, διὰ νὰ μείνη ἡ χαρὰ
μου εἰς ἑσᾶς, καὶ ἡ χαρὰ σας νὰ γίνῃ τελεία.”
(σὶχ. 11.)

13. Περίγραψε τὸν ἀληθῆ χριστιανικὸν χαρακτῆρα, παραβαλλόμενον μὲ τὸ εὐκαρπον κλήμα ;

Εἶναι τόσον στενῶς ἐνωμένος μὲ τὸν Χριστὸν, ὥς μετέχει τῆς φύσεώς του. Ὁδηγεῖται καὶ δοκιμάζεται τοιοῦτοτρόπως, ὥς δίδει “καρπὸς” “πολὺν καρπὸν” — “περισσότερον καρπὸν.” — Οἱ λόγοι τοῦ Χριστοῦ μένουν εἰς αὐτόν. — Προσεύχεται εἰσακουόμενος. — Ἀγαπᾷ τὸν Χριστὸν — ὑπακούει εἰς τὸν Χριστὸν. — χαίρει εἰς τὸν Χριστὸν νῦν καὶ εἰς τὰς αἰῶνας

14. Περίγραψε τὴν χάριν τοῦ Χριστοῦ πρὸς τοὺς ἀληθεῖς μαθητάς του ;

Ὁ Χριστὸς τοὺς διακρίνει ἀπὸ τῶν κατ’ ὄνομα μόνον ὁμολογητᾶς τοῦ χριστιανισμοῦ — τοὺς δίδει ζωὴν, καὶ συνεχὴ τροφήν. — εἰσακούει τὰς προσευχάς των — τοὺς ἀγαπᾷ — τοὺς ἐμψυχώνει εἰς τὴν εὐπείθειάν των — ἀσφαλίζει τὴν εὐτυχίαν των.

15. Περίγραψε τὸν χαρακτῆρα καὶ τὴν τιμωρίαν τῶν κατ’ ὄνομα μόνον χριστιανῶν, τῶν μὴ καρποφορούντων ;

Ἡ ἐμελεγχία τῆς πίσεώς των εἶναι μόνον κατ’ ὄνομα — εἶναι γυμνοὶ ἀπὸ παν καλόν — εἶναι χωρισμένοι ἀπὸ τὸν Χριστόν — εἶναι ὡς μαραμέννα κλήματα ἀμπέλους, καὶ γρήγορα θέλουν ριφθῆν εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

Κεφ.	Σελίδ.
1 Γενική ἐξήγησις τῆς παραβολῆς	5
2 Ὁ οἶκος κτισμένος ἐπάνω εἰς τὴν πέτραν, καὶ ὁ οἶκος κτισμένος ἐπάνω εἰς τὴν ἄμμον	7
3 Ὁ Σπορεύς.	10
4 Τὰ ζιζάνια τοῦ ἀγροῦ	19
5 Ὁ σπόρος ὁ σπαρμένος	25
6 Οἱ δύο χρεῶσαι.	27
7 Ὁ ἄσπλαγχνος δοῦλος	32
8 Ὁ ἄσπλαγχνος Σαμαρίτης	37
9 Ὁ ἀνόητος πλεονέκτης πλούσιος	41
10 Ἡ ἄκαρπος συκῆ	44
11 Ὁ Μέγας Δεῖπνος	47
12 Τὸ χαμένον πρόβατον.	51
13 Ὁ Ἀσωτος υἱός.	54
14 Ὁ ἄδικος Οἰκονόμος	60
15 Ὁ πλούσιος καὶ ὁ Λάζαρος	65
16 Ἡ ἐπίμονος χήρα.	70
17 Ὁ Φαρισαῖος καὶ ὁ Τελώνης	73
18 Ὁ ποιμὴν καὶ τὰ πρόβατα	76
19 Οἱ ἐργάται τοῦ ἀμπελῶνος	81
20 Αἱ δέκα μναῖ καὶ οἱ δέκα δοῦλοι	85
21 Οἱ δύο υἱοί	90
22 Οἱ πονηροὶ ἐργάται.	92
23 Ὁ μὴ ἔχων φόρεμα γάμου	96
24 Αἱ δέκα παρθένοι	100
25 Τὰ τάλαντα	104
26 Ἡ ἀληθινὴ ἄμπελος	107

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

ΣΤΙΣ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	0
2. Ο ΑΓΙΟΣ ΠΑΥΛΟΣ ΕΝΕΥΧΕΤΑΙ ΕΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΙΣ	7
3. Ο ΑΓΙΟΣ ΠΑΥΛΟΣ ΕΝΕΥΧΕΤΑΙ ΕΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΙΣ	10
4. ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ	15
5. Ο ΑΓΙΟΣ ΠΑΥΛΟΣ ΕΝΕΥΧΕΤΑΙ ΕΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΙΣ	25
6. ΟΙ ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ	27
7. Ο ΑΓΙΟΣ ΠΑΥΛΟΣ ΕΝΕΥΧΕΤΑΙ ΕΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΙΣ	32
8. Ο ΑΓΙΟΣ ΠΑΥΛΟΣ ΕΝΕΥΧΕΤΑΙ ΕΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΙΣ	37
9. Ο ΑΓΙΟΣ ΠΑΥΛΟΣ ΕΝΕΥΧΕΤΑΙ ΕΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΙΣ	41
10. Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΝΕΥΧΕΤΑΙ	44
11. Ο ΜΙΣΘΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ	47
12. ΤΟ ΧΑΡΙΣΜΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ	51
13. Ο ΑΓΙΟΣ ΠΑΥΛΟΣ ΕΝΕΥΧΕΤΑΙ ΕΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΙΣ	54
14. Ο ΑΓΙΟΣ ΠΑΥΛΟΣ ΕΝΕΥΧΕΤΑΙ ΕΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΙΣ	60
15. Ο ΑΓΙΟΣ ΠΑΥΛΟΣ ΕΝΕΥΧΕΤΑΙ ΕΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΙΣ	63
16. Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΝΕΥΧΕΤΑΙ	70
17. Ο ΑΓΙΟΣ ΠΑΥΛΟΣ ΕΝΕΥΧΕΤΑΙ ΕΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΙΣ	73
18. Ο ΑΓΙΟΣ ΠΑΥΛΟΣ ΕΝΕΥΧΕΤΑΙ ΕΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΙΣ	76
19. ΟΙ ΕΡΓΑΤΑΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ	81
20. ΑΙ ΔΟΞΑΙ ΜΕΤΑ ΑΙ ΔΟΞΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ	86
21. ΟΙ ΔΟΞΑΙ	90
22. ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΕΡΓΑΤΑΙ	92
23. Ο ΑΓΙΟΣ ΠΑΥΛΟΣ ΕΝΕΥΧΕΤΑΙ ΕΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΙΣ	95
24. ΑΙ ΔΟΞΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ	100
25. ΤΑ ΤΑΛΑΝΤΑ	104
26. Η ΑΓΙΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ	107

Synoptikē exēgēsis tōn eis tēn nean diathēkēn periechomenōn kyriōterōn
parabolōn

Malta 1835

Catech. 292 x

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10389411-6